

JANUARI-DECEMBER
2010:

ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 773 MKR

-

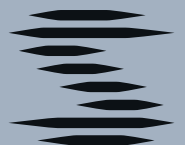
ÖVERFÖRINGEN PÅ
STAMNÄTET ÖKADE
MED 6 PROCENT

-

NÅGOT LÄGRE
INVESTERINGSTAKT 2010
ÄN 2009, 1 276 MKR

-

KONCERNENS
INTÄKTER ÖKADE MED
DRYGT 50 PROCENT

S. INNEHÅLL

3	EKONOMISK ÖVERSIKT 2010	49	11. MILJÖ
4	01. GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	51	12. MEDARBETARE
6	02. DETTA ÄR SVENSKA KRAFTNÄT	56	13. DOTTER- OCH INTRESSEFÖRETAG
8	03. VISION OCH VÄRDERINGAR	58	SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN
9	04. SVENSKA KRAFTNÄTS INTRESSENER	60	14. FINANSIELLA RAPPORTER
10	05. VIKTIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN	60 64 66 67 69 70 72 72	Resultaträkning – koncernen Balansräkning – koncernen Kassaflödesanalys – koncernen Förändring i eget kapital – koncernen Resultaträkning – affärsverket Balansräkning – affärsverket Kassaflödesanalys – affärsverket Förändring i eget kapital – affärsverket
21	FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE 2010	73	15. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER
22	06. VERKSAMHET OCH STRUKTUR	77	Noter
32	07. VERKSAMHETSGRENAR	91	16. FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION
44	08. FÖRNYBAR ELPRODUKTION	92	17. REVISIONSBERÄTTELSE
46	09. INTERNATIONELLT SAMARBETE	93	18. STYRELSEN
48	10. FOU-VERKSAMHET	94	19. ADRESSER

EKONOMISK ÖVERSIKT

KORT OM ÅR 2010

DRIFTEN UNDER ÅRET		2010	2009
Inmatad energi	TWh	110,3	104,4

DRIFTSÄKERHET

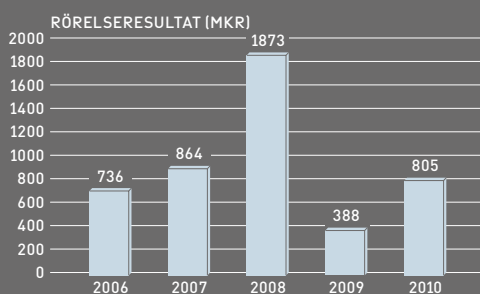
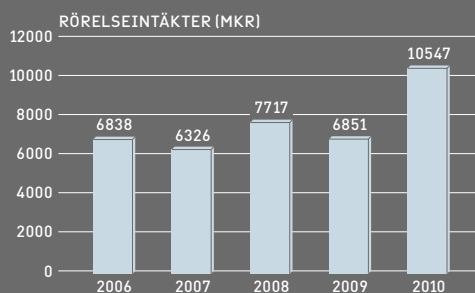
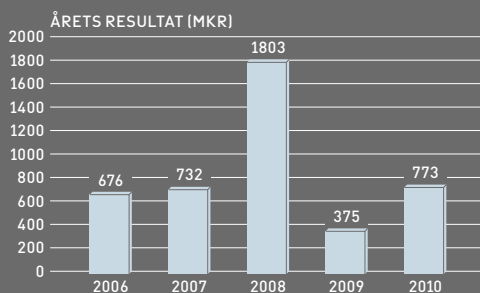
Antal driftstörningar på stamnätet	st	224	153
Antal driftstörningar med elavbrott	st	10	16
Icke levererad energi (ILE)	MWh	5	5

EKONOMISKA FAKTA

Koncernens rörelseintäkter	Mkr	10 547	6 851
Koncernens resultat	Mkr	773	375
Räntabilitet på justerat eget kapital*	%	8,4	4,3
Skuldsättningsgrad	%	31	33
Investeringar	Mkr	1 276	1 527
Balansomslutning	Mkr	13 209	11 654

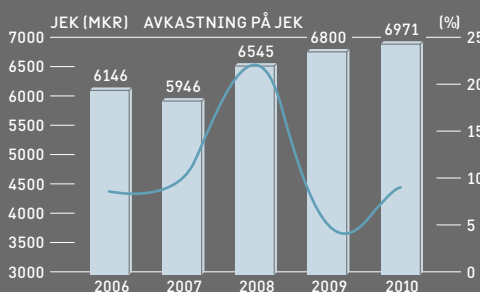
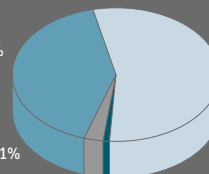
* efter skattemotsvarighet 26,3%

EKONOMISK UTVECKLING

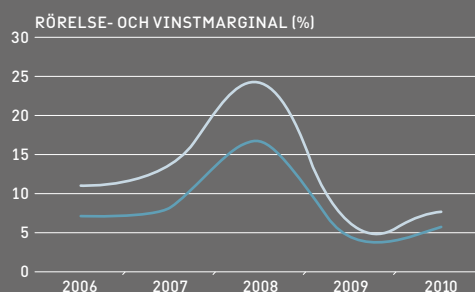

RÖRELSEINTÄKTER PER RÖRELSEGRÄNS

- Systemansvar el, 56%
- Överföring på stamnätet, 40%
- Beredskap, 3%
- Telekom, 1%
- Systemansvar naturgas, 0%
- Avgiftsbelagd verksamhet, 0,1%

- Justerat eget kapital (JEK)
- Avkastning på justerat eget kapital

- Rörelsemarginal
- Nettovinstmarginal med avdrag för skatt

01. GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET

Under 2010 har Svenska Kraftnät på ett mycket påtagligt sätt fortsatt omvandlingen från gårdagens förvaltande statsmyndighet till morgondagens proaktiva nätbyggare – den investerare som ska se till att statsmakternas klimat- och energipolitik kan förverkligas.

Mycket av vårt fokus har legat på att skapa ordning och reda och på att etablera en bra struktur i våra olika processer. Till dessa hör verksamhetsplanering, riskvärdering och uppföljning, projektstyrning och miljöcertifiering. Det räcker inte längre med att vi gör saker rätt. Nu måste vi också göra rätt saker!

Allt det här innebär att organisationen växer. Vi fick nära 60 nya medarbetare under 2010. Ett viktigt arbete har därför varit att brett diskutera och förankra en gemensam värdegrund och utkristallisera våra fyra ledord; Utveckling – Ansvar – Effektivitet – Tydlighet.

NIMBY – NOT IN MY BACKYARD

Det är inte utbyggnaden av vindkraftsparker och biobränsleanläggningar som kommer att sätta gränsen för hur mycket förnybar elproduktion som vi kommer att mäta med att introducera i det svenska elsystemet på tio eller tjugo års sikt. Nej, det är utbyggnaden av överföringsförmågan det vill säga elnäten som kommer att bli den främsta gränssättande faktorn. Men insikten om detta grundläggande faktum är fortfarande begränsad – såväl i energibranschen som i politikens värld.

Svenska Kraftnäts NIMBY-problematik blir också allt mer påtaglig. Alla bejakar klimatpolitiken men ingen vill ha de ledningar som är en förutsättning för att koppla in den nya elproduktionen på nätet.

Även lokalnätens stormsäkring genom att kabelförlägga gamla luftledningar bidrar till orealistiska förväntningar på Svenska Kraftnät. Kabelföring är nämligen sällan möjlig i stamnätet. På våra spänningsnivåer är det nästan undantagslöst växelströms luftledningar som

gäller – och då inte bara av ekonomiska, utan också i hög grad av tekniska och driftsäkerhetsmässiga skäl.

TVÅ EXEMPEL

Vi bygger nu en ny 400 kV förbindelse mellan Stenkullen och Lindome. Den har största betydelse för att hålla lamporna lysande i Göteborg och är dessutom, sedan något år tillbaka, ett uttryckligt svenskt åtagande gentemot EU. Ändå fick vi först strax före julafton den koncessionen som vi ansökte om 2004.

I ett annat ärende väntar vi på beslut om en ansökan som gjordes 2001 och där handläggningstiden alltså nu går in på sitt tionde (!) år. Och den ansökan gäller inte ens en ny ledning, utan omkoncession för en ledning som har stått där i snart 50 år...

EN FUNGERANDE ELMARKNAD

Elmarknaden utsattes för hård kritik under den gångna vintern. Påfallande ofta var kritiken dock ovederhäftig. Det är inte konstigt att priserna ökar när utbudet är lågt (krånglande kärnkraftverk) och efterfrågan är hög (det är kallt).

Nord Pool Spot är sannerligen ingen »Kalle Anka-börs«, vilket har påståtts från vissa håll, utan den bäst fungerande och mest transparenta marknadsplatsen för elhandel i hela världen. Det må vara att elmarknaden med sin marginalkostnadsprissättning inte är världens mest lättbegripliga. Men det är tragiskt när så många som borde veta bättre väljer att attackera marknadsplatsen.

Det är inte elbörsens fel att en del basindustrier nu ångrar att de sålde av egen elproduktion i samband med avregleringen för 15 år sedan. Industrins aktörer borde i stället använda elmarknadens stora möjligheter. Sanningen är nämligen att den gångna vinterns prisspikar i hög grad kan förklaras av den bristande priselasticiteten på efterfrågesidan.

Många industrier har avtal med goda möjlig-

heter att i bristsituationer reglera ner produktionen och sälja tillbaka el till börsen med god förtjänst.

Hushållen har – ännu så länge – inte samma möjligheter. För dem hjälper det föga att justera ner elvärmen och ingenting att köra tvättmaskinen på natten.

ELOMRÅDEN

Mitt viktigaste beslut under det gångna året var att dela in Sverige i fyra elområden från den 1 november 2011. Aktörerna med branschorganisationen Svensk Energi i spetsen var inledningsvis mycket skeptiska, för att inte säga direkt negativa. Den inställningen har sedan successivt förändrats. Jag hälsar den attitydförskjutningen med tillfredsställelse.

Indelningen i elområden innebär nämligen rent logiskt en utveckling av den nordiska marknadsmodellen, som bygger på just marknadsdelning. Områdesgränserna bör följa de snitt som definierar begränsningar i överföringsförmågan och inte bara, som hittills, nationsgränserna. Den nya ordningen sätter även ytterligare press på oss i Svenska Kraftnät, eftersom det kommer att bli mer tydligt vilka flaskhalsar som påverkar marknaden negativt.

Samtidigt är det ingen statshemlighet att det som slutligen utlöste beslutet var en insikt om att den tidigare ordningen för hantering av interna begränsningar i överföringsförmågan inte var förenlig med EU:s konkurrensregler. De invändningar som ibland fortfarande kan höras mot elområdena framstår därför inte som särskilt insiktsfulla. Något reellt alternativ till indelningen i elområden finns nämligen inte och har aldrig funnits.

FRAMTIDEN

I december tecknade vi kontrakt på kablar och omriktarstationer för nästa utlandsförbindelse – NordBalt mellan Sverige och Baltikum

(Litauen). Men ytterligare förbindelser till kontinenten kommer också att bli aktuella – inte minst för att knyta samman den nordiska vattenkraften med den kontinentala värmekraften.

Samtidigt måste vi se till att parallellt förstärka vårt inhemska transmissionsnät så att nya utlandsförbindelser inte ökar elpriset i södra Sverige. Och vi behöver även i det internationella samarbetet säkerställa att det görs sådana investeringar i Tyskland att kraften inte låses in utan kan transporteras vidare söderut.

PERSPEKTIVPLAN 2025

Mot den här bakgrunden ter det sig angeläget att Svenska Kraftnät tydliggör sina bedömningar för omvärlden och marknads olika aktörer. Vilka investeringar ska man räkna med från Svenska Kraftnäts sida? Och när kommer de att göras? Marknadens önskemål om svar på sådana frågor ter sig som högst rimliga. Förhoppningsvis ska svaren ges i Perspektivplan 2025. Det är arbetsnamnet på den långsiktiga nätplanering som Svenska Kraftnät nu drar igång och som vi ska fullfölja under 2011–2012.

Med tre kvarts miljard kronor i överskott har Svenska Kraftnät med råge nått regeringens avkastningskrav.

Stockholm i februari 2011

MIKAEL ODÉNBERG

02. DETTA ÄR SVENSKA KRAFTNÄT

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för elkraft. Stamnätet omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Vi har också systemansvaret för el och naturgas, myndighetsansvar för den svenska elberedskapen och samordnar landets dammsäkerhet. Svenska Kraftnät utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har vi också en viktig roll i klimatpolitiken.

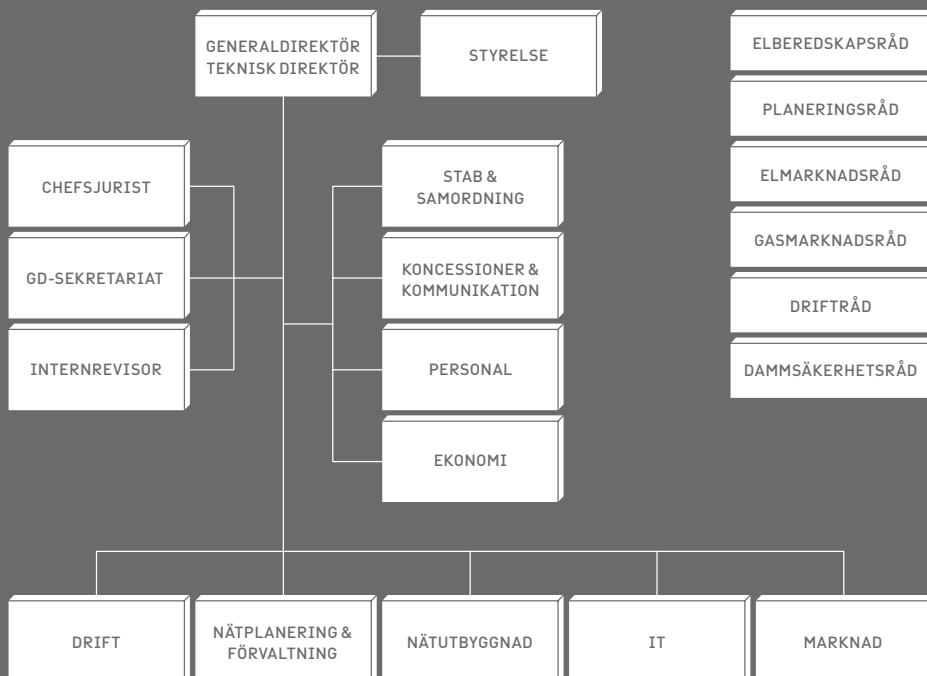
I slutet av 2010 hade verket 374 tillsvidareanställda medarbetare, varav de flesta arbetar på huvudkontoret i Sundbyberg. Det finns även kontor i Sundsvall, Halmstad och Sollefteå. Ytterligare flera hundra personer sysselsätts på entreprenad för underhåll av stamnätet runt om i landet. Under 2010 uppgick omsättningen till 10 547 miljoner kronor.

Svenska Kraftnät har tre dotterbolag och fem intressebolag, däribland den nordiska elbörsen Nord Pool Spot AS. Svenska Kraftnäts styrelse och generaldirektör utses av regeringen. Svenska Kraftnät är organiserat i nio avdelningar. Därtill finns sex råd för samverkan med olika intressen. Mer information finns på webbplatsen www.svk.se.

VÅRT UPPDRAG

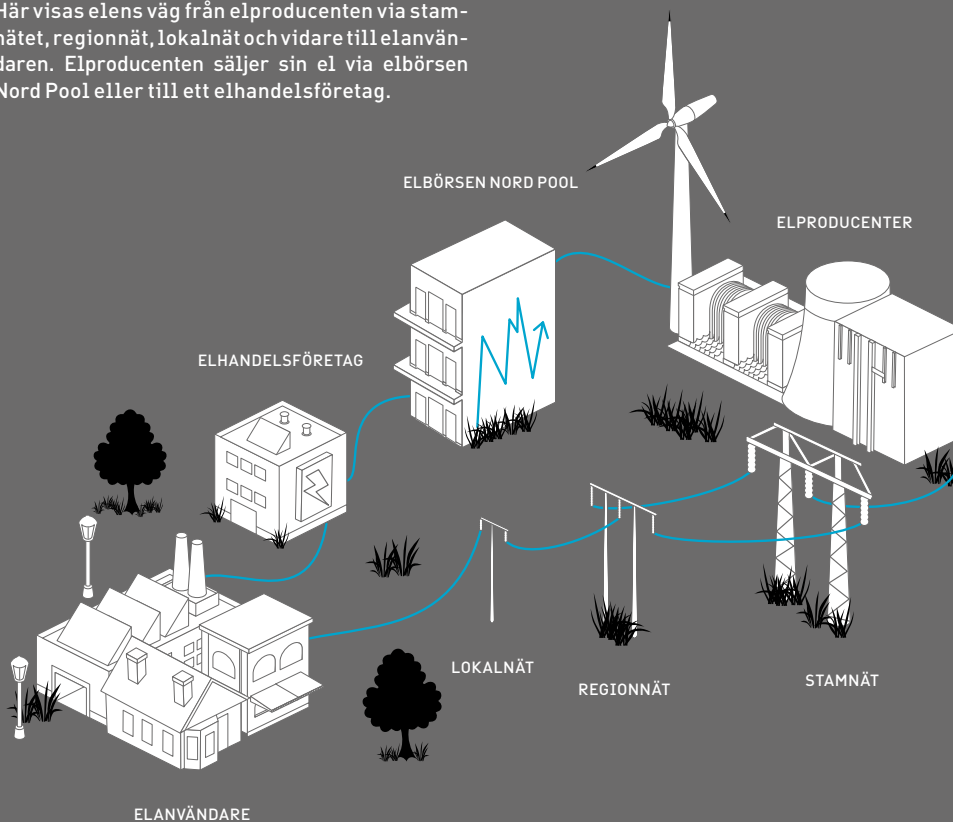
- > Erbjuder säker, effektiv och miljöanpassad överföring av el på stamnätet.
 - > Utöva systemansvaret för el och naturgas kostnadseffektivt.
 - > Främja en öppen svensk, nordisk och europeisk marknad för el och naturgas.
 - > Verka för en robust elförsörjning.
-

ORGANISATION

ELENS VÄG

Här visas elens väg från elproducenten via stamnätet, regionnät, lokalnät och vidare till elanvändaren. Elproducenten säljer sin el via elbörsen Nord Pool eller till ett elhandelsföretag.

03. VISION OCH VÄRDERINGAR

»En ledande roll för en säker och hållbar energiförsörjning«

Så lyder Svenska Kraftnäts vision. Den uttrycker vår ambition att ha en ledande roll på energiområdet – oavsett om det gäller att skapa hög driftsäkerhet, en bättre fungerande elmarknad eller att bygga nät och skapa förutsättningar för att förverkliga riksdagens energi- och klimatpolitiska ambitioner. Vi ska ha ett driftsäkert och personsäkert stamnät. Vi ska arbeta för miljöanpassade och hållbara lösningar för Sveriges energiförsörjning.

Under det gångna året har alla medarbetare engagerats i arbetet med att utarbeta denna vision och en gemensam värdegrund.

Svenska Kraftnäts värdegrund speglar de värderingar som ska vara utmärkande för verket och som vi vill stå för. De fyra värdeorden är:

- > Utveckling
- > Ansvar
- > Effektivitet
- > Tydlighet

UTVECKLING

Den dramatiskt ökade investeringstakten ställer Svenska Kraftnät inför nya utmaningar. Vi ska utveckla, förnya och bygga ut stamnätet. Vi ska hantera nya tekniska lösningar i allt från kablar till vindkraft och IT-system. Vi ska upprätthålla en hög kompetensnivå och spela en aktiv roll i det europeiska samarbetet. För att klara detta måste vi vara utvecklingsorienterade. Vi måste vara nyfikna, proaktiva och förändringsbenägna.

ANSVAR

Svenska Kraftnät har ett tydligt samhällsansvar, både i kraft av vårt uppdrag och som statlig myndighet. Detta innefattar ansvar för samhällsviktig infrastruktur men också ansvar för att se till att Sverige kan leva upp till sina ambitioner och åtaganden i miljö- och klimatpolitiken. Det är genom varje medarbetares personliga ansvarstagande som Svenska Kraftnät kan axla detta samhällsansvar. Ansvar är även en viktig del i Svenska Kraftnäts roll som arbetsgivare.

EFFEKTIVITET

Svenska Kraftnät måste bedriva en effektiv verksamhet och göra det med god kostnadskontroll. Den snabbt ökande investeringstakten understryker kravet på effektivitet. Vi ska inte bara göra saker rätt, utan vi måste också göra rätt saker. En bra verksamhetsplanering, tydliga arbetsprocesser och en ändamålsenlig organisation är förutsättningar för att klara uppgifterna.

TYDLIGHET

Svenska Kraftnät ska tala klartext gentemot allmänhet, intresseorganisationer, elbransch och statsmakter. Vi ska behandla allmänhet, kunder, intressenter och media på ett sakligt och objektivt sätt. Vi ska vara både transparenta och tillgängliga. Vi ska vara tydliga i vår kommunikation och i våra budskap – både internt och externt. Ett tydligt och lyhört ledarskap, rak kommunikation och klara ståndpunkter ska vara vårt signum.

04. SVENSKA KRAFTNÄTS INTRESSENER

Svenska Kraftnät bildades 1992. Vi förvaltar och bygger ut Sveriges stamnät för el – det svenska elsystemets motorvägar. Vi ser även till att det i varje stund råder balans mellan inmatad och uttagen el i systemet. Detta och övriga delar av vår verksamhet berör många människor och organisationer, som alla kan räknas till Svenska Kraftnäts intressenter.

ELMARKNADENS AKTÖRER

I rollen som stamnätsoperatör har Svenska Kraftnät direktkontakt med företag som äger anläggningar anslutna till stamnätet – stora produktionsanläggningar och regionala elnät. En förutsättning för balansen mellan inmatning och uttag av el är att produktionen planeras utifrån en prognos för förbrukningen. Dessa prognoser gör Svenska Kraftnät i samarbete med de balansansvariga företagen.

Balansansvariga är de företag som har tagit på sig ansvaret att se till att det finns producerad el i samma utsträckning som den förbrukas. En elproducent eller elhandelsföretag är exempel på balansansvariga företag. Varje elanvändare måste ha ett balansansvarigt företag som garant för sin förbrukning. I praktiken är det varje elleverantör som ser till att det finns en sådan. Elleverantören kan själv vara balansansvarig eller överlåta ansvaret på ett annat företag. De lokala elnätbolagen skickar förbrukningsvärden till Svenska Kraftnät, som använder dessa för att beräkna hur de balansansvariga företagen balanserar produktionen mot förbrukningen.

Till elmarknadens aktörer hör även systemansvariga i andra länder. Svenska Kraftnät har

ett nära samarbete med Norge, Finland och Danmark för att driva elsystemet effektivt. Det internationella samarbetet utvecklas kontinuerligt och får successivt ett alltmer tydligt europeiskt fokus.

MARKÄGARE OCH NÄRBOENDE

Svenska Kraftnät förvaltar ca 15 000 km kraftledning och nära 150 transformator- och kopplingsstationer. Förutom att förvalta och reinvestera i vårt befintliga nät bygger vi även nya anläggningar. Markägare och närboende är viktiga intressenter som får möjlighet att yttra sig när Svenska Kraftnät bygger om eller bygger nya anläggningar.

REGERING OCH RIKSDAG ÄR VÅRA UPPDRAGSGIVARE

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk. Vår verksamhet regleras av lagstiftning, förordning med instruktioner och årliga regleringsbrev från regeringen. Riksdagen sätter ramar för Svenska Kraftnäts investerings- och finansieringsverksamhet i samband med att statsbudgeten antas. Som affärsverk och myndighet har Svenska Kraftnät även många kontakter med andra myndigheter.

ÖVRIGA INTRESSENER

Ovan har vi nämnt några av alla våra intressenter. Exempel på andra är kommuner, länsstyrelser och aktörer på naturgasmarknaden, elbörsen Nord Pool Spot AS, andra myndigheter, leverantörer, dammägare, journalister, vindkraftsföretag, högskolor, intresseorganisationer och finansiella institutioner.

05. VIKTIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN

JANUARI

Det blev en kall inledning på året i Sverige och Norden. Svenska Kraftnät tvingas aktivera delar av effektreserven för att uppnå nödvändiga marginaler i den svenska effektbalansen. En överenskommelse träffas med Vattenfall AB om att ställa ett block (240 MW) i oljekondenskraftverket i Stenungsund i beredskap. Bakgrunden var mycket låg produktion i landets kärnkraftverk i kombination med kall väderlek och därav följande hög elförbrukning i hela landet.

Den 25 januari skriver Svenska Kraftnäts generaldirektör Mikael Odenberg tillsammans med generaldirektör Yvonne Fredriksson i Energimarknadsinspektionen och generaldirektör Tomas Kåberger i Energimyndigheten en debattartikel i Dagens Nyheter under rubriken »Tillfälliga pristopp visar att elmarknaden fungerar«. Artikeln är ett svar på ovederhäftig kritik av elmarknadens funktionsätt som förekommit i media.

Svenska Kraftnät avbryter deltagandet i projektet Kriegers flak – havsbaserad vindkraft i Östersjön med överföringsförbindelser till Sverige, Danmark och Tyskland – och avstår därmed från de EU-medel som utlovats. Utan beslut om utbyggnad av den svenska vindkraftdelen av Kriegers Flak anses projektet inte tillräckligt bärkraftigt.

FEBRUARI

Svenska Kraftnät och den nordiska elbörsen, Nord Pool Spot AS, intensifierar arbetet med att integrera Estland, Lettland och Litauen i den nordiska och europeiska elmarknaden. Arbete påbörjas med en gemensam handlingsplan som ska effektivisera elhandeln och optimera elöverföringen mellan de tre baltiska staterna.

Svenska Kraftnät ansöker om koncession för SydVästlänkens norra gren – en 400 kV luftledning från Barkeryd i Småland till Östansjö utanför Hallsberg i Närke.

MARS

Försäljningen till stockholmsbörsen NASDAQ OMX av Nord Pools finansiella handelsplats för elderivat, Nord Pool ASA, slutförs. Därmed har Svenska Kraftnät och norska Statnett avyttrat all clearingverksamhet, internationell derivathandel och consulting för att i stället fokusera på den handelsplats för fysisk elhandel, Nord Pool Spot, som är en viktig del av elmarknadens infrastruktur.

Någon dag senare tecknar Svenska Kraftnäts generaldirektör Mikael Odenberg och Lietuvos Energijos CEO Aloyzas Koryzna ett samarbetsavtal om projektet NordBalt. Samarbetet gäller byggandet av en elförbindelse mellan Sverige och Litauen. Planen är att förbindelsen ska vara klar år 2016.

De polska och svenska stamnätsoperatörerna, PSE Operator och Svenska Kraftnät, undertecknar en gemensam deklaration om att så snart som möjligt marknadsöppna förbindelsen SwePol Link mellan Sverige och Polen.

Svenska Kraftnäts miljöpris för 2010 tilldelas arkitektfirman Sandell Sandberg för utformningen av den nya stamnätsstationen Anneberg i Danderyd utanför Stockholm. Priset delas ut av generaldirektör Mikael Odenberg vid Svenska Kraftnäts årliga Kund- och intressentmöte i Stockholm.

APRIL

Svenska Kraftnät och EU-kommissionen blir överens om hur överföringsbegränsningarna i det svenska elnätet ska hanteras. Som en följd av överenskommelsen aviserar Svenska Kraftnät att Sverige kommer att delas in i fyra elområden från och med den 1 november 2011.

Svenska Kraftnät ansöker om koncession för SydVästlänkens södra gren från Barkeryd i Småland till Hurva i Skåne. För första gången ska högspänd likströmsteknik (HVDC VSC) användas till lands i Sverige. Syftet är att förstärka överföringsförmågan till Skåne och motverka höga elpriser i sydligaste Sverige.

Svenska Kraftnät får koncession för en 220 kV kabelförbindelse mellan Danderyd och Järva. Förbindelsen är en del i projektet Stockholms Ström, där Svenska Kraftnät tillsammans med elnätsföretagen Vattenfall Eldistribution AB och Fortum Distribution AB ska bygga en helt ny och mer robust struktur för Stockholms-regionens elnät.

MAJ

Svenska Kraftnät kungör det formella beslutet om indelning av Sverige i fyra elområden som gäller från den 1 november 2011.

JUNI

Upphandlingen av effektreserven för vintern 2010/2011 blir färdig. Den omfattar totalt 1 900 MW, varav ca 585 MW förbrukningsreduktion, det vill säga industriföretag som mot ersättning är beredda att minska sin elförbrukning. Resten utgörs av elproduktion i reserv.

JULI

Generaldirektör Mikael Odenberg och kommunikationsdirektör Malin Werner deltar i Almedalsveckan på Gotland och besöker bland annat Svensk Kärnbränslehanterings fartyg M/S Sigyn och HMS Wisborg. Generaldirektören deltar i flera seminarier och paneldebatter om bland annat vindkraft och framtidens elnät.

Den 6 juli havererar reaktorn i Alvesta. Genom övertagande av en reaktor som var avsedd att levereras till Statnett i Norge och en utomordentlig insats från många inom och utom Svenska Kraftnät fanns en ny reaktor på plats och i drift redan senare i samma månad.

AUGUSTI

EU-kommissionen beslutar att delfinansiera elförbindelsen NordBalt mellan Sverige och Baltikum. EU bidrar med 131 miljoner euro till förbindelsen och med 44 miljoner euro till nödvändiga nätförstärkningar i Lettland.

Svenska Kraftnät lämnar sin årliga rapport till regeringen om den svenska kraftbalansen. Rapporten beskriver hur situationen varit under den gångna vintern och ger en prognos för kraftbalansen (effektbalansen) vid maximal elförbrukning under kommande vinter. Den gångna vinterns elförsörjning kom att bli betydligt mer ansträngd än väntat. Det berodde på historiskt låg tillgänglighet i de svenska kärnkraftverken samtidigt som vintern blev kallare än normalt. Prognosen för den kommande är att den installerade produktionskapaciteten fortsätter att öka och att situationen ser mer gynnsam ut, förutsatt en normal tillgänglighet i kärnkraftverken.

Svenska Kraftnäts beslutar att bygga en ny 400 kV stamnätsstation, Råbäcken, väster om Piteå för att ansluta första etappen av den stora vindkraftsparken i Markbygden. Där planeras mellan 3 000 och 4 000 MW ny vindkraft, att jämföra med den totalt installerade effekt vindkraft i hela Sverige om cirka 1 500 MW.

Nya, sexåriga drift- och underhållsavtal från 2011 tecknas för stamnätet med sex olika entreprenörer. Avtalen omfattar bland annat utryckningsberedskap, driftkopplingar, tillståndskontroller, besiktningar och administration av skog.

Styrelsen beslutar höja stamnätstariffen från och med den 1 januari 2011. Energiavgiften, som ska täcka kostnaderna för överföringsförlusterna på stamnätet, höjs med nio procent. Effektagiften, som ska täcka Svenska Kraftnäts kostnader för att förvalta och bygga ut stamnätet, höjs med 19 procent. Det gör att höjningen före skatt motsvarar tre tiondels öre per kWh. Det är cirka fem kronor i månaden för en villaägare med elvärme och 20 000 kWh elförbrukning ören per kWh.

SEPTEMBER

Sju unga akademiker påbörjar en arton månader lång trainee-period på Svenska Kraftnät.

Svenska Kraftnät deltar i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) nationella IT-säkerhetsövning NISÖ 2010. Övningen genomförs tillsammans med myndigheter som har ett särskilt ansvar för samhällets informationssäkerhet. Syftet är att träna hantering av IT-störningar i Sveriges elförsörjningssystem.

Svenska Kraftnät deltar under två dagar i årets stora vindmessa, Vind 2010 i Göteborg.

Svenska Kraftnät bjuder in till den återkommande konferensen om beredskap och säkerhet – Kraftsamling. I år diskuteras elbranschens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och förmågan att hantera svåra kriser. Syftet med dagarna är att ge en bättre bild av vilken krisberedskap som egentligen finns inom svensk elförsörjning.

OKTOBER

Belysningen på designstolpen på kraftledningen i Åre invigs. Den är inspirerad av norrskenet's ständiga förvandling och kommer att anpassas efter årstidens färger.

Likströmsförbindelsen Konti-Skan mellan Sverige och Danmark havererar. Det beror på att havselektroder som används vid överföringen har förbrukats i en högre takt än beräknat. Under en period medför haveriet att all elhandel mellan Sverige och Jylland avbryts. Efter

omfattande reparationsarbeten kan länken tas i begränsad drift i mitten av november och i full drift i mitten av december.

Svenska Kraftnäts styrelse besöker Lietuvos Energija och Litgrid i Vilnius.

NOVEMBER

Svenska Kraftnät och Statnett publicerar en gemensam rapport »Swedish-Norwegian Grid Development – three scenarios«. Den redovisar olika behov av förstärkningar och utbyggnader av transmissionsnäten, utifrån studier som bygger på tre olika scenarier. Anpassning av stamnäten för att ansluta förnybar elproduktion, minimera prisskillnader mellan elområdena och garantera en god försörjningssäkerhet är några av de utmaningar som diskuteras i rapporten.

Den årliga EDIEL- och avräkningskonferensen hålls i Stockholm. Ämnen på agendan är bland annat ursprungsgarantier, kraven på timmätning, vägen mot en nordisk slutkundsmarknad 2015 och den nya indelningen i elområden.

Styrelsen tar det formella beslutet om att investera i storleksordningen 2,6 miljarder kronor för att bygga NordBalt-förbindelsen från Sverige till Klaipeda i Litauen. Förbindelsen planeras för en kapacitet på 700 MW med möjlighet att ansluta en framtida vindkraftspark på Midsjöbankarna.

Svenska Kraftnät deltar i Energimyndighetens »Elenergibröstövning 2010«. Övningen genomförs i olika faser och pågår totalt under två månader. I november övas hela Svenska Kraftnäts krisorganisation i en avslutande simuleringsövning.

DECEMBER

Upphandlingen i NordBalt slutförs. Svenska Kraftnät, Litgrid och ABB tecknar kontrakt på sjökabeln för 270 miljoner euro och på två omriktarstationer för 147 miljoner euro.

SwePol Link, den kabel som förbinder det svenska stamnätet i Karlshamn med det polska stamnätet i Slupsk, marknadsöppnas. Det betyder att Sverige och Polen uppfyller sitt löfte till EU-kommissionen.

Regeringen meddelar äntligen koncession för den nya förbindelsen mellan Stenkullen och Lindome. Den är viktig för att trygga elförsörjningen till Göteborg och ingår också som en del i det åtaganden som Svenska Kraftnät gjort gentemot EU-kommissionen för att minska problemen med begränsad kapacitet i det så kallade Västkustsnittet. Koncessionsprövningen har pågått sedan 2004.

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE 2010

06. VERKSAMHET OCH STRUKTUR

AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄTS UPPDRAG

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem samt sälja överföringskapacitet. Svenska Kraftnät är också systemansvarig myndighet för el och naturgas samt elberedskapsmyndighet enligt elberedskapslagen.

Svenska Kraftnät ska:

- > bygga ut stamnätet för el baserat på samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar
- > svara för tillsyn i frågor om driftsäkerhet hos det nationella elsystemet
- > främja konkurrensen på el- och naturgasmärnaderna
- > främja forskning, utveckling och demonstration av ny teknik som är av betydelse för verksamheten
- > svara för beredskapsplanering inom elsektorn under kris- eller krigsförhållanden
- > bedriva tjänsteexport inom verkets verksamhetsområde
- > främja dammsäkerheten i landet
- > bygga ut, installera och förvalta ledningar för elektronisk kommunikation, främst på stamnätet, och även upplåta nätkapacitet i dessa
- > vara kontoförande myndighet enligt lagen om elcertifikat
- > handlägga frågor om ursprungsgarantier för el
- > bevaka tillgången på höglastkapacitet i det svenska elsystemet och löpande förmedla information om effekttillgång till marknadens aktörer
- > underlätta utbyggnaden av förnybar elproduktion
- > vara säkerhetsskyddsmyndighet för elförsörjningen
- > årligen till regeringen redovisa sitt arbete som systemansvarig myndighet för naturgas, särskilt uppgifter om förhållanden av betydelse för utvärdering av gasmarknadsreformen
- > samråda med Energimarknadsinspektionen vid utförande av inspektionens uppdrag att utarbeta en årlig rapport om försörjningstryggheten för naturgas enligt gällande regler och direktiv
- > samråda med Statens energimyndighet vid utförande av myndighetens uppdrag om årlig rapportering, enligt Rådets direktiv om åtgärder för att säkerställa en tryggad naturgasförsörjning
- > kvartalsvis redovisa statistiska uppgifter om elimport från tredje land
- > se till att de regelverk och rutiner som affärsverket disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag
- > svara för långsiktig planering och inriktning av elproduktionen.

Svenska kraftnät ska i

fråga om dammsäkerhet:

- > följa klimatförändringarnas påverkan samt följa och medverka i utvecklingen i landet
- > verka för att möjligheterna att minska skador till följd av höga flöden utvecklas och tas till vara
- > regelbundet rapportera till regeringen om utvecklingen och vid behov föreslå åtgärder
- > uppmärksamma behovet av forskning
- > svara för tillsynsvägledning enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken
- > vid behov samråda med berörda myndigheter och organisationer.

KONCERNENS STYRNING

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk och styrs i likhet med statliga förvaltningsmyndigheter av regeringen genom en myndighetsförordning (2007:515), en förordning med instruktionen för affärsverket (2007:1119) samt årliga regleringsbrev. Svenska Kraftnät upprättar varje år en treårig investerings- och finansieringsplan som genom budgetpropositionen underställs riksdagen för godkännande. Verket tillämpar personalföreträdarförordningen (1987:1101), internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Regeringen utser styrelse och myndighetschef (generaldirektör). Generaldirektören och företrädare för personalorganisationerna SACO och ST ingår i styrelsen. Styrelsen har beslutat om en arbetsordning för Svenska Kraftnät. Generaldirektören tar i sin tur beslut om en intern delegationsordning och arbetsordning där regler om affärsverkets interna struktur och arbetssätt specificeras.

Koncernen Svenska Kraftnät har under större delen av året bestått av moderföretaget affärsverket, tre dotterföretag samt fem intresseföretag i Sverige och Norge. Det största intresseföretaget är Nord Pool Spot AS med huvudkontor i Oslo.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Intern styrning och kontroll avser den process som syftar till att säkerställa att Svenska Kraftnät uppfyller de krav på verksamheten som regeringen ställer på myndighetens ledning. Processen bygger på fyra faser.

- > Riskbedömning, vilket innebär att risker för att verksamhetens mål inte kan uppfyllas ska identifieras och värderas.
- > Kontrollstrukturer, vilket handlar om vilka kontroller som har valts för att hantera de identifierade riskerna.
- > Information och kommunikation, vilket startar med att skapa medvetenhet hos affärsverkets medarbetare om riktlinjer och policys inklusive befogenheter och ansvar. Viktiga verktyg för detta är Svenska Kraftnäts intranät och kontinuerlig utbildning av medarbetarna. Extern kommunikation består bl.a. av rapportering till andra myndigheter och av extern finansiell rapportering.
- > Uppföljning, vilket syftar till att säkerställa effektiviteten i processen genom ett flertal aktiviteter, såsom

uppföljning av verksamheten mot fastställda mål, revisioner och andra uppföljningar.

Styrelsen har inom sig utsett en revisionskommitté, som bereder ärenden om intern styrning och kontroll, finansiell rapportering, riskbedömning och internrevision.

Under 2010 har vi arbetat med verksamhetsplanering inklusive riskbedömning. Policier, riktlinjer och anvisningar har tagits fram bland annat inom områdena verksamhetsplanering, riskhantering, projektarbete och finans. Dessa har publicerats på vårt intranät. Vi har även infört en process för kvartalsvisa uppföljningar av verksamhetens mål på avdelningsnivå och affärsverksnivå. Samtliga kvartalsrapporter finns tillgängliga för alla anställda.

VERKSAMHETSPLANERING

Generaldirektören har under året 2010 beslutat om nya riktlinjer för verksamhetsplaneringen och dess uppföljning samt riktlinjer för riskhantering. I riktlinjerna beskrivs det regelverk och den process som gäller för Svenska Kraftnäts verksamhetsplanering med tillhörande riskanalys. Genom att följa dessa riktlinjer kan vi uppfylla kraven enligt förordningen om internstyrning och kontroll. Att fastställa dessa riktlinjer har varit ett steg mot att successivt införa det arbetssätt för verksamhetsplanering som beslutades hösten 2009.

Processen för verksamhetsplanering inkluderar såväl att ta fram långsiktiga som kortsiktiga mål och att utföra en riskanalys, i syfte att identifiera de risker som finns för att målen inte ska uppnås. Som utgångspunkt för framtagande av målen finns en omvärldsanalys och ett antal fokusområden. Omvärldsanalysen uppdateras årligen. Fokusområdena visar Svenska Kraftnäts övergripande inriktning de närmaste åren.

Omvärldsanalysen och fokusområdena bildar tillsammans ett dokument kallat planeringsförutsättningar, som beslutas av generaldirektören. Detta syftar både till att få en verksamhet som planerar och arbetar med samma fokus och till att stärka den interna styrningen och kontrollen.

Förutom att ta fram förutsättningar sker alla delar i verksamhetsplaneringen på avdelningsnivå. Av de mål som tagits för respektive avdelning har sedan några, som ansetts mer övergripande för hela verksamheten, aggregerats till affärsverksnivå.

Rapportering av måluppfyllnad och riskanalys sker kvartalsvis på både avdelnings- och affärsverksnivå.

» ÖVERFÖRINGEN PÅ
STAMNÄTET ÖKADE
MED 6 PROCENT «

Fokusområden för 2010 års arbete har varit anslutning av förnybar elproduktion, effektiv nätutbyggnad, utökat europeiskt samarbete, kompetensförsörjning, beredskap och säkerhet samt miljöledning. Dessa låg även till grund för framtagande av Verksamhetsplan 2010 på affärsverksnivå.

RISKHANTERING

Koncernens hantering av risk, enligt förordningen om intern styrning och kontroll, är integrerad i verksamhetsplaneringens olika steg. En riskanalys på avdelningsnivå presenteras i varje avdelnings verksamhetsplan. Den utgör alltså inte någon separat aktivitet, utan ingår som ett moment i den lång- och kortsiktiga planeringen samt i genomförande- och uppföljningsfasen.

Förutom att det under året tagits fram en riktlinje för riskhantering har även en kompletterande anvisning för riskanalys tagits fram och beslutats. Dessa dokument ska förtydliga policyn för riskhantering och stödja arbetet med riskanalys i hela verksamheten.

Inför 2010 utförde Svenska Kraftnät en riskanalys på affärsverksnivå där ansvaret för hantering av risker legat på avdelningsnivå. De mest väsentliga riskerna från den riskanalysen presenteras i kapitlen Finansiella risker, Verksamhetsrisker och Övriga risker. Under året har Svenska Kraftnät arbetat med åtgärder för att hantera dessa risker.

I arbetet med verksamhetsplanen för 2011 har Svenska Kraftnät utfört en riskanalys på de mål som tagits fram på avdelningsnivå. Riskerna har då identifierats som potentiella händelser som gör att vi inte når innebörden i våra fokusområden, eller de mål som är uppsatta för våra nyckelområden (redovisade i Verksamhetsplan 2011).

Svenska Kraftnät har sammanställt de mest väsentliga riskerna i en riskanalysrapport och tagit fram en handlingsplan för hanteringen av dessa. Tjugo risker identifierades som väsentliga risker och de finns inom följande områden: Utbyggnadsprojekt och förnybara energikällor, haverier och sabotage, finansiella risker, miljörisker och IT-relaterade risker. För dessa har Svenska Kraftnät tagit fram en handlingsplan som sedan beslutats av generaldirektören.

Styrelsen förmedlar årligen sin syn på risk genom att ta del av och godkänna verkets verksamhetsplan och övergripande riskanalyser.

FINANSIELLA RISKER

När överföringskapaciteten inom Sverige är begränsad använder Svenska Kraftnät mot-

handel för att minska överföringsbehovet i berörda delar av landet. Kostnaderna för mot-handel är normalt små, men kan uppgå till stora belopp (totalt miljoner kronor) i extrema drift-situationer. Riskerna har accepterats. Att en risk har accepterats betyder att det har skett en värdering av sannolikhet och konsekvens för risken. Utifrån den värderingen har ett aktivt beslut tagits att inte utföra några åtgärder för att minska sannolikheten eller konsekvensen för risken. Riskerna följs istället upp regelbundet så att åtgärder kan vidtas om värderingen av risken ändras.

För att upprätthålla rätt frekvens i elsystemet köper Svenska Kraftnät primärreglering av framförallt vattenkraftproducenter. Storleken på kostnaderna är beroende av vattentillgången i vattenmagasinen och av elpriset. I vissa situationer kan dessa kostnader fördubblas jämfört med normalt. Riskerna har accepterats.

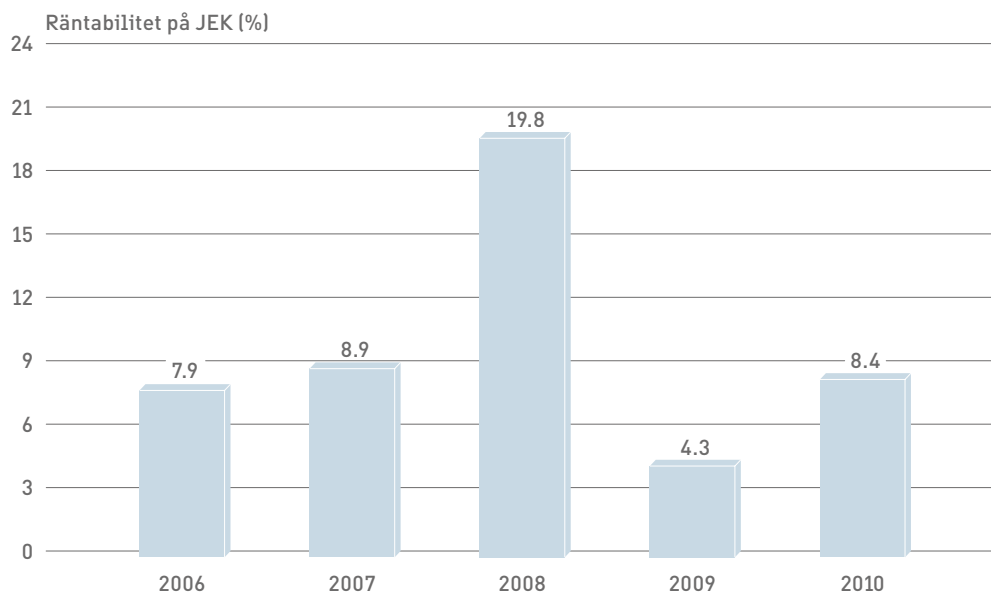
När el flödar genom Sverige från en producent i ett land till en konsument i ett annat får Svenska Kraftnät en transitkompensation. I och med nya regler som infördes 2009 genererar detta normalt en nettointäkt till Svenska Kraftnät vid nettoexport. Det är dock svårt att förutsäga storleken på nettointäkten, vilket innebär en finansiell risk. Riskerna har accepterats.

Ökade investeringar ger en ökad finansiell risk för Svenska Kraftnät. Riskerna är bland annat ökade räntekostnader, ökade kostnader vid förseningar i projekten och osäkra råvarupriser. Åtgärder för att minska de finansiella riskerna i projekt är införandet av riskanalys i början av varje projekt och mer strukturerade uppföljningar av projekt. För att minska risken för förseningar i projekten finns det även ett mål om tydligare kommunikation med externa aktörer.

Valutarisken definieras som risken för att flöden, balanser samt fodringar och skulder i utländsk valuta förändras vid valutakursförändringar. I början av 2010 fanns en betydande valutarisk i NOK. I och med att aktier i Nord Pool ASA såldes har dock denna risk minimerats.

VERKSAMHETSRIKES

Svenska Kraftnäts verksamhet har en central betydelse för den svenska elförsörjningen. Den är därmed att betrakta som synnerligen samhällsviktig på både kort och lång sikt. Verksamheten kan utsättas för störningar och påfrestningar av många olika slag. Störningar kan bero på tekniska brister eller avsiktliga handlingar med syfte att vålla skada. Svenska

Kraftnät redovisar en särskild övergripande risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap.

Risken för den typ av driftavbrott på stamnätet som får allvarliga konsekvenser för samhället och följer för slutkunderna är relativt liten. Stamnätet är robust uppbyggt med goda möjligheter att upprätthålla elförsörjningen även under störda driftförhållanden. Risken för ett stort elavbrott kan dock inte helt elimineras. Svenska Kraftnät vidtar en rad åtgärder, bl.a genom ett omfattande investeringsprogram för att ytterligare öka driftsäkerheten i stamnätet.

Risken och sannolikheten för sabotage mot Svenska Kraftnäts anläggningar är för närvarande liten. Hotbilden kan dock snabbt förändras. Vid om- eller nybyggnad av Svenska Kraftnäts stationsanläggningar har vi därför höjt det fysiska skyddet avsevärt genom kraftigare och högre stängsel. Vi har även börjat installera kameraövervakning för övervakning av anläggningarna, och förser viktiga delar med larm.

ÖVRIGA RISKER

Svenska Kraftnäts förmåga att övervaka och styra stamnätet bygger på väl fungerande IT- och telekommunikationssystem. För att säkerställa driften av IT- och telekommunikationssystemen är de uppbyggda med hög redundans. En viktig del i driftsäkerheten är även att analysera och åtgärda brister i IT-säkerheten. Det sker både vad gäller teknik, regler och rutiner samt arbete med beteende och en tydlig ansvarsfördelning.

Svenska Kraftnät har ett miljöledningssystem för att säkerställa och strukturera

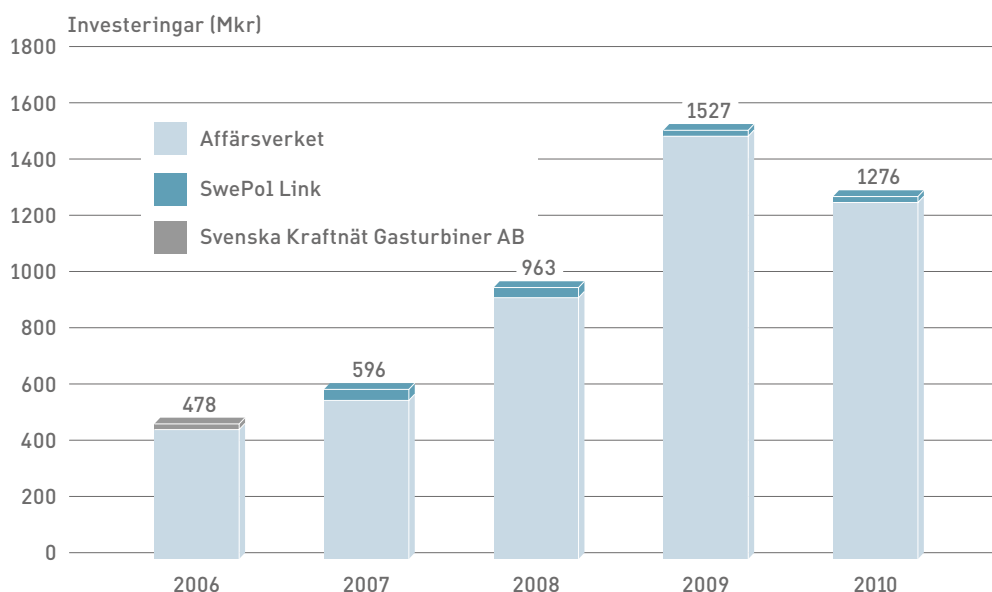
miljöarbetet i projekt. Risken är att Svenska Kraftnät inte följer miljölagstiftningen eller att miljöprövningar försenar investeringsprojekten. För att minska risken genomför vi miljörevisioner och ställer miljökrav vid upphandling av bygg- och underhållsentreprenader.

FINANSIELLA MÅL

Svenska Kraftnät (koncernen) ska enligt regleringsbrevet för 2010 uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital (genomsnittet av årets in- och utgående bundna kapital samt 73,7 procent av det fria egna kapitalet), efter schablonmässigt avdrag före skatt på 6 procent, exklusive resultatandelar från avyttringar i intresseföretag. Räntabiliteten för år 2010 uppgick till 8,4 (4,3) procent på justerat eget kapital, vilket innebär att målet för verksamhetsåret var uppnått. Vid två tillfällen under 2000-talets första decennium (år 2003 och 2009) har målet för räntabiliteten inte uppnåtts. År 2003 var den främsta orsaken att det var torrår och produktionen från vattenkraftverken i Norrland var betydligt lägre än normalt. År 2009 var orsaken en extrem driftsituation under december månad som ledde till oförutsedda kostnader, bland annat höga kostnader för motköp.

Skuldsättningsgraden blev 31 (33) procent, vilket är i överensstämmelse med regleringsbrevets tak om högst 60 procents skuldsättningsgrad.

Regeringens utdelningspolicy innebär att 65 procent av årets resultat för koncernen ska utdelas till staten. Extra utdelning kan också förekomma.

INVESTERINGAR

Koncernens investeringar under 2010 uppgick till 1 276 (1 527) Mkr. Nyinvesteringarna uppgick till 803 (1 143) och reinvesteringarna till 473 (384) Mkr.

Den högre investeringstakten påbörjades 2007 i och med de strategiska projekten Fenno-Skan 2 och Nea-Järpströmmen. Under åren 2008 och 2009 fortsatte kostnaderna för investeringar att öka, framför allt beroende på ökade kostnader i dessa två projekt.

Investeringarna fördelade sig på följande sätt inom koncernens företag:

MKR	2010	2009
Affärsverket		
Nätinvesteringar	1 200	1 401
Optoinvesteringar	0	47
Övriga immateriella investeringar	55	54
SUMMA AFFÄRSVERKET	1 255	1 502
SwePol Link	1	1
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	20	24
SUMMA	1 276	1 527

För år 2010 har riksdagen godkänt en investeringsplan om 2 265 Mkr. Investeringarna i stamnätet är lägre än i investeringsplanen. Det beror främst på förseningar i två av de större pågående projekten och senarelagd tidplan i ytterligare ett projekt. Förseningarna beror framförallt på att det är svårt att få koncession för att bygga ledningar. Tidsåtgången i till-

ståndsprocessen är i många fall mycket svår att beräkna, eftersom den skiljer sig mycket mellan olika projekt och är beroende av många faktorer och instanser. I kommande projekt avser Svenska Kraftnät att grundligt se över tidplanerna.

I enlighet med Nordels systemutvecklingsplan från 2004 genomförs fem prioriterade projekt. Dessa syftar till att öka sammankopplingen mellan elområdena i Norden. Tre av dessa har Svenska Kraftnät åtagit sig att genomföra – en ny ledning mellan Järpströmmen och Nea i Norge, Fenno-Skan 2 mellan Finnböle och Rauma i Finland samt SydVästlänken, en kombinerad likströms- och växelströmsförbindelse från Hallsberg till Hörby med en gren till Norge. De övriga två projekten är förbindelsen Stora Bält mellan Jylland och Själland i Danmark samt Skagerrak 4 mellan Danmark och Norge.

Ledningen mellan Järpströmmen och Nea färdigställdes den 16 maj 2010 när den sista delsträckan driftsattes. Investeringen har kostat drygt 600 Mkr och omfattar drygt 100 km ny ledning. Redan första dygnet passerades överföringskapaciteten för den gamla ledningen. Ledningen medför nytta för den nordiska elmarknaden och ger ökad driftsäkerhet. Investeringarna under året uppgick till 31 Mkr.

SydVästlänken är Svenska Kraftnäts största investering någonsin. Den är beräknad till över åtta miljarder kronor och omfattar ett tjugotal projekt. SydVästlänken syftar till att förstärka och öka överföringskapaciteten i stamnätet till södra Sverige och till Norge och medför även förstärkt driftsäkerhet i elsystemet. I investeringen ingår en ny luftledning mellan

Hallsberg och Nässjö, en ny ledning med likströmsteknik mellan Nässjö och Hörby i Skåne och en ny ledning mellan Nässjö och Norge. Inriktningen för den södra ledningen (Nässjö – Hörby) är en kombination av luftledning i befintliga ledningsgator till Värnamo och där efter markkabel längs vägar (främst E4), järnvägar och kraftledningar fram till Hörby. Under året har arbetet med markåtkomst och projektering av ledningar och stationer pågått. Sträckning och tekniskt genomförande för den västra delen till Norge har utretts under året. Investeringarna under året uppgick till 123 Mkr. I detta projekt har tidplanen justerats vilket påverkar gapet mellan planerad investeringsbudget och det verkliga utfallet för 2010.

Det tredje prioriterade projektet inom Nordels systemutvecklingsplan är Fenno-Skan 2, som är en likströmslänk på 800 MW och 500 kV som byggs mellan Sverige och Finland. Investeringen omfattar 200 km sjökabel, 70 km luftledning, två omriktarstationer och en ny 400 kV station. Investeringarna under året uppgick till 240 Mkr och investeringsvolymen i hela projektet beräknas till 1 700 Mkr.

NordBalt är ytterligare en utlandsförbindelse som ska byggas mellan Sverige och Litauen. Den ska koppla samman den nordiska elmarknaden med en framväxande baltisk. Samtidigt bidrar förbindelsen till att förbättra de baltiska staternas säkerhet när det gäller elförsörjning. Detta samarbetsprojekt mellan Svenska Kraftnät, LitGrid och Latvenergo är prioriterat av EU-kommissionen som inom ramen för European Energy Programme for Recovery (EPR) avsatt 175 miljoner euro till projektet, varav 131 miljoner euro till kabelförbindelsen och 44 miljoner euro till erforderliga nätförstärkningar i Lettland. Investeringarna under året uppgick till 75 Mkr. Totalt beräknas investeringarna i projektet uppgå till 3 200 Mkr.

Stockholms Ström omfattar investeringar om brutto ca 5 600 Mkr och berör de tre nätägarna Svenska Kraftnät, Vattenfall och Fortum samt 21 kommuner i Stockholms län. Syftet är att åstadkomma en förbättrad nätstruktur med minskade nätförluster och ökad leveranssäkerhet. En 400 kV ring byggs runt Stockholm och delar av det gamla 220 kV nätet rivs. Det medför att ca 150 km ledningsgator kan frigöras för exploatering. Genomförandet av flera delprojekt inom Stockholms Ström är beroende av medfinansiering från de kommuner och andra markägare som får värdefull mark frilagd. Ett nätägaravtal har tecknats mellan Svenska Kraftnät, Vattenfall och Fortum. Arbetet med kabelförbindelser mellan Danderyd och

Järva, mellan Nacka och Ekbacken, mellan Hägerstalund och Beckomberga samt mellan Värtan och Koltorp har pågått under året. Investeringarna under året uppgick till 118 Mkr.

För att säkra en tillförlitlig elförsörjning av Göteborgsområdet planeras en ny 400 kV ledning mellan Stenkullen och Lindome. Den kommer bland annat att byggas i den ledningsgata som Svenska Kraftnät tidigare nyttjat för likströmsledningen Konti-Skan 1. Projektet har fördröjts på grund av en utdragen tillståndsprocess men bedöms kunna genomföras under 2011-2012. Ledningen är också viktig för att öka kapaciteten över det så kallade västkustsnittet. Investeringarna under året uppgick till 21 Mkr och för hela projektet beräknas investeringarna uppgå till 259 Mkr. Även detta projekt har tagit längre tid än beräknat på grund av svårigheter att få koncession.

Anpassningar för utbyggnaden av vindkraft är drivkraften bakom ett flertal investeringar. Svenska Kraftnät planerar en anslutning av Gotland till det svenska stamnätet med två 500 MW likströmslänkar mellan fastlandet och Gotland. De två befintliga regionnätförbindelserna räcker inte till för de uppbyggnadsplaner som finns för vindkraften på ön. I Markbygden planeras en vindkraftspark i ett 450 km² stort område nordväst om Piteå. Den totala effekten vindkraft beräknas till 3 000–4 000 MW. Denna stora effekt kräver flera nya anslutningspunkter i stamnätet. Den första av dessa blir en 400 kV station ca 65 km från Svartbyn.

Nya vindkraftparker har gjort att ledningen mellan Stalon och Långbjörn samt ledningen mellan Linvassel och Långbjörn har renoverats för att öka överföringskapaciteten. I området runt 400 kV stationen Storfinnforsen planeras en stor vindkraftspark på totalt ca 1 000 MW, vilket gör att ledningen mellan Storfinnforsen och Midskog måste ersättas med en ny ledning. Investeringar för Anpassningar till vindkraften har under året uppgått till 56 Mkr.

Effekthöjningar i kärnkraftverken ställer krav på utökad överföringskapacitet. För Forsmark har ett nytt målnät fastställts. Sträckan mellan Ekhyddan via Oskarshamn och Barkeryd förstärks med en ny ledning. Under året uppgick investeringarna på grund av kärnkraftens effekthöjningar till 45 Mkr.

Många av stationerna i stamnätet har varit i drift under 50 år eller längre och börjar uppvisa ålderstecken. Svenska Kraftnät har därför tagit fram en plan för stationsförnyelse. I år har reinvesteringar gjorts i bl.a. Simpevarp, Hallsberg, Storfinnforsen, Forsmark och Ramsele. Investeringarna för stationsförnyelser uppgick

» NÅGOT LÄGRE
INVESTERINGSTAKT 2010
ÄN 2009, 1 276 MKR«

under året till 267 Mkr. Totalt beräknas dessa investeringar uppgå till 1 100 Mkr.

Samtliga av stamnätets 400 kV ledningar och de flesta 220 kV ledningar byggdes ursprungligen med topplinor av stål eller legerad aluminium. Flera av dessa uppvisar korrosions- och vibrationsskador och behöver bytas. En utvärdering av topplinornas beskaffenhet har gjorts och utbytet sker successivt. I samband med topplinebyten är det ofta lämpligt att samtidigt förnya telekommunikationerna, alternativt installera optofiber på sådana sträckor där telekommunikation saknas. Inom några år kommer alla topplinor av stål i 400 kV nätet att vara utbytta. Under året har utbyte skett bl.a. av topplinorna mellan Långbjörn och Linvasselv, Sollefteå och Gagnef, Stornorrfors och Hjälta, Borgvik och Skogsäter, Vittersjö och Hamra samt Letsi och Isovaara. Investeringarna under året uppgick till 78 Mkr. Totalt beräknas investeringarna inom detta område till 447 Mkr.

För ledningen mellan Östersund och Hornadal har koncessionen gått ut och är nu föremål för ny prövning. Starka krav på ändrad sträckning har framförts av länsstyrelsen i Gävleborgs län samt av Ljusdals och Bollnäs kommuner.

År 2008 havererade en transformator i Midskog och då lånades en transformator från Långbjörn. Under året har en ny transformator installerats och tagits i drift. Investeringen uppgick till 38 Mkr. Totalt beräknas investeringarna i projektet till 43 Mkr.

Det har blivit svårare att reglera spänningsnivåerna i stamnätet. Vid situationer då det är låglast – exempelvis under sommarnätter – överskrids ofta de fastlagda gränsvärdena vilket kan äventyra driftsäkerheten. För att uppnå acceptabla spänningsnivåer kommer åtta reaktorer att installeras fram till 2015. Investeringarna under året uppgick till 35 Mkr. Totalt beräknas investeringarna till 304 Mkr.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Konjunkturen i Sverige vände under första halvåret 2010 och industriproduktionen ökade. Tillsammans med den kalla väderleken under den gångna vintern innebar detta att elförbrukningen i landet steg. Den elintensiva industrin höjde sin förbrukningsvolym, vilket i sin tur medförde en högre överföring med nästan sex procent på stamnätet.

Svenska Kraftnäts (koncernen) rörelseintäkter steg under året och uppgick till 10 547 (6 851) Mkr. De främsta orsakerna är högre intäkter för såld regler- och balanskraft, ökade tariffintäkter samt högre flaskhalsintäkter. Flask-

halsintäkterna och intäkterna från regler- och balanskraften beror på att elprisnivån var högre än under 2009.

Rörelsekostnaderna uppgick till 9 762 (6 494) Mkr. Den högre elprisnivån förorsakade även kraftigt ökade kostnader för balanskraft med nära 2 500 Mkr. Kostnaderna för förlustkraft och energiersättning steg under året med drygt 700 Mkr, främst beroende på verkets nya avtal om inköp av förlustkraft. Däremot minskade kostnaderna för mothandel med nästan 120 Mkr under året och uppgick till 186 Mkr. De högre kostnaderna 2009 uppstod främst när det var extrem väderlek i december 2009 och flera kärnkraftverk fortfarande var ur drift. Reservkraft aktiverades då tillsammans med import från Danmark och Tyskland.

Svenska Kraftnät är fortsatt inne i en rekryteringsperiod och 35 nya heltidstjänster har tillkommit sedan december 2009. Personalkostnaderna ökade därmed med 17 Mkr.

Den högre investeringstakten i affärsverket påverkar koncernens avskrivningar av immateriella och materiella tillgångar, vilka ökade med 51 Mkr.

Resultat från andelar i intresseföretag uppgick till 20 Mkr, vilket är 11 Mkr lägre än föregående år. Det beror främst på att intresseföretaget Nord Pool ASA avyttrades i maj 2010 till Nasdaq OMX.

Koncernens rörelseresultat uppgick till 805 Mkr, vilket är 417 Mkr högre jämfört med 2009. Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 7,6 procent, vilket är 1,9 procentenheter bättre än föregående år.

Finansnettot uppgick för året till -22 Mkr, vilket är 15 Mkr sämre än föregående år. Främsta förklaringen är ökade räntekostnader för en avsättning på 31 Mkr för indexering av affärsverkets pensionsskuld, enligt nya tryggningsgrunder som Statens pensionsverk har antagit för affärsverk.

Årets resultat 2010 i koncernen uppgick till 773 (375) Mkr. Nettovinstmarginalen med avdrag för schablonskatt uppgick till 5,4 procent, vilket är en ökning med 1,4 procentenheter jämfört med år 2009.

Koncernens avkastning på justerat eget kapital för året uppgick till 8,4 (4,3) procent och 2,4 procentenheter över räntabilitetsmålet på 6 procent.

FINANSIERING

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån hos Riksgälden. Vid utgången av år 2010 var upplåningen 1 252 (1 033) Mkr och de likvida medlen uppgick till 313 (76)

Mkr. Svenska Kraftnät har under år 2010 haft en rörlig låneram hos Riksgälden, som har kunnat utnyttjas upp till 3 500 Mkr. Från den 1 januari 2011 uppgår den rörliga låneramen till 5 000 Mkr.

Dotterföretaget SwePol Link AB har sedan februari 2007 ett lån i Handelsbanken. Lånet uppgick per den 31 december 2010 till 802 (884) Mkr. Upplåningen i Svenska Kraftnät Gasturbiner AB uppgick vid årets slut till 144 Mkr och finansieringen sker inom koncernen.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Kostnadseffektiviteten i Svenska Kraftnät ska vara minst lika hög som i jämförbara företag. För att kunna bedöma effektivitet och identifiera förbättringsområden görs jämförelser med andra företag genom benchmarkingstudier.

Under året har en benchmarkingstudie genomförts tillsammans med stamnätsföretagen Statnett och Fingrid. Företagen befinner sig i samma fas som Svenska Kraftnät med kraftigt ökande investeringsvolym och stort fokus på projekthantering. I benchmarkingstudien har kostnadsnivåer och resursåtgång jämförts. De områden som analyserats är anläggningsförvaltning, nätutveckling, IT, interna stödfunktioner samt marknadsdesign och avräkning.

Resultaten visar att Svenska Kraftnät inom de flesta områden ligger mellan de jämförda företagen. Inom IT-området pekar studien på att Svenska Kraftnät konsekvent nyttjar standardprodukter i stället för att egenutveckla system vilket leder till lägre kostnader. Vidare framgår att Svenska Kraftnät på kort tid lyckats införa en ny projektstyrningsmodell. Exempel på förbättringsområden är riskhantering och kvalitetssäkring i anläggningsprojekt.

Fördjupningar som grund för förbättringsåtgärder kommer nu att göras tillsammans med Statnett och Fingrid inom områdena anläggningsförvaltning, nätutveckling, IT och anläggningsprojekt.

07. VERKSAMHETSGRENAR

KONCERNNIVÅ (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT		INVESTERINGAR	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Överföring på stamnätet	4 224	3 148	710	256	1 239	1 409
Systemansvar – el	5 928	3 351	41	60	19	32
Telekom	72	69	27	36	12	86
Systemansvar – naturgas	49	57	4	3	-	-
Avgiftsbelagd verksamhet	7	6	3	2	6	-
Intresseföretag	-	-	20	31	-	-
Beredskapsverksamhet	267	220	0	0	-	-
SUMMA	10 547	6 851	805	388	1 276	1 527

AFFÄRSVERKSNIVÅ (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT		INVESTERINGAR	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Överföring på stamnätet	4 014	2 973	653	211	1 231	1 400
Systemansvar – el	5 931	3 351	48	64	6	16
Telekom	72	69	27	36	12	86
Systemansvar – naturgas	49	57	4	3	-	-
Avgiftsbelagd verksamhet	7	6	3	2	6	-
Beredskapsverksamhet	267	220	0	0	-	-
SUMMA	10 340	6 676	735	316	1 255	1 502

Svenska Kraftnäts verksamhet är av regeringen uppdelad i ovanstående verksamhetsgrenar. I detta kapitel återrapporteras utförd verksamhet under år 2010.

ELMARKNAD

Elmarknad är indelad i tre verksamhetsområden; överföring av el på stamnätet, systemansvar för el och elcertifikat.

ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET

Svenska Kraftnäts nätverksamhet omfattar utbyggnad, underhåll och drift av stamnätet i Sverige, som består av 220 kV och 400 kV led-

ningar med stationer och de utlandsförbindelser som Svenska Kraftnät förvaltar inklusive förbindelsen SwePol Link.

Svenska Kraftnäts nätkunder – det vill säga ägare till stora elproduktionsanläggningar kopplade till stamnätet, regionnät och förbrukningsanläggningar – blir fakturerade för tillträde till stamnätet och deras nyttjande av det, enligt en i förväg fastställd tariff.

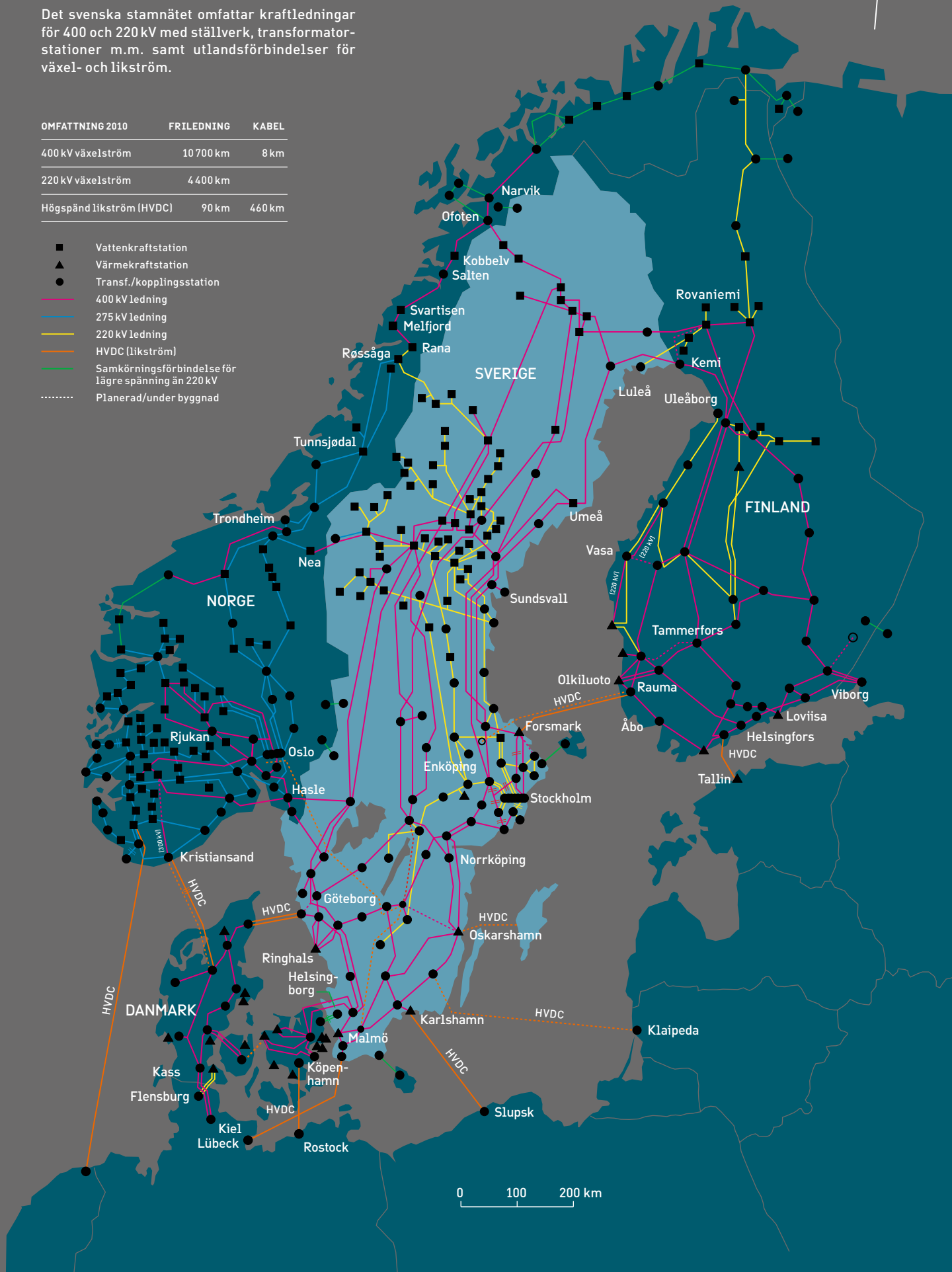
På stamnätet tillämpas punktarrif för fysiskt anslutna kundläggningar. Tariffen består av en effektdel och en energidel. Effektavgiften baseras på av kunden årsvis abonnemangseffekter för inmatning eller uttag i varje

KRAFTNÄTET I NORDEN 2010

Det svenska stamnätet omfattar kraftledningar för 400 och 220 kV med ställverk, transformatorstationer m.m. samt utlandsförbindelser för växel- och likström.

OMFATTNING 2010	FRILEDNING	KABEL
400 kV växelström	10 700 km	8 km
220 kV växelström	4 400 km	
Högspänd likström (HVDC)	90 km	460 km

- Vattenkraftstation
- ▲ Värmekraftstation
- Transf./kopplingsstation
- 400 kV ledning
- 275 kV ledning
- 220 kV ledning
- HVDC (likström)
- Samkörningsförbindelse för lägre spänning än 220 kV
- Planerad/under byggnad

anslutningspunkt. Inmatningsavgiften är lägst i söder och ökar linjärt med latituden till sitt högsta värde i norr. För uttagsavgiften gäller det omvända.

Energiavgiften baseras på de överföringsförluster i stamnätet som orsakas av inmatning respektive uttag i de enskilda anslutningspunkterna. Sänkta förluster innebär motsvarande kreditering.

Energiavgiften för 2010 höjdes med 40 procent medan effektavgiften höjdes med 25 procent. För 2011 höjs tariffens effektavgift med 19 procent och energiavgiften med 9 procent.

Flaskhalsintäkter och transitintäkter utgör också delposter i nätintäkterna. Flaskhalsintäkter uppstår när den nordiska marknaden har delats upp i skilda elområden på grund av kapacitetsbrist. De används till investeringar för att öka kapaciteten och därmed minska begränsningarna. Transitintäkter utgörs av ersättning för kostnader för kraftflöden genom stamnätet med ursprung i andra länder.

Stamnätsavgifterna inbringade 3 328 (2 416) Mkr. Av dessa svarade effektavgifterna och energiavgifterna för ungefär hälften var.

Flaskhalsintäkterna ökade under året och uppgick till 495 (289) Mkr. De ökade flaskhalsintäkterna beror framförallt på den kalla vintern i kombination med låg fyllnadsgrad i vattenmagasinen och den svenska kärnkraftens fortsatta driftproblem. Under främst vintermånaderna har detta resulterat i stora pris skillnader mellan de nordiska prisområdena och därmed lett till höga flaskhalsintäkter för Svenska Kraftnät.

Transitintäkterna under 2010 har däremot sjunkit kraftigt och summeras till 12 (130) Mkr. Även denna sänkning beror på de särskilda förutsättningar som har rått under året och som har medfört höga elpriser. De höga elpriserna har lett till en ökad import och en minskad transitering genom Sverige¹.

NÄTINTÄKTER (MKR)	2010	2009
Stamnätsavgifter		
Effektavgifter	1 671	1 288
Energiavgifter	1 657	1 128
SUMMA	3 328	2 416
Flaskhalsintäkter	495	289
Transitintäkter	12	130
Överföring på SwePol Link	245	214
Övriga nätintäkter	85	54
SUMMA TOTALT	4 165	3 103

Under året var uttagen energi 108,0 (101,7) TWh. Ökningen förklaras främst med allmän konjunkturåterhämtning och den stränga vintern.

ÖVERFÖRING STAMNÄTET	2010	2009
Inmatad energi stamnätet, TWh	110,3	104,4
Uttagen energi stamnätet, TWh	108	101,7
Max uttagen effekt, MWh/h (timme med högsta energiuttag)	18 727	18 265

Inmatningsabonnemangen ökade medan uttagsabonnemangen sjönk jämfört med 2009. Antalet kunder anslutna till stamnätet förblev oförändrat och summeras till 24 (24) stycken.

EFFEKTABONNEMANG STAMNÄTET	2010	2009
Inmatningsabonnemang, MW	21 302	20 607
Uttagsabonnemang, MW	20 561	21 052
Antal kunder	24	24

Överföringsförlusterna på stamnätet uppgick till 2,4 (2,7) TWh, vilket var lägre än föregående år. Reduktionen kan förklaras med ökad import i södra Sverige samt minskad transitering och därmed minskad överföring från norr till söder, vilket har lett till lägre överföringsförluster.

ÖVERFÖRINGSFÖRLUSTER STAMNÄTET	2010	2009
Energiförluster, TWh	2,4	2,7
Andel av uttagen energi, %	2,2	2,6
Max effektförluster, MWh/h (timme med högsta energiförluster)	758	963

Det ekonomiska rörelseresultatet för överföringen på stamnätet uppgick till 710 (256) Mkr.

Rörelseintäkterna ökade med 1 076 Mkr jämfört med föregående år. De ökade rörelseintäkterna kan främst förklaras med ökade flaskhalsintäkter samt en höjd stamnätstariff, som under år 2010 uppgick till 495 (289) Mkr respektive 3 328 (2 416) Mkr.

Rörelsekostnaderna ökade med 622 Mkr jämfört med år 2009, vilket främst beror på högre kostnader för inköp av förlustkraft 1 269 (807) Mkr, energiersättning 443 (201) Mkr samt

¹ Se även avsnittet Kommentarer till resultaträkning.

primärreglering 181 (119) Mkr. Kostnaderna för mothandel 186 (304) Mkr sjönk under 2010 till mer normala nivåer jämfört med föregående år.

Rörelsemarginalen för verksamhetsgrenen uppgick till 16,8 procent, vilket är 8,7 procentenheter högre än motsvarande period år 2009.

RESULTAT FÖR ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET (MKR)	2010	2009
Rörelseintäkter	4 224	3 148
Rörelsekostnader	-3 514	-2 892
RÖRESERESULTAT	710	256

DRIFTSTÖRNINGAR	2010	2009	2008	2007	2006
Driftstörningar på stamnätet, antal	224	153	157	150	181
Dito med elavbrott, antal	10	16	9	5	15
Icke levererad energi (ILE), MWh	5	5	3	13	95
Icke levererad effekt (ILEffekt), MW	43	37	58	37	156

SYSTEMANSVAR FÖR EL

Systemansvaret för el innebär ett övergripande ansvar för att den svenska elförsörjningen fungerar driftsäkert, och att elektriska anläggningar samverkar driftsäkert så att balans kortsiktigt upprätthålls mellan produktion och förbrukning. Regeringen har utsett Svenska Kraftnät till systemansvarig myndighet för el. Svenska Kraftnät fastställer mål för driftsäkerheten som godkänns av regeringen.

För att uppfylla målen för driftsäkerhet måste spänning, frekvens och effektlöden hållas inom fastställda gränser. Dessutom måste det finnas tillräckligt med produktionsreserver i systemet.

Driftsäkerhetsprinciperna baseras på ett så kallat n-1 kriterium. Detta innebär att kraftsystemet ska tåla det allvarligaste bortfallet av en enskild huvudkomponent utan att elavbrott inträffar.

Svenska Kraftnät får beordra elproducenter att, mot marknadsmässig ersättning, öka eller minska produktionen av el och beordra nätägare att begränsa elanvändningen.

Med stöd av förordningen om systemansvar får Svenska Kraftnät meddela föreskrifter om krav och skyldigheter som måste iakttas för att driftsäkerhetsmålen ska uppnås. Svenska Kraftnät föreskriver bland annat om driftsäkerhetsteknisk utformning av produktions-

Svenska Kraftnäts främsta mål är en hög driftsäkerhet i nätverksamheten. Driftsäkerheten har varit god under 2010. Antalet driftstörningar på stamnätet under året var 224 (153) stycken, varav de allra flesta störningarna togs om hand av de automatiska tekniska systemen utan att påverka elleveranserna. De störningar i stamnätet som inte har kunnat åtgärdas på detta sätt, ledde endast till små volymer icke levererad energi.

Tio störningar medförde leveransavbrott för elkunder. Den energi som inte levererades uppgick till 5 (5) MWh. Nedan visas antalet driftstörningar på stamnätet under en femårsperiod.

anläggningar (SvKFS 2005:2) och i kritiska driftsituationer frånkoppling av elanläggningar (SvKFS 2001:1).

Förbrukningsfrånkoppling tillgrips för att hindra ett totalsammanbrott i kraftsystemet när alla andra möjligheter utnyttjats. Frånkoppling av elanvändare kan ske dels manuellt, dels automatiskt. Manuell frånkoppling ska kunna genomföras inom 15 minuter efter beordring från Svenska Kraftnät och kan tillgripas till exempel för att hantera en situation med effektbrist. Automatisk frånkoppling av förbrukning är ett slags systemvärn för att skydda systemet mot sammanbrott. Manuell förbrukningsfrånkoppling har hittills aldrig använts.

Frekvensreglering

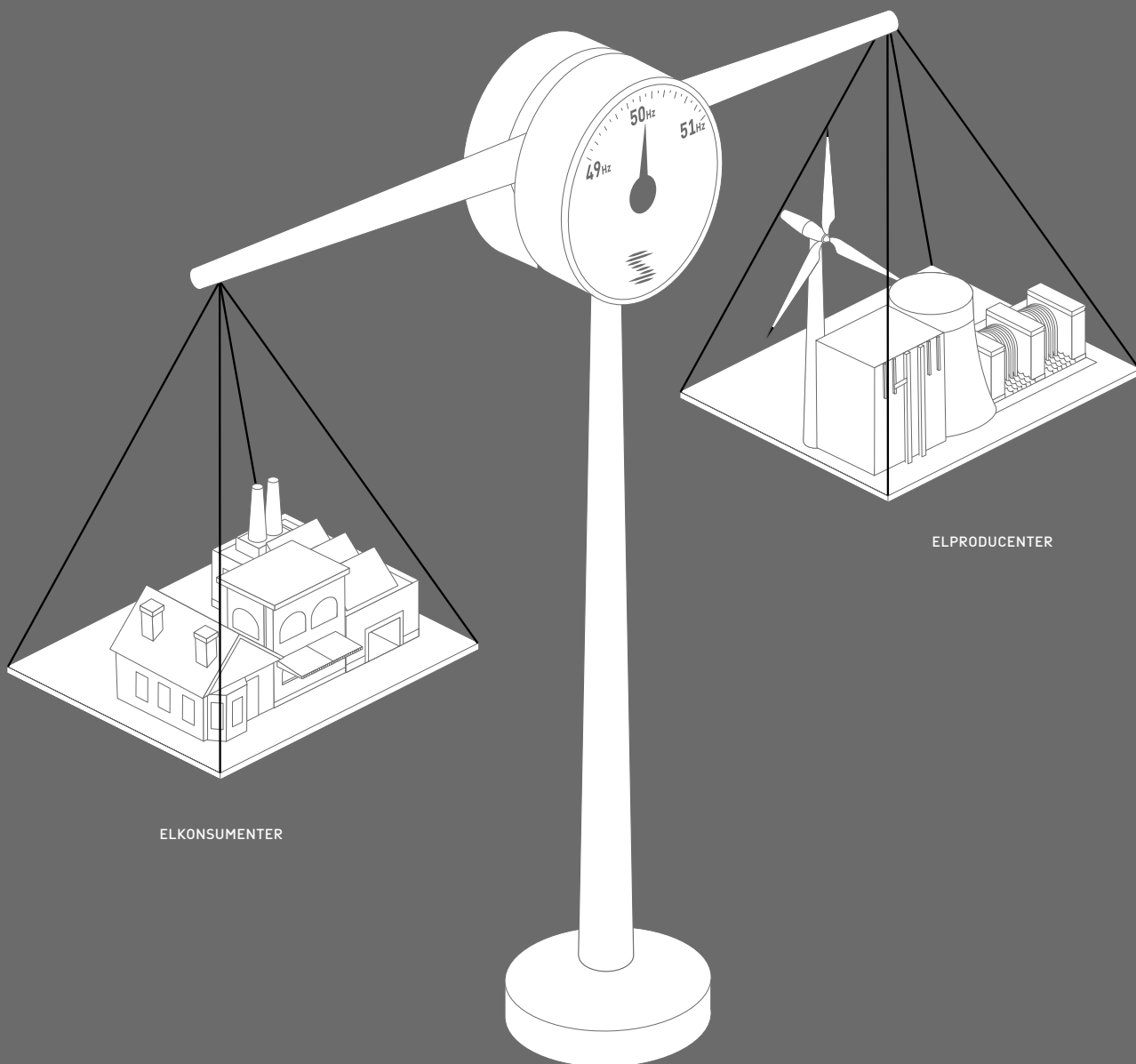
Frekvensändringarna i systemet är ett mått på belastningsändringarna. Med hjälp av reglering av turbiner i produktionsanläggningarna åstadkoms frekvensreglering och effektbalans mellan produktion och förbrukning. Effektbalansen i ett kraftsystem måste hållas noggrant så att frekvensen hålls inom fastställda gränser, 50 Hz +/- 0,1 Hz.

Spänningsreglering

Spänningen i stamnätet måste regleras inom fastställda gränser och är en viktig storhet med

ELBALANSEN

Svenska Kraftnät håller Sveriges förbrukning och produktion i balans. Frekvensen är ett mått på hur väl balansen hålls. Produktion och konsumtion är i balans när frekvensen är stabil. Av tekniska skäl är det svenska elsystemet utformat för en jämn frekvens på 50 Hz.

avseende på elkvalitet, överföringskapacitet och överföringsförluster. Man kan särskilja två slags spänningsvariationer. Det är dels relativt långsamma variationer beroende på elanvändningens dygnsvariationer, dels snabba variationer orsakade av till- och fränkoppling av större belastningsobjekt och stora effektändringar på likströmsförbindelserna mot kontinenten.

Balans

Intäcks- och kostnadsmassan för systemansvaret hänförs till hanteringen av effektbalansen. Detta sköts av Svenska Kraftnäts balansjänst och benämns balansreglering.

En viktig del i balansregleringen är de ca 30 balansansvariga företagen som har tecknat avtal om balansansvar med Svenska Kraftnät. Företagen har åtagit sig att planera sin tillförsel av el (produktion och inköp) och sitt uttag (förbrukning och försäljning) för varje timme så att dessa balanserar varandra. Svenska Kraftnät gör i efterhand en balansavräkning, det vill säga en ekonomisk reglering av de obalanser som uppstått, när mätvärden för produktionen och förbrukningen rapporterats. Ett företag som en timme redovisar ett underskott köper den el (balanskraft) av Svenska Kraftnät som krävs för att komma i balans. På motsvarande sätt säljer företag som har ett överskott el till Svenska Kraftnät. Priset för den sålda alternativt köpta elen är den timmens pris i elspothandeln med tillägg för kostnader som Svenska Kraftnät haft för att starta alternativt stoppa produktion, de så kallade upp-/nedregleringspriserna.

De automatiska reserver som används för primärreglering finns i huvudsak hos producenter med vattenkraftsproduktion och upphandlas vecko- och dygnvis. För att hålla frekvensen inom givna gränser aktiverar balanstjänsten upp- eller nedreglering utifrån en budlista från producenter som har möjlighet att starta eller stoppa produktion. Svenska Kraftnät samarbetar även med stamnätsföretagen i våra nordiska grannländer för att alltid reglera balansen där det kan ske till lägst pris. En liknande avräkning sker mellan de nordiska stamnätsföretagen som mellan Svenska Kraftnät och de balansansvariga företagen.

Effektreserv

Svenska Kraftnät ansvarar enligt lag för att en effektreserv om högst 2 000 MW finns tillgänglig under vintern. Under året upphandlades totalt 1 892 MW, varav 583 MW används för förbrukningsreduktion. Reserven ska bidra till

att klara elförsörjningen även vid de extrema situationer som kan uppstå vid mycket kall väderlek. Effektreserven finansieras genom en särskild avgift för de balansansvariga företagen.

Koncernens kostnad för effektreserven uppgick under året till 76 (72) Mkr. Effektreserverna har under 2010 utnyttjats dels av nätskäl, dels av balansskäl och vid två tillfällen aktiverades effektreserven på Nord Pool Spot för att utbud och efterfrågan skulle kunna mötas.

SYSTEMANSVAREL (MKR)	2010	2009
Rörelseintäkter	5 928	3 351
Rörelsekostnader	-5 887	-3 291
RÖRELSERESULTAT	41	60

Rörelseintäkterna ökade med 2 577 Mkr eller ca 77 procent jämfört med år 2009 och uppgick till 5 928 (3 351) Mkr. Balanskraftintäkterna ökade med 2 581 Mkr jämfört med föregående år. Balansintäkter och balanskostnader styrs av marknadspriset på el och volymer av balanskraft. De ökade intäkterna och kostnaderna under 2010 beror främst på höga elpriser men även på avvikelser i de balansansvarigas prognoser. Avvikelser i de balansansvarigas prognoser har lett till att Svenska Kraftnät behövt köpa och sälja större volymer balanskraft.

Intäkterna från de balansansvariga för den statliga effektreserven uppgick till 79 (83) Mkr. Dessa intäktsredovisas under vintermånaderna. Kostnaderna för effektreserven uppstår numera under vintermånaderna då avtalen med leverantörerna är ettåriga. Rörelseresultatet uppgick till 41 (60) Mkr. Rörelsemarginalen blev 0,7 procent, vilket är en försämring med 1,10 procentenheter jämfört med föregående år.

Investeringarna inom Systemansvaret för el uppgick under 2010 till 19 (32) Mkr².

² Ytterligare information finns i not 8.

TELEKOM

För att övervaka och styra stamnätet har Svenska Kraftnät byggt ett landsomfattande telenät från Malmö till övre Norrland. Detta tillsammans med att kommunikationsnätet för tele- och datakommunikation ska drivas kostnadseffektivt är det av regeringen fastställda målet för Svenska Kraftnäts telekomverksamhet.

Svenska Kraftnät har idag ett modernt telenät med både hög säkerhet och hög överföringskapacitet. Telenätet utgörs av optisk fiber som till största delen installerats på kraftledningarnas topplinor. I Svenska Kraftnäts telenät finns för närvarande ca 7 500 km egen optisk fiberledning och ca 2 500 km optisk fiber som hyrs från andra nätägare.

På det optiska fibernätet driver Svenska Kraftnät ett eget telenät med en modern teleteknisk plattform, med hög driftsäkerhet och hög överföringskapacitet. Telenätet är en viktig del i att upprätthålla en hög driftsäkerhet i kraftnätet, speciellt i uppbyggnadsfasen vid en eventuell störning i landets elförsörjning. För att tillförsäkra en säker drift är telenätet uppbyggt med reservsystem i form av batterier och diesellaggregat.

Under år 2010 har det optiska fibernätet byggts ut med totalt 240 km på följande sträckor:

- > Dannebo–Forsmark
- > Hamra–Ängsberg–Vittersjö
- > Storfinnforsen–Stugun
- > Stackbo–Ängsberg

Den höga kapaciteten i telenätet ger Svenska Kraftnät möjlighet att hyra ut kommunikationskapacitet till externa kunder. Svenska Kraftnät hyr ut så kallad svartfiber (optofiber utan fysisk ändrustning) till bland annat flera stora teleoperatörer. Vidare hyrs aktiva förbindelser i form av kapacitet ut till energibolag för deras driftkommunikation.

Under januari och februari uppstod det störningar på optofibernätet i mellersta Norrland. En utredning har genomförts där omfattande mätningar och provningar av både störningsdrabbade och nya topplinor har skett. Delar av dessa topplinor kommer att nedmonteras under våren 2011 och analyseras. Samtliga sträckor som byttes ut under 2010 har fungerat felfritt under den kalla perioden i november och december 2010.

Svenska Kraftnäts kommunikation klarade sig förhållandevis bra från allvarliga störningar då nätet är uppbyggt med flera redundanta väggar. De externa svartfiberkunderna blev dock drabbade av störningar.

Under andra halvåret har flera fibersträckor bytts ut för att reducera risken för nya störningarna under kommande vinterperioder. Alla sträckor med problem har på grund av uteblivna avbrottsmöjligheter dock inte åtgärdats inför denna säsong, utan återstående utbyten kommer att göras i sommar. I dessa fall har alternativa lösningar tagits fram.

Under de närmaste fem åren behöver Svenska Kraftnäts förlägga ytterligare ca 1 500 km fiber för att följa den omfattande investeringstakten i stamnätet.

Rörelseintäkterna består av intäkter från externa kunder för uthyrning av svartfiber och aktiva förbindelser, uthyrning av antennplatser till främst mobiltelefonoperatörer, samt av interna intäkter (beräknade enligt schablon) från verksamhetsgrenen överföring av el på stamnätet.

Den kommersiella televerksamheten omsatte 59 (58) Mkr och rörelseresultatet blev 32 (37) Mkr. Med en kalkylmässig ränta på 7 procent på sysselsatt kapital blev det operativa resultatet 25 (29) Mkr. Inom verksamhetsgrenen Telekom har Svenska Kraftnät ytterligare externa intäkter för uthyrning av datanät, telefonnät och antennplatser i master och kraftledningsstolpar som uppgick till 13 (10) Mkr.

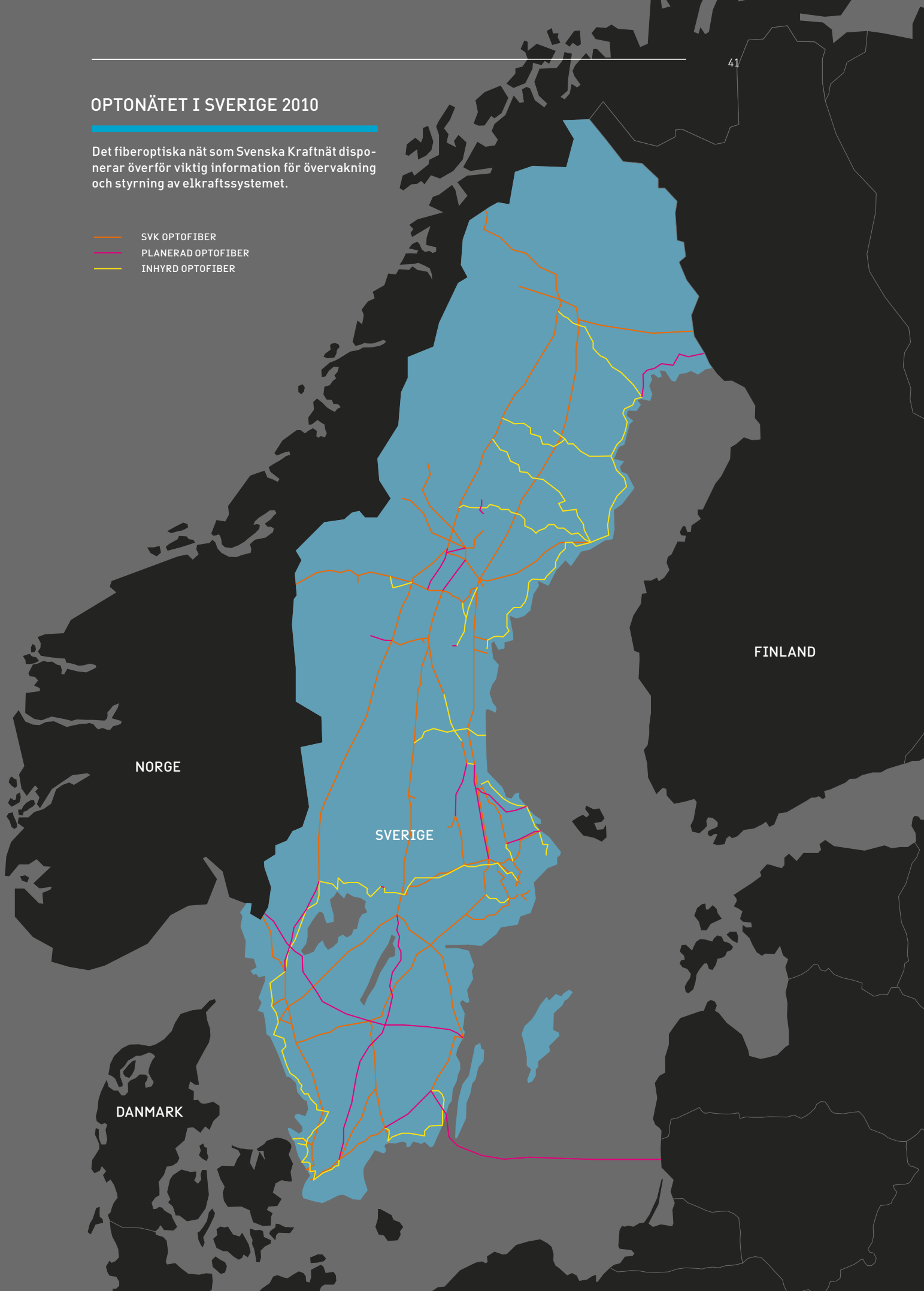
Telekoms totala intäkter blev 126 (123) Mkr. Interna intäkter från verksamhetsgrenen Nät ingår då med 54 (54) Mkr. Rörelseresultatet blev 27 (36) Mkr. Årets investeringar inom telekomverksamheten uppgick till 12 (86) Mkr.

TELEKOM (MKR)	2010	2009
RÖRELSEINTÄKTER		
Externt	72	69
Internt	54	54
SUMMA	126	123
RÖRELSEKOSTNADER		
Externt	-50	-44
Internt	-49	-43
SUMMA	-99	-87
RÖRELSERESULTAT		
Externt	22	25
Internt	5	11
RÖRELSERESULTAT	27	36

OPTONÄTET I SVERIGE 2010

Det fiberoptiska nät som Svenska Kraftnät disponerar överför viktig information för övervakning och styrning av elkraftssystemet.

- SVK OPTOFIBER
- PLANERAD OPTOFIBER
- INHYRD OPTOFIBER

SYSTEMANSVAR NATURGAS

Svenska Kraftnät har i rollen som systemansvarig myndighet det övergripande ansvaret för att balansen mellan inmatning och uttag av gas upprätthålls. Detta sker genom övervakning av trycket i transmissionsnätet och vidtagande av eventuella åtgärder vid obalanser. I avtalsrelationen med de balansansvariga regleras bland annat de obalanser som uppstår om planerad inmatning inte motsvarar faktiska uttag.

Under 2010 har uttaget ökat, vilket har lett till att den förbrukningsenergiavgift som Svenska Kraftnät tar ut av de balansansvariga ökat jämfört med år 2009. Rörelseintäkterna för år 2010 blev 49 (57) Mkr. Verksamhetsgrenens kostnader uppgick till 45 (54) Mkr. Rörelseresultatet ökade och uppgick till 4 (3) Mkr.

NATURGAS (MKR)	2010	2009
Rörelseintäkter	49	57
Rörelsekostnader	-45	-54
RÖRELSERESULTAT	4	3

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Elcertifikat

Sverige införde 2003 ett elcertifikatsystem för att främja förnybar elproduktion. Lagen ger producenterna av förnybar el en möjlighet att av staten få ett elcertifikat per producerad MWh el. Elcertifikaten kan säljas till elleverantörer och elanvändare, som är skyldiga att köpa in elcertifikat motsvarande en viss del av sin försäljning respektive förbrukning.

Svenska Kraftnät är kontoföringsmyndighet med uppgift att utfärda och kontoföra elcertifikaten. Övriga myndighetsuppgifter ansvarar Statens energimyndighet för.

Under 2010 utfärdade Svenska Kraftnät 17,5 (15,5) miljoner elcertifikat. Under året omsattes ca tre miljoner certifikat till ett medelpris om ca 295 kr per elcertifikat. Sedan introduktionen av systemet har ca 101 miljoner certifikat utfärdats.

Vindkraften är det enda certifikatberättigade produktionsslag som procentuellt ökat under året samtidigt som de andra har minskat. Vindkraften har gått från en andel på 16,0 procent under 2009 till 19,9 procent under 2010. Den biobränsleeldade elproduktionen har stått för ca 65,3 procent av den certifikatberättigade produktionen och vattenkraften för ca 14,8 procent.

Försörjningstrygghetsavgift

Enligt förordningen (2008:1330) om vissa avgifter på naturgasområdet ska varje nätägare betala en försörjningstrygghetsavgift till Svenska Kraftnät varav hälften av avgiften tillfaller Energimyndigheten. Avgiften syftar till att säkra medel för infrastrukturella förbättringar på gasmarknaden samt försörjningstrygghetsarbetet inom Svenska Kraftnät. Svenska Kraftnät kom tillsammans med naturgasbranschen överens om att använda dessa medel för att genomföra en workshop inom området risk och sårbarhet samt förbereda en branschgemensam övning under 2011³.

Ursprungsgarantier

Den 1 december 2010 trädde en ny lag om ursprungsgarantier i kraft. Den nya lagen innebär att inte bara förnybar el utan all producerad el kan erhålla ursprungsgarantier. Lagen innebär även att ursprungsgarantier är ett elektroniskt dokument som kan utfärdas, överföras och annulleras. Svenska Kraftnät är garanti-

³ Dessa aktiviteter är beskrivna i kapitlet om elberedskap och säkerhet.

» EN LEDANDE ROLL FÖR
EN SÄKER OCH HÅLLBAR
ENERGIFÖRSÖRJNING «

myndighet med uppgift att utfärda och kontrollera ursprungsgarantierna. Övriga myndighetsuppgifter ansvarar Energimyndigheten för.

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET (MKR)	2010	2009
RÖRELSEINTÄKTER ELCERTIFIKAT		
Kontoavgift	6	6
Administrativ avgift	0	0
Summa	6	6
Försörjningstrygghetsavgift	1	0
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	7	6
Rörelsekostnader elcertifikat	-4	-4
Rörelsekostnader försörjningstrygghetsavgift	0	0
SUMMA RÖRELSE- KOSTNADER	-4	-4
RÖRELSERESULTAT	3	2

Totala rörelseintäkter för verksamhetsområdet avgiftsbelagd verksamhet ökade och uppgick under 2010 till 7 (6) Mkr. I dessa intäkter ingår en administrativ avgift på 9 (15) tkr. Rörelsekostnaderna blev 4 (4) Mkr och rörelseresultatet blev 3 (2) Mkr.

ELBEREDSKAP OCH SÄKERHET

Svenska Kraftnät ska verka för att riskerna för en allvarlig störning på samhället genom omfattande störningar inom elförsörjningen, naturgasförsörjningen och dammbrott eller höga flöden minskar. Vidare att elförsörjningens samlade resurser, resurser från Försvarmakten och aktiviteter inom det civila försvaret samt från andra aktörer kan samordnas och kraftsamlas i händelse av allvarliga störningar inom elförsörjningen i fredstid. Slutligen ska handlingsberedskapen upprätthållas för snabba och effektiva lednings- och informationsinsatser i händelse av dammhaveri eller allvarliga störningar inom elförsörjningen i fredstid.

Försörjningssystemen för el- och naturgas bör byggas, underhållas och drivas på ett så robust och motståndskraftigt sätt att även mycket svåra påfrestningar kan klaras med rimliga konsekvenser för samhället. De sårbarheter som finns i systemet kan inte helt förebyggas eller byggas bort. Därför bör det även finnas en god reparations- och krishanteringsförmåga.

Hot och risker

Svenska Kraftnät överlämnade i november 2010, till regeringen och till Myndigheten för

samhällsskydd och beredskap (MSB), en redovisning baserad på 2008, 2009 och 2010 års risk- och sårbarhetsanalys inklusive förmågebedomning. I skrivelsen lämnades en analys och redovisning av sårbarheter, hot och risker som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området.

Förvaltningen av stamnätet och utlandsförbindelserna

Svenska Kraftnät har under hösten 2010 analyserat förekomsten av europeisk kritisk infrastruktur (ECI) inom stamnätet gentemot de sektorsövergripande och sektorspecifika kriterier som finns i direktiv 2008/114/EG. Efter samverkan med de nordiska länderna bedömer Svenska Kraftnät att ingen anläggning eller verksamhet i systemet/stamnätet bör klassificeras som ECI.

Elberedskapens utveckling

Svenska Kraftnät redovisade i juni 2010 på regeringens uppdrag analys och förslag till ändringar av elberedskapslagen (1997:288). I rapporten redogörs för en stegvis utveckling av elberedskapen och för behovet av ett stärkt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser samt en mer långsiktig inriktning av systemövergripande beredskapsåtgärder, inklusive utvecklingen av grundläggande säkerhetsnivåer.

Elberedskapsmedel

Svenska Kraftnät ansvarar för fördelning av medel för de åtgärder som genomförs enligt elberedskapslagen och som finansieras genom att den som innehar nätkoncession enligt ellagen betalar en avgift. Från och med 2010 anvisas de medel som avser elberedskapsåtgärder under anslaget 1:11 Elberedskap inom utgiftsområde 21 Energi. För 2010 beräknas i regleringsbrev 250 miljoner för elberedskap och i budgetpropositionen motsvarande belopp får åren 2011 och 2012. Svenska Kraftnät har under året även erhållit ett anslagssparande, från 2009 års anslag 2:4, om 32 Mkr kronor.

Anslagsposten avser ersättning för åtgärder som beslutas enligt elberedskapslagen och för att täcka kostnader för Svenska Kraftnäts myndighetsutövning enligt denna lag.

Åtgärder under 2010 med stöd av elberedskapslagen

För att öka förmågan i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar har verksamheten under 2010 i huvudsak inriktats på gasturbiner, anskaffning, drift och underhåll av förrådsställd strategisk beredskapsmateriel,

samt säkerhetshöjande åtgärder och installation av reservkraft och utökad batterikapacitet i regionnätstationer. Verksamhet och medel har också använts för forskning och utveckling inom dammsäkerhets- och elförsörjningsområdet.

För att öka krishanteringsförmågan för elförsörjningen har verksamheten inriktats på att säkerställa kommunikation till viktiga anläggningar, inklusive införande av kommunikationssystemet Raket samt drift och underhåll av rapporteringsverktyget Susie. Vidare har utbildning och övning av personal inom elförsörjningen främjats. Ö-driftförmågan⁴ har förstärkts genom uppdatering av kommunikationsplaner, repetitionsutbildningar samt död-nätstartprov. Krishanteringsförmågan har också stärkts genom utbildning och övning av personal ur frivilliga försvarsorganisationer.

Dammsäkerhet

Svenska Kraftnät ska främja dammsäkerheten i landet och verka för att riskerna för en svår påfrestning på samhället genom dammbrott eller höga flöden minskar. I uppgiften att följa och medverka i utvecklingen av dammsäkerheten i landet ingår bland annat att svara för tillsynsvägledning i frågor om dammsäkerhet, uppmärksamma behovet av forskning, att följa klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten och att verka för att möjligheter att minska skador av översvämningar tas till vara.

Svenska Kraftnät redovisade i juni 2010 en översyn till regeringen av de statliga insatserna för dammsäkerhet. Rapporten behandlar dammsäkerhet och beredskap för dammbrott med avseende på dammägares egenkontroll, myndigheters tillsyn och tillsynsvägledning samt finansieringsfrågor. Svenska Kraftnät anser att dammsäkerheten behöver utvecklas. Stärkta statliga insatser motiveras främst av förekomsten av dammar som i händelse av dammbrott, förutom fara för många människors liv och hälsa, skulle kunna förorsaka allvarliga störningar i samhällsviktiga verksamheter. I dialog med berörda dammägare och myndigheter har arbete inletts under 2010 med att identifiera vilka dammar som tillhör denna kategori samt utveckling av rutiner för förstärkt tillsyn och tillsynsvägledning för dessa.

I kraftverksälvarna Lule älv, Skellefte älv, Ljungan, Ljusnan, Indalsälven, Dalälven och Göta älv pågår utveckling där såväl dammägare som kommuner och länsstyrelser deltar för att organisera och samordna beredskap för dammbrott. Arbetet följer en modell som har utarbetats i ett tidigare genomfört pilotprojekt (Ljusnan). Under 2010 har information om

beredskapsplaneringen för dammbrott lämnats till allmänheten längs Ljusnan. Svenska Kraftnätets målsättning är att samordnad beredskap ska finnas i de tio stora kraftverksälvarna inom några år.

Naturgasförsörjning – Grundläggande säkerhetsåtgärder och försörjningstrygghet

Svenska Kraftnät har under 2010 tillsammans med branschen genomfört en workshop avseende risk och sårbarhet samt förmågan att motstå och hantera störningar. Ett omfattande arbete har också utförts för att kunna genomföra en större branschgemensam övning i januari månad 2011.

Kommunikation (Rakelsystemet)

Svenska Kraftnät verkar för införandet av Raket både i den egna verksamheten och inom elförsörjningen på ett konkret och direkt sätt. Bland annat genom att informera om, investera i och använda Raket inom den egna verksamheten, inom elberedskapen och genom att utveckla Rakelanvändning i branschen. Svenska Kraftnät har under 2010 drivit arbetet med att införa Raket i verkets organisation och anläggningar samt hos de underhålls- och serviceentreprenörer som verket anlitar. Raket kommer att vara infört i verksamheten under första halvåret 2011.

⁴ Innebär att ett elsystem inom ett begränsat geografiskt område drivs lokalt (produktion, överföring och konsumtion av el). Området kan ha kopplats bort automatiskt från övriga nätet eller kan ha planerats för ö-drift.

08. FÖRNYBAR ELPRODUKTION

EU:s klimatmål utgör tillsammans med andra styrmekanismer starka drivkrafter för en förändring av elproduktionen i riktning mot förnybara energislag. I Sverige är det elcertifikatsystemet som ger förutsättningar för en utbyggnad av förnybar elproduktion. Systemet med elcertifikat infördes ursprungligen 2003. Målet var då att öka andelen förnybar elproduktion till 2016 med 17 TWh jämfört med 2002 års nivå. I juni 2009 beslutade Sveriges riksdag att målet i elcertifikatsystemet skulle höjas ytterligare. Det nya målet är nu att produktionen av el från förnybara energikällor ska öka med 25 TWh från 2002 års nivå till 2020. Under 2009 uppgick elproduktionen från de förnybara energikällorna och torv⁵ till 15,6 TWh. I jämförelse med 2002 är det en ökning med 9 TWh.

I Sverige är det främst vindkraften som kommer att utvecklas kraftigt under överskådlig tid, att döma av inriktningen på energipolitiken och de utbyggnadsplaner som föreligger. Riksdagen har satt upp en planeringsram att det år 2020 ska vara möjligt att bygga vindkraft för en elproduktion på 30 TWh, varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs. Detta i jämförelse med den totala elproduktionen i vindkraftverk som år 2009 uppgick till cirka 2,5 TWh.

Svenska Kraftnät ser det som en mycket viktig samhällsuppgift att möjliggöra storskalig introduktion av vindkraft i kraftsystemet. Detta kräver ett flexibelt och starkt stamnät, vilket är ett krav som ständigt är aktuellt i våra prioriteringar och utredningar. Antalet förfrågningar om anslutning av nya vindkraftsanläggningar till stamnätet ökar successivt. På Svenska Kraftnäts webbplats finns dokumentet »Vägledningen för anslutning av vindkraft till stamnätet« som syftar till att ge olika aktörer information om hur Svenska Kraftnät bedömer och behandlar förfrågningar om vindkraftsanslutning till stamnätet.

Svenska Kraftnät upprätthåller och uppdaterar tillsammans med de tre större regionnätägarna – E.ON Elnät AB, Fortum Distribution AB och Vattenfall Eldistribution AB – en databas över de förfrågningar om nätanslutning av planerade vindkraftsanläggningar som inkommer till respektive nätägare. En summering visar att över 35 000 MW vindkraft planeras i Sverige. All denna vindkraft kommer inte att byggas, åtminstone inte på kortare sikt då summan vida överskrider uppsatta nationella mål. Dock pekar detta på att ett stort intresse för att bygga vindkraft finns i Sverige. För nätägarna gäller det att genomföra nödvändiga nätförstärkningar för att kunna ansluta de nya anläggningarna. Detta blir en stor utmaning de kommande åren då det inte är möjligt att på förhand veta vilka av dessa vindkraftsprojekt som verkligen kommer att byggas, samtidigt som det i regel tar betydligt längre tid att bygga kraftledningar än vindkraftverk beroende på tidsåtgången i tillståndsprövningen.

Svenska Kraftnät har under året 2010 varit engagerat på många olika sätt med syfte att underlätta etablering av vindkraft och förnybar energi. Nedan följer ett axplock.

VINDLOV

Energimyndigheten har fått uppdraget att utveckla en webbaserad tjänst för att underlätta för investerare att hantera tillståndprocessen för vindkraft. Svenska Kraftnät har deltagit i detta arbete.

VINDFORSK III

Vindforsk III är ett samfinansierat program för grundläggande och tillämpad vindkraftsforskning. Energimyndigheten finansierar 50 procent av programmets kostnader. Svenska Kraftnät och andra energi- och industriföretag finansierar den andra hälften. Programmet är planerat för en programtid på fyra år 2009-2012 med en total omslutning på cirka 80 miljoner

kronor. Programmets inriktning är i huvudsak vindkraftens tekniska delar och är uppdelat på följande verksamhetsområden: Vindresursen och etablering, kostnadseffektiv vindkraftanläggning och projektering, optimal drift och underhåll, vindkraft i kraftsystemet samt omvärldsbevakning och standardisering. Svenska Kraftnät är engagerat både i styrelsen och i en av styrgrupperna för Vindforsk III. Dessutom bidrar flera av Svenska Kraftnäts medarbetare med värdefull kunskap till projekten inom Vindforsk III genom deltagande i referensgrupper.

Svenska Kraftnät driver även en mängd utredningar och projekt med bäring på vindkraft. Många utredningar bedrivs tillsammans med vindkraftsexploaterer och andra nätägare i syfte att gemensamt finna den mest samhälls-ekonomiska nätlösningen för anslutning av vindkraft. Nedan följer de mest omfattande utredningarna.

NORD-SYD STUDIE

Mot bakgrund av de omfattande planerna på vindkraftutbyggnad i norra Sverige och norra Norge har en nätstudie tillsammans med Statnett, vår norska motsvarighet, genomförts. Studien har kartlagt omfattningen av den planerade produktionsutbyggnaden samt värderat det överföringsbehov som denna produktionsutbyggnad medför och vilka åtgärder som behöver vidtas. Studien kommer att utgöra underlag för beslut om förstärkningsåtgärder i båda länderna.

Vid sidan av denna studie pågår även en utredning med fokus på mer lokala förstärkningsåtgärder i norra Sverige. Arbetet bedrivs tillsammans med Vattenfall Eldistribution AB och omfattar Norrbottens och Västerbottens län samt delar av Västernorrlands län där totalt ca 12 000 MW vindkraft planeras.

MARKBYGDEN

Vindkraftparken Markbygden utgör en del av den stora mängd vindkraft som planeras i Norrland. Det är ett 450 km² stort område utanför Piteå där ansökningar lämnats in för att bygga vindkraft. Den beräknade effekten kan komma att uppgå till 4 000 MW om planerna följs. Utbyggnaden sker etappvis och kräver att även nätet byggs ut i etapper för att kunna hantera den stora effektinmatningen. Svenska Kraftnät har under 2010 fattat ett investeringsbeslut om etapp 1, omfattande en ny stamnätsstation. En utredning pågår hos Svenska Kraftnät gällande anslutningspunkt till stamnätet för etapp 2 samt behov av ytterligare nätförstärkningar för de kommande etapperna i vindkraftutbyggnaden.

GOTLAND

Mot bakgrund av Gotlands goda vindförhållanden och kommunens översiktsplanering för vindkraft har Svenska Kraftnät fattat ett inriktningsbeslut om att ansluta Gotland till stamnätet via en likströmsförbindelse till fastlandet. För närvarande pågår arbete i tillståndsprocessen och förprojektering mot investeringsbeslut och upphandling.

⁵ Torv betraktas inte som en förnybar energikälla men omfattas av elcertifikatsystemet.

09. INTERNATIONELLT SAMARBETE

Svenska Kraftnät verkar för en ökad integration och harmonisering av de nordiska ländernas elmarknader och elnät, samt för vidareutveckling av elmarknadssamarbetet inom Europa i syfte att främja en inre marknad för el.

TREDJE INRE MARKNADSPAKETET

EU:s tredje lagstiftningspaket om den inre marknaden för el och gas har resulterat i ökat behov av europeisk närvaro och fokus för Svenska Kraftnät. Det inre marknadspaketet träder i kraft 3 mars 2011. Arbetet för Svenska Kraftnäts del bedrivs i huvudsak inom ENTSO-E⁶, samarbetsorganisationen för de europeiska stamnätsföretagen. Bland ENTSO-E:s uppgifter är det två som är särskilt viktiga och som beskrivs i tredje paketet. Dessa är att ta fram en europeisk tioårig nätutvecklingsplan⁷ och att skriva bindande regler (så kallade network codes) som gäller för hela Europa inom en mängd olika områden.

Nätutvecklingsplanen är inte bindande i sig, men anger likafullt planerade projekt och pekar på var det finns behov av nätförstärkningar. Planen kommer att uppdateras vart annat år och i juni 2010 presenterade ENTSO-E den första versionen⁸. Utbyggnad av infrastruktur har varit en av de stora frågorna för energi i Europa under 2010 och Svenska Kraftnät har engagerat sig starkt i arbetet.

Arbetet med att ta fram de bindande reglerna har redan påbörjats inom området »tekniska krav på generatorer«⁹ och förberedande arbete har inletts för marknadsintegrering och flaskhalshantering. För att kunna påverka och arbeta för att de regler som tas fram harmoniserar med de svenska är detta ett viktigt område för Svenska Kraftnät.

Det förfarande som kommissionen inledde mot Sverige, samt mot 24 andra europeiska länder, i samband med offentliggörandet av det tredje energipaketet har fortsatt under 2010. Förfarandet gäller möjlig överträdelse av

existerande EU-lagstiftning¹⁰. Under 2010 ifrågasatte kommissionen huvudsakligen om utlandsförbindelserna SwePol Link och Baltic Cable hanteras på ett fullt marknadsmässigt sätt. Sverige har svarat på anmärkningarna.

MARKNADSKOPPLING

Integreringen av marknader i Europa har varit en stor fråga under 2010. Modeller motsvarande den nordiska, där kraftflöden över förbindelser och områdespriser bestäms samtidigt genom så kallad implicit auktion, eftersträvas som en europeisk målmodell. En europeisk gruppering, kallad AHAG¹¹, med deltagare från flera olika aktörsgrupper har arbetat för att uppnå en gemensam bild av hur elmarknaden bör fungera. Delresultat presenterades vid Florenceforumet i december 2010 och arbetet kommer att fortsätta under 2011.

Svenska Kraftnät har under 2010 dessutom varit inblandat i flera projekt som syftar till att integrera Sverige och Norden med angränsande länder genom så kallad marknadskoppling. Specifikt kan nämnas att marknadskopplingen mellan Norden och Tyskland har utvidgats så att nu hela centralvästra Europa¹² ingår i marknadskopplingen som går under namnet ITVC¹³. Den nya modellen, som inkluderar kablarna Baltic Cable mellan Sverige och Tyskland, infördes den 9 november 2010.

Här kan även nämnas att under 2010 har arbete bedrivits som syftar till att ytterligare fördjupa integreringen av Norden med centralvästra Europa. De systemansvariga i området arbetar för att nå en gemensam modell för både dagen före-handel och intradag-handel.

Under 2010 infördes även marknadskoppling mellan Norden och Polen. Kopplingen görs genom elförbindelsen SwePol Link och implementerades den 15 december 2010. I och med detta hanteras nu alla förbindelser mellan Sverige och angränsande länder enligt fullt marknadsmässiga principer.

NORDISK HARMONISERING

Svenska Kraftnät och Statnett har under året gjort ett gemensamt arbete med framtida scenarier för svensk-norsk nätutveckling. Scenarierna är en viktig grund för en gemensam planering av framtida nätutbyggnad.

Det arbete som Svenska Kraftnät inledde tillsammans med Statnett 2009 i syfte att skapa en gemensam modell för balansavräkning har under 2010 utvidgats till att även inkludera Fingrid och Energinet.dk, systemansvariga i Finland respektive Danmark. Ett förslag till modell för balansavräkning har utarbetats. Under början av 2011 kommer modellen att presenteras i en rapport och remitteras till elmarknadens aktörer. Arbetet utgör ett betydande steg i riktning mot skapandet av en gemensam nordisk slutkundsmarknad.

UTVECKLINGEN I BALTIKUM

Utvecklingen av elmarknaden i Baltikum och integreringen av denna med den nordiska gjorde viktiga framsteg under 2010. Utöver den pågående byggnationen av elförbindelsen NordBalt har den baltiska marknaden knutits närmare den nordiska, bland annat genom införlivandet av ett estniskt elområde i den nordiska elbörsen som drivs av Nord Pool Spot.

⁶ ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators – Electricity) bildades redan i december 2008, men inledde sin verksamhet i juni 2009, i syfte att uppfylla bestämmelserna i tredje inre marknadspaketet.

⁷ Ten Year Network Development Plan (TYNDP).

⁸ Den första planen (TYNDP) betraktas som ett pilotprojekt, bland annat då det tredje paketet inte trätt ikraft än.

⁹ Övers. fr. Requirements on Generators (eng.).

¹⁰ EU-lagstiftning om den inre marknaden för el och gas, mer specifikt Electricity Regulation (1228/2003), Gas Regulation (1775/2005), Electricity Directive (2003/54/EC) och Gas Directive (2003/55/EC).

¹¹ Ad Hoc Advisory Group (AHAG).

¹² Tyskland, Frankrike, Belgien, Nederländerna och Luxemburg.

¹³ Interim Tight Volume Coupling (ITVC) syftar till att marknadskopplingen är av typen volymkoppling.

10. FOU-VERKSAMHET

Svenska Kraftnät ska medverka till och stödja teknisk forskning, utveckling och demonstration inom områdena elöverföring och eldistribution. Inriktningen syftar till att långsiktigt förbättra nät- och systemansvarsverksamheten med avseende på driftsäkerhet, effektivitet och miljöanpassning. Kunskaps- och kompetensutveckling i samverkan med högskolorna är också ett prioriterat område.

Forskning och utveckling stöds även inom området dammsäkerhet och risk- och sårbarhetsfrågor för kraftsystemet. Svenska Kraftnät genomför forskning och utveckling, ofta i samarbete med branschföretagen via det samägda Elforsk AB.

Svenska Kraftnät är även delägare i utvecklingsbolaget Stri AB i Ludvika. Här genomförs forsknings- och utvecklingsprojekt, ofta i samarbete med delägarna. Dessutom pågår några gemensamma projekt med de nordiska stamnätsföretagen.

Under 2010 använde Svenska Kraftnät 21 (20) Mkr till forskning och utveckling.

Nedan beskrivs några av de projekt som bedrivits:

- > Mätmetod för beröringsfri temperaturövervakning av fränkskiljare har byggts i prototyp. Vi planerar nu för provinstallation under 2011.
- > Vidarutveckling av kraftsystemmodeller till Svenska Kraftnäts kraftsystemsimulator Aristo. Kraftsystemsimulatorn används till operatörsträning, driftanalys och kraftsystemstudier. Det är även viktigt att simulatorn används vid högskolor, för att bidra till att stärka kompetensen.
- > Kunskap byggs upp kring den så kallade HVDC-VSC-tekniken (Voltage Source Converter) för kraftöverföring på land och till sjöss. Samarbete sker med konsulter och högskolor.
- > Nordiskt kunskapsnätverk för och forsk-

ning kring Phasor Measurement Units. Denna nya teknik kan ge bättre kunskap om de nordiska nätens dynamik, och på längre sikt ge styrmedel för näten. Examensarbeten har gjorts vid KTH, vilket resulterar i ett förtätat samarbete under 2011.

- > SCADA-säkerhet är en ny satsning inom informations- och driftsystem, som etablerades under 2010. En samverkan sker mellan KTH, FOI och Svenska Kraftnät, där vi finansierar forskning vid KTH.
- > Ny teknik för bättre bedömning av status och risk för störning på grund av vegetation i ledningsgator har studerats via två olika tekniker. Den ena använder avancerad mätteknik med hjälp av laser. Den andra metoden utgår från tredimensionell fotografering kombinerat med avancerad datoriserad tolkning. Målet är att under 2011 införa den metod som passar vår underhållsverksamhet bäst.
- > Stöd till högskolornas forskningsprogram Elektra är beslutad till och med år 2012. Direkt stöd till vissa forskningsprojekt har även skett till högskolor.
- > Stöd till Vindforsk är beslutad till och med år 2012. Inriktning i första hand är vindkraftens nätpåverkan.
- > Satsningar inom »smart grids« (smarta elnät) har studerats. Som ett led deltar vi i ett Elforsk-projekt i området, som startade 2010.

Svenska Kraftnät stödjer kunskaps- och kompetensuppbyggnad inom dammsäkerheten, dels genom FoU-projekt och dels genom stöd till Svenskt Vattenkraftcentrum, SVC. Under år 2010 lämnades stöd till ett tiotal projekt, bland annat varning av allmänheten vid dammbrott, avbördnings säkerhet, riskanalyser, flödesdimensionering i ett klimatförändringsperspektiv och osäkerheter vid flödesdimensionering.

11. MILJÖ

Svenska Kraftnäts vision är att ha en ledande roll för en säker och hållbar energiförsörjning. Detta är utgångspunkten i verkets nya miljöpolicy. Åtaganden görs också om att utveckla energieffektiva och miljöanpassade lösningar för överföring av el på stamnätet samt att underlätta utbyggnaden av förnybar energi. Miljöarbetet ska bidra till att de nationella miljö kvalitetsmålen nås.

MILJÖLEDNINGSARBETET BERÖR ALLA

Ett mål för Svenska Kraftnät är att utveckla miljöledningssystemet så att det kan certifieras enligt miljöledningsstandarden ISO 14001 under år 2011. Det gångna året har arbetet också inriktats på att säkra att Svenska Kraftnät uppfyller kraven i förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

Miljöutredningen från år 2003 har uppdaterats. De betydande miljöaspekter som ska ligga till grund för prioriteringar i miljöarbetet är:

Påverkan på klimatet:

- > Energiförluster och elförbrukning.
- > Utsläpp av växthusgaserna koldioxid och svavelhexafluorid.

Hantering av farliga ämnen:

- > Tungmetallerna kvicksilver, kadmium och bly.
- > Kemikalierna PCB och kreosot.

Svenska Kraftnäts verksamhet leder också till en positiv miljöpåverkan vilket bör lyftas fram i miljöarbetet. Exempel på detta är att förstärkningar i stamnätet underlättar utbyggnaden av förnybar energi och minskar de totala förlusterna. En annan positiv miljöaspekt är att många kraftledningsgator hyser ett rikt växt- och djurliv.

Med miljöutredningen som utgångspunkt har samtliga enheter diskuterat miljöfrågor i den egna verksamheten. Därefter har miljömål, handlingsplaner och rutiner arbetats fram.

En redovisning av miljöledningsarbetet ges

i särskild ordning in till Näringsdepartementet och Naturvårdsverket i februari varje år. Bland annat redovisas specificerade nyckeltal för tre olika områden – tjänsteresor, energi och miljökrav i upphandling.

AKTIVITETER FÖR MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Stamnätets energiförluster har behandlats ur ett miljöperspektiv under året. Det huvudsakliga motivet för att minimera förlusterna är kostnaderna, men det finns även skäl att lyfta fram miljöaspekterna. Avbrott medför en ökning av förlusterna i nätet. Rutiner har därför tagits fram för att ge förlusterna ökat fokus vid avbrottsplaneringen. Metoden Arbeta Med Spänning (AMS) medför en betydande miljövinster genom att avbrott och därmed också onödiga energiförluster undviks. Svenska Kraftnät har för första gången bytt stolpar och dämpare med metoden. Under år 2011 planeras också ett topplinebyte på en 400 kV ledning med AMS.

Inom IT-verksamheten är det sedan ett par år tillbaka rutin att arbeta med virtualisering och konsolidering av servrar i datahallarna. Ytterligare möjligheter till energieffektiv IT-drift har diskuterats. En utredning av nya tekniska lösningar för kommunikation, bland annat ny videokonferensutrustning, har påbörjats. Väl fungerande kommunikationsutrustning kan spara in många resor.

Enligt förordning (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter har Svenska Kraftnät under året rapporterat in planerade åtgärder för energieffektivisering till Energi-myndigheten. Eftersom det finns en större potential för energieffektivisering i stationsbyggnader än i verkets kontorslokaler, har verket valt att genomföra åtgärder i stationer. En handlingsplan för år 2011 har utarbetats.

I utbyggnadsprojekten är konflikter mellan lokala och globala miljöintressen vanliga. Ett exempel på detta under det gångna året är långt-

gående önskemål om borttransport av stora mängder massor från ett pågående stationsbygge, med stora koldioxidutsläpp som följd. Svenska Kraftnäts ambition är att välja bästa lösning ur ett hållbarhetsperspektiv och har därför för avsikt att hantera massorna inom stationsområdet.

Svenska Kraftnät bedriver sedan många år ett systematiskt arbete med att begränsa utsläppen av svavelhexafluorid (SF₆). Även 2010 var läckagen av växthusgasen SF₆ mycket litet, mindre än 0,2 procent.

MILJÖKRAV I ENTREPRENADER

De nya miljökrav som infördes år 2009 för bygg- och anläggningsentreprenader gäller nu även i de nya underhållsavtalen. Miljökrav har sedan 1998 varit obligatoriska i entreprenaderna och kraven har successivt skärpts. Dialogen kring miljöfrågor fungerar bra med flertalet entreprenörer. Bland annat är intresset stort för den webbaserade miljöutbildning för entreprenörer som Svenska Kraftnät har tagit fram.

Även under 2010 har vi genomfört några miljörevisioner i entreprenader. Exempel på brister som noterades vid revisionerna är dålig kommunikation av Svenska Kraftnäts miljökrav till underentreprenörer och leverantörer samt avsaknad av olika typer av dokumentation.

ANSVARFULL HANTERING AV FARLIGA ÄMNEN

En viktig del av miljöarbetet är att se till att farliga ämnen inte sprids i naturen. Vissa äldre 220 kV ledningar i stamnätet är byggda med trästolpar impregnerade med kreosot. Nya stolpar som ska monteras ska vara yttorra och smetfria vid montage, men detta är inte alltid fallet. Kletiga stolpar är ett arbetsmiljöproblem för montörerna men också ett miljöproblem om kreosot sprids från stolparna ut i omgivande mark. Under året har diskussioner förts med både entreprenörer och tillverkare av trästolpar om hur man ska komma tillrätta med problemen med stolpar som läcker kreosot.

Under året förnyades ytskyddet på hundra år gamla kraftledningsstolpar av stål i en 220 kV kraftledning intill Göta Kanal. Befintlig ytbehandling var blymönja med varierande typer av täckfärg. Stora krav på miljöhänsyn ställdes vid genomförandet, varför stolparna vattenblästrades före ommålning. Metoden lämnar endast färgrester som avfall, vilka lätt kan samlas upp.

I juli havererade en reaktor i Alvesta. Merparten av de 500 liter olja som läckte ut hamnade i oljegropen under reaktorn, men en

liten mängd olja sprutade ut utanför. För att undvika ytterligare läckare tappades 6 000 liter olja ur reaktorn direkt efter haveriet och 700 kg förorenade massor sanerades.

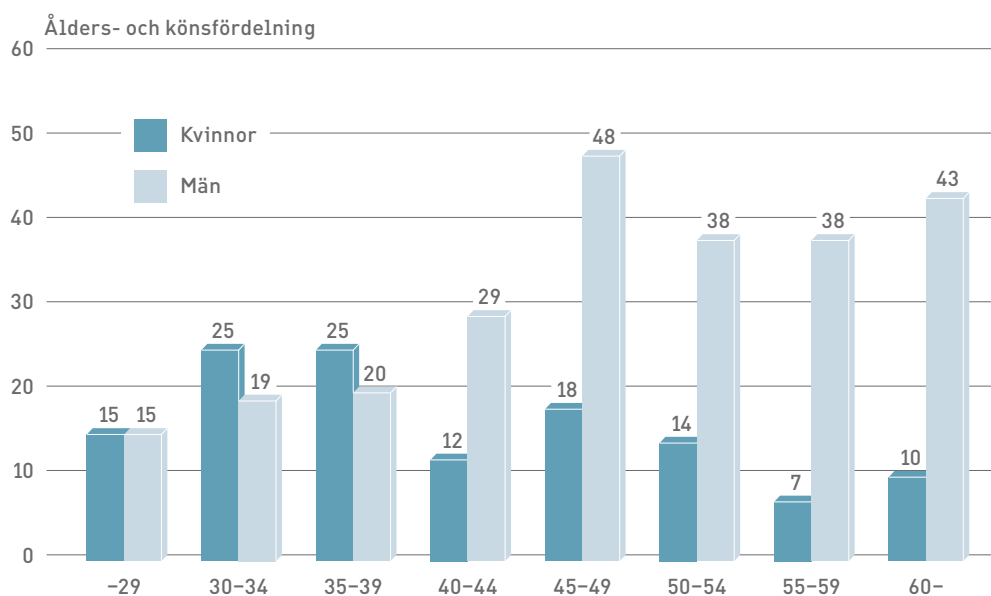
MILJÖPRIS FÖR GESTALTNING AV TRANSFORMATORSTATION

Svenska Kraftnät delade i mars ut sitt miljöpris för fjärde gången. Priset gick till arkitektfirman SandellSandberg för utformning av en nystamnationsstation i Danderyd. Stationen kommer att ligga nära bebyggelse och rekreationsområden och påverka omgivningen visuellt. Genom arkitekternas gestaltning kan man bygga ett luftisolerat ställverk som är väl anpassat till omgivande miljö. Ett luftisolerat ställverk är fördelaktigt från global miljösynpunkt jämfört med ett gasisolerat ställverk där man använder växthusgasen SF₆ som isolering.

SAMARBETE KRING INFRASTRUKTURENS BIOTOPER

Svenska Kraftnät har under året samarbetat med Jordbruksverket, Trafikverket, Swedavia och Centrum för Biologisk Mångfald (CBM) kring ett gemensamt projekt om infrastrukturens biotoper. En ansökan om medel till projektet har lämnats in till EU-fonden LIFE+ som är EU:s finansieringsprogram för miljöprojekt. Projektet syftar till att utveckla nya skötselmetoder för vägkanter, banvallar, ledningsgator och flygplatser, som främjar en ökad biologisk mångfald. Om ansökan beviljas kommer projektet att starta 2012.

12. MEDARBETARE

EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Svenska Kraftnät ska vara en attraktiv arbetsgivare med kompetenta medarbetare som trivs på sin arbetsplats. Verket är en kunskapsintensiv organisation. Detta kräver fokus på att verket har rätt kompetens för de ansvarsroller som finns i organisationen.

Svenska Kraftnät har, på samma sätt som många organisationer i elbranschen, en åldersprofil med många pensioneringar de närmsta åren. Det finns därför ett strukturerat program för kompetensanalys och för aktiv kompetensväxling till yngre medarbetare. En växande organisation ställer särskilt höga krav på en planerad ledarförsörjning, som även innefattar fokus på att öka andelen kvinnliga ledare. Fortsatta insatser för en god arbetsmiljö och aktiviteter för en god hälsa, jämställdhet och mångfald är viktiga inslag i en framåtriktad kompetensförsörjning.

Under år 2010 har den stora investerings-takten väsentligt påverkat behovet att se över

kompetensförsörjningen inom Svenska Kraftnät. Rekryteringstakten har under året legat på en hög nivå, liksom behovet hos varje medarbetare att utveckla sin kompetens. Resursbrist har uppkommit inom några tekniska specialistområden.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare i koncernen var vid årets slut 376, omräknat till heltidssysselsatta är det 360 (325) stycken, varav 247 (230) män och 113 (95) kvinnor. Personalomsättningen uppgick till 4,3 (5,3) procent, inklusive pensionsavgångar. Sjukfrånvaron under året var 2,1 (1,6) procent. Medelåldern inom Svenska Kraftnät är 45 (45) år. Ålders- och könsfördelningen på tillsvidareanställda medarbetare i koncernen redovisas i diagrammet ovan.

Inom en femårsperiod beräknas 52 medarbetare lämna Svenska Kraftnät genom pensionering. Noterbar är den jämna könsfördelningen bland de yngre medarbetarna.

KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN – MÅL OCH UTFALL UNDER 2010

Svenska Kraftnät satte under år 2010 upp fem målområden för arbetet med kompetensförsörjning. Dessa målområden var kompetensplanering, arbetsmiljö och hälsa, jämställdhet och mångfald, ledarskap samt vision och värderingar.

KOMPETENSPLANERING

Målen för kompetensplanering har varit att varje avdelning, enhet och medarbetare ska ha en utvecklingsplan baserad på en grundlig kompetensanalys, en aktiv kompetensväxling från äldre till yngre medarbetare ska planeras, antalet medarbetare som får nya arbetsuppgifter (jobbrotation) ska överstiga 20 personer och en modell för personalutbyte med andra stamnätsföretag ska utvecklas. Målsättningen var även att traineeprogrammet ska utvecklas mot ett mer internationellt och omvärldsstyrt innehåll, samarbetet med utvalda högskolor och gymnasieskolor ska fortsätta och personalomsättningen ska minska till under 5 procent. Åldersspridningen skulle även öka genom rekrytering av yngre akademiker.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Inom arbetsmiljö och hälsa bestod målen till stor del av att minska sjukfrånvaron hos Svenska Kraftnäts anställda och att långtidssjukskrivna ska kunna komma tillbaka i arbete. Konkret var målen att sjukfrånvaron ska understiga 2 procent och andelen heltidsfriska ska öka till 62 procent, att arbetsrelaterad frånvaro ska förebyggas och i de fall de uppstår omgående åtgärdas. Målsättningen var även att alla långtidssjuka skulle kunna komma tillbaks till sitt arbete. För att främja säkerheten för de anställda på Svenska Kraftnät sattes mål upp om att två speciella elsäkerhetsrevisioner skulle genomföras på såväl investerings- som underhållsprojekt. Dessutom skulle alla miljösamordnare inom området bygga genomgå nödvändig utbildning.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Inom området jämställdhet och mångfald var målen att Svenska Kraftnät ska uppfattas som en jämställd organisation där andelen kvinnliga

medarbetare ska öka till 30 procent. Mål fanns även uppsatta för att, genom rekrytering, främja kulturell mångfald och att Svenska Kraftnät ska ses som en mycket bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar.

LEDARSKAP

För att förbättra ledarskapet inom Svenska Kraftnät skulle ett ledarprogram för såväl ledningsgrupp och enhetschefer påbörjas under året. Även ett förberedande ledarprogram för anställda som inte har en ledande position skulle genomföras under året. Målet var även att andelen kvinnliga ledare skulle öka till över 30 procent.

VISION OCH VÄRDERINGAR

För att tydliggöra Svenska Kraftnäts värderingar sattes det även upp ett mål att en ny förankrad vision och värdegrund skulle fastställas.

UTFALL 2010

Under år 2010 har 59 tillsvidareanställda medarbetare rekryterats, varav 26 kvinnor och 33 män. Medelåldern för dessa nya medarbetare är 35 (38) år. Personalomsättningen har minskat marginellt och antalet medarbetare som har lämnat organisationen är 8 (4). På grund av pensionering har 7 (13) medarbetare slutat sin anställning och 27 (22) medarbetare har bytt enhet eller avdelning.

Under året påbörjade sju traineer sitt program, varav fem kvinnor och två män (sex civilingenjörer och en systemvetare). Programmet har förlängts till arton månader med en sexmånaderspraktik på en till Svenska Kraftnät angränsande myndighet/verksamhet utomlands eller i Sverige.

Andelen kvinnliga medarbetare har ökat till drygt 31 (29) procent. Andelen kvinnliga chefer är vid årets slut 30 (30) procent.

Svenska Kraftnät har fortsatt sin satsning på att skapa en frisk och säker arbetsplats. Sjukfrånvaron har ökat marginellt till 2,1 (1,6) procent.

Andelen långtidssjuka över 60 dagar är endast 0,8 (0,6) procent. Av medarbetarna har 59 (60) procent inte haft någon enda sjukdag under året. Vid årets slut var ingen av Svenska Kraftnäts medarbetare långtidssjuk på heltid.

SJUKFRÅNVARO (%)	-29 ÅR	30-49 ÅR	+50 ÅR	TOTALT
Kvinnor	1,7	3,8	1,2	2,8
Män	1,3	1,3	2,3	1,7
TOTALT	1,5	2,3	2,1	2,1

Att särskilt notera är den relativt höga sjukfrånvaron bland kvinnor i åldern 30–49 år.

En stor del av Svenska Kraftnäts verksamhet bedrivs på entreprenad i form av byggtrepprenader och underhållsarbete på ledningar och stationer. Vid två tillfällen har det hållits tvådagars utbildning för en god och säker arbetsmiljö på byggarbetsplatser för närmare nittio medarbetare involverade i investeringsverksamheten.

Svenska Kraftnät har under året satsat drygt 23 000 kr per medarbetare på externa utvecklingsaktiviteter, vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Affärsverket avslutade ledarprogram för såväl ledningsgrupp som enhetschefer. Däremot startade inget förberedande ledarprogram. Programmet startar istället under januari månad 2011.

Varje avdelning och enhet redovisade under året vilka kompetensområden som är väsentliga för verksamheten ett par år framåt samt vilka kompetensgap som behöver åtgärdas. Vidare redovisades också inom vilka väsentliga kompetensområden vi lutar oss enbart på en nyckelperson. Redovisningen visade även vilka aktiviteter som behövs för att åtgärda dessa kompetensgap samt vilka risker som uppkommer om dessa inte blir genomförda.

I stort sett alla medarbetare har under året genomfört minst ett utvecklingssamtal, där även individuella utvecklingsplaner har dokumenterats.

Årligen genomförs en analys av erfarenhet och kompetens hos de medarbetare som kommer att sluta under den kommande femårsperioden. I detta arbete görs en sammanställning av vilka kunskaper som är verksamhetskritiska och som i någon form måste överföras till andra medarbetare. Under år 2010 har 48 medarbetare planerats för sådan kompetensväxling. Av dessa har 13 medarbetare bedömts ha sådan verksamhetskritisk kompetens att särskilda insatser behövs.

Svenska Kraftnät uppfattas av medarbetarna som en jämställd organisation och en bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar.

Svenska Kraftnät har under året medverkat på fyra arbetsmarknadsdagar på tekniska högskolor, samt handlett två examensarbeten och tre doktorandarbeten.

Efter ett omfattande arbete i samverkan med alla medarbetare fastställdes Svenska Kraftnäts nya vision och värdegrund.

MÅL FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN 2011

Den fortsatt höga investeringstakten kommer i hög grad påverka kompetensförsörjningen även år 2011. Svenska Kraftnäts medarbetare ska uppleva att deras resurser används effektivt och att verksamheten präglas av kompetens, kvalitet och ordning. Svenska Kraftnät ska därför årligen genom en omfattande kompetensanalys säkerställa att organisationen har rätt kompetens, speciellt mot bakgrund av teknikutveckling, nya omvärldskrav och stora pensionsavgångar.

Under 2011 ska en medarbetarundersökning genomföras. Genom regelbundna undersökningar får Svenska Kraftnät svar på hur väl vi lever upp till att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna känner sig delaktiga, trivs, samarbetar och utför bra prestationer.

Svenska Kraftnät kommer under 2011 att inrikta sitt arbete inom följande målområden:

- > Kompetensförsörjning.
- > Arbetsmiljö och hälsa.
- > Jämställdhet och mångfald.
- > Ledarskap.
- > Vision och värderingar.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Under 2011 kommer Svenska Kraftnät att rekrytera över 50 nya medarbetare. Samtidigt kommer behovet hos varje medarbetare att utveckla och förändra sin egen kompetens fortsatt vara hög. En kompetensanalys ska genomföras och följas upp på avdelnings-, enhets- och individnivå. Analysen tar även sikte på framtida ledarförsörjning och utveckling av specialister samt behovet av att öka delaktigheten i det europeiska arbetet. Den utgår också ifrån effekten av stora pensionsavgångar. Svenska Kraftnät måste även vara aktivt på högskolor för att trygga återväxten inom elbranschen.

Mål för år 2011:

- > Varje avdelning och enhet ska redovisa vilka kompetensområden som är väsentliga, vilka kompetensgap som skall åtgärdas samt vilka risker som kan uppstå om gapen inte åtgärdas.
- > Svenska Kraftnät ska redovisa planer för kompetensväxling från äldre till yngre medarbetare.
- > Svenska Kraftnät ska genomföra traineeprogrammet.
- > Svenska Kraftnät ska delta på fyra arbetsmarknadsdagar samt erbjuda fem studenter examensarbeten.
- > Svenska Kraftnät ska förkorta ledtiden för en rekryteringsprocess till sex veckor.

- > Antalet medarbetare som får nya arbetsuppgifter (jobbrotation) ska överstiga tjugofem personer.
- > Svenska Kraftnät ska erbjuda möjligheten till mer individuella förmåner och flexibla anställningsvillkor.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Svenska Kraftnät kommer att fortsätta sin satsning på att skapa en frisk och säker arbetsplats. Den fysiska arbetsmiljön ska hålla mycket hög klass och stimulera kommunikation och spontana möten.

Svenska Kraftnät kommer att under året att arbeta med utbildning, rutiner och uppföljning av arbetsmiljöfrågor i investeringsprojekten och underhållsverksamheten.

Friskvårdsarbetet bedrivs både förebyggande och åtgärdande och ska leda till att frisknärvaron ökar och till att den låga sjukfrånvaron bibehålls. Ett klart och uttalat mål är att inga medarbetare ska vara långtidssjuka.

Målen för år 2011:

- > Sjukfrånvaron ska understiga 2 procent, med särskilda åtgärder för åldersgruppen 30-49 år.
- > Andelen heltidsfriska ska överstiga 62 procent.
- > Arbetsrelaterade frånvaro ska förebyggas och i de fall de uppstår omgående åtgärdas.
- > Alla långtidssjuka ska komma tillbaka till sitt arbete.
- > Alla avdelningar och enheter ska genomföra en riskbedömning av arbetsmiljön.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Svenska Kraftnät ska genom aktiva åtgärder främja såväl jämställdhet som mångfald. De stora pensionsavgångarna ger möjlighet att aktivt rekrytera såväl kvinnliga medarbetare som medarbetare med ursprung från andra kulturer.

Mål för år 2011:

- > Andelen kvinnliga medarbetare ska öka till 32 procent.
- > Svenska Kraftnät ska uppfattas som en jämställd organisation och en mycket bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar.
- > Etnisk och kulturell mångfald ska främjas, bland annat genom rekrytering.
- > Svenska Kraftnät ska utforma nya riktlinjer för jämställdhet och mångfald.

LEDARSKAP

Ett bra och tydligt ledarskap är en viktig förutsättning för att skapa en attraktiv arbetsplats.

Svenska Kraftnät måste aktivt utveckla sina ledare, men även se till att skapa en god ledarförsörjning för framtiden.

Mål för år 2011:

- > Ett ledarprogram för enhetschefer ska påbörjas under året.
- > Ett förberedande ledarprogram ska genomföras under året.
- > Andelen kvinnliga ledare ska öka till över 30 procent.
- > Varje ledare ska erbjudas individuellt ledarstöd.

VISION OCH VÄRDERINGAR

Envärdegrund som är klart och tydligt formulerad är till stor hjälp för verksamheten. Bilden av Svenska Kraftnät både internt och utåt mot omvärlden blir klarare, vilket ger varje medarbetare stöd i hur man ska agera och uppträda i sitt arbete samt i olika situationer. Det är viktigt att alla medarbetare har vetskap om vår värdegrund och hur den ska användas. Ett arbete med att förankra Svenska Kraftnäts nya värdegrund ska därför genomföras.

MÅL FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN 2012/2013

Den fortsatt ökade investeringstakten och stora pensionsavgångar kommer att påverka kompetensförsörjningen de närmaste åren. Svenska Kraftnät måste därför särskilt utveckla medarbetare till tekniska specialister eller rekrytera denna kategori. Svenska Kraftnät kommer också att stimulera rekrytering av yngre akademiker och öka andelen kvinnor och kvinnliga ledare, främst på de tekniktunga avdelningarna. Behovet av en effektiv kompetensplanering kommer att öka. Svenska Kraftnäts ambition är att vara en av de mest attraktiva arbetsgivarna i Sverige.

INCITAMENTSPROGRAMMET

Syftet med Svenska Kraftnäts incitamentsprogram är att skapa engagemang för att nå god driftsäkerhet, bra ekonomiskt resultat, god kostnadseffektivitet och en väl fungerande organisation. År 2010 fanns också delmål för projektverksamheten och elsäkerhet.

Programmet omfattar alla medarbetare utom generaldirektören, vars ekonomiska villkor bestäms av regeringen. Incitamentsprogrammet är uppbyggt så att maximalt utfall är en månadslön. Utfallet för 2010 blev 100 procent av en månadslön. Avsättningen för år 2010 är 16,6 (10,0) Mkr inklusive sociala kostnader.

ELSÄKERHET

Begreppet elsäkerhet avser i detta sammanhang ansvaret för elsäkerheten för personer, husdjur och egendom. En hög elsäkerhet är ett av de övergripande målen inom Svenska Kraftnät och dess dotterbolag. Svenska Kraftnät arbetar för en nollvision beträffande elektriska olyckor och tillbud.

Under flera år har vi varit förskonade från dödsolyckor. Även olycksfallen är få till antalet. Däremot är antalet tillbud högre och det finns en risk att alla tillbud inte rapporteras. Den goda statistiken beror på ett djupgående ansvarstagande och en god säkerhetskompetens hos företagsledning, medarbetare och entreprenörer. Anläggningarna utvecklas, konstrueras, byggs och underhålls för att minimera olycksrisker. Allmänheten ska också känna sig säkra när de vistas nära våra anläggningar.

Under 2010 utfördes drygt 5 500 arbeten på och invid våra anläggningar. Tre olycksfall har anmälts. Två av dem var lindriga och ingen av olyckorna ledde till sjukskrivning. Åtta tillbud har rapporterats. Ett olycksfall och ett tillbud har bedömts vara av en sådan art att Svenska Kraftnät valt att göra en fördjupad rapportering till Elsäkerhetsverket.

Som planerat har Svenska Kraftnät under året infört elsäkerhetsrevisioner som ett verktyg för att bedöma hur väl Svenska Kraftnät och dess entreprenör följer elsäkerhetens regelverk.

Några viktiga händelser under 2010:

- > Den tidigare beslutade förstärkningen av elsäkerhetsorganisationen har genomförts. Fokus har främst legat på att stödja linjeverksamheten vid den ökande mängden investeringsprojekt, men också på uppföljning och kontroll.
- > Berörd personal inom Svenska Kraftnäts har genomgått föreskriftsenlig elsäkerhetsutbildning.
- > Svenska Kraftnät har genomfört två i förväg aviserade revisioner av hur elsäkerheten hanteras i verksamheten. Revisionerna har över lag visat på goda resultat, men även påvisat vissa brister.
- > Oaviserade elsäkerhetskontroller har genomförts vid ett antal av Svenska Kraftnäts arbetsplatser. Resultatet indikerar ett ökat behov av fler oaviserade kontroller under 2011.
- > Den fria rörligheten av arbetskraft inom EU skapar krav på ändrat förhållnings sätt till elsäkerhetsfrågor i samband med upphandlingar av investeringsprojekt. Trots enhetlig europeisk

elsäkerhetsstandard finns vissa skillnader mellan länderna. Svenska Kraftnät ser med viss oro på de brister som uppdagats i samband med olyckstillbud, revisioner och kontroller. För att konkurrensen ska ske på samma villkor arbetar Svenska Kraftnät aktivt med att stärka såväl svenska arbetsmiljökrav som svenska elsäkerhetskrav vid upphandlingar.

Mål för 2011:

- > Minst tre aviserade elsäkerhetsrevisioner ska genomföras vid Svenska Kraftnäts underhålls- eller investeringsprojekt.
- > Minst fyra oaviserade elsäkerhetskontroller ska genomföras vid Svenska Kraftnäts arbetsplatser för underhålls- eller investeringsprojekt.
- > Utredning av elektriska olycksfall och allvarliga tillbud ska förbättras.

13. DOTTER- OCH INTRESSEFÖRETAG

Koncernen Svenska Kraftnät har tre dotterföretag samt fem intresseföretag i Sverige och Norge. Ett intresseföretag avyttrades under året.

DOTTERFÖRETAG

SWEPOL LINK AB

Företaget driver och underhåller likströmslänken mellan Sverige och Polen. Länken består av en omriktarstation utanför Karlshamn i Blekinge, en likadan omriktarstation på den polska sidan utanför Slupsk samt en polkabel och två återledarkablar mellan dessa stationer. Länken har en effekt på 600 MW. SwePol Link AB äger den del av länken som ligger på svenskt och internationellt territorium. Ett helägt dotterbolag till SwePol Link AB, SwePol Link Poland Sp.zo.o. äger den del av likströmslänken som ligger på polskt territorium. Svenska Kraftnäts aktieandel är 51 procent och det polska företaget PGE Polska Grupa Energetyczna SA äger 49 procent.

Omsättningen under år 2010 var 246 (214) Mkr. SwePol Link AB omsatte 182 (164) Mkr och det polska dotterbolaget 64 (50) Mkr.

SVENSKA KRAFTNÄT GASTURBINER AB

Bolaget ägs helt av Svenska Kraftnät och har till uppgift att driva och underhålla gasturbinanläggningar. Verksamheten startades år 1999 för att Svenska Kraftnät långsiktigt skulle kunna säkra resurser för att hantera störningar i kraftsystemet. Idag har bolaget totalt elva gasturbiner i Varberg, Norrköping, Trollhättan, Norrtälje och Göteborg med en sammanlagd kapacitet på 700 MW.

Årets omsättning var 91 (80) Mkr.

SVENSKA KRAFTKOM AB

Bolaget ägs helt av Svenska Kraftnät. Sedan år 2003 har bolaget ingen verksamhet. Omsättningen under året uppgick till 0 (0) Mkr.

INTRESSEFÖRETAG

NORD POOL ASA

Nord Pool ASA är en börs för finansiell handel för aktörer på den nordiska elmarknaden. Svenska Kraftnät och Statnett SF i Norge ägde vardera 50 procent av bolaget fram till i maj 2010, varefter samtliga aktier avyttrades till OMX AB.

NORD POOL SPOT AS

Företaget organiserar en handelsplats för den fysiska elhandeln med el i Norden och Estland, den så kallade elspotmarknaden. Stamnätsföretagen Svenska Kraftnät och Statnett SF äger vardera 30 procent av bolaget medan Energinet.dk och Fingrid Oy äger vardera 20 procent.

Årets fysiska elspothandel uppgick till 334,9 (285,5) TWh. Under 2010 hade företaget en bruttoomsättning på 144 (92) MNOK och en nettoomsättning på 124 (108) MNOK.

TRIANGELBOLAGET D4 AB

För delägarnas räkning förvaltar bolaget optoförbindelserna Stockholm-Oslo-Göteborg-Malmö-Stockholm. Intäkter från uthyrning förs direkt vidare till delägarna. Bolaget ägs till lika delar av Svenska Kraftnät, Vattenfall AB, Fortum Distribution AB och Tele2 AB.

Verksamheten omsatte 25 (23) Mkr under 2010.

KRAFTDRAGARNA AB

Kraftdragarna AB har som främsta uppgift att för ägarnas räkning säkerställa transportberedskapen för transformatorer, reaktorer och andra tunga komponenter som ingår i elförsörjningssystemet.

Svenska Kraftnät äger 50 procent, Vattenfall AB 25 procent och Vattenfall Eldistribution AB 25 procent av bolaget.

Omsättningen uppgick under 2010 till 47 (28) Mkr.

STRI AB

Bolaget bedriver forskning och utveckling inom området elkraftöverföring på uppdrag av delägarna och andra. Delägarna är Svenska Kraftnät med 25 procent, ABB AB 50 procent, Statnett SF 12,5 procent och Vattenfall AB 12,5 procent.

Bolagets omsättning uppgick till 86 (77) Mkr.

ELFORSK AB

Elforsk bedriver gemensam verksamhet inom forskning och utveckling (FoU) för elkraftbranschen i Sverige. Svenska Kraftnät är huvudsakligen engagerat inom de delar som rör överföringen av el och utvecklingen av elmarknaden. De viktigaste inriktningarna är miljöfrågor, underhåll och förnyelse av anläggningar samt stöd till doktorandprojekt. Svenska Kraftnät äger 25 procent och branschorganisationen Svensk Energi 75 procent av bolaget.

Omsättningen under 2010 var 169 (122) Mkr.

RESULTAT

De intresseföretag som ingår i koncernen och som har störst påverkan på koncernens resultat är Nord Pool ASA, Nord Pool Spot AS och Kraftdragarna AB. Svenska Kraftnäts resultatandel i respektive företag tas med i koncernens resultat. Resultatandelarna för 2010 uppgick till 20 (31) Mkr. Resultatförändringen beror på att Nord Pool ASA från juni 2010 inte längre ingår i koncernen.

RESULTAT FÖR INTRESSEFÖRETAG (MKR)	2010	2009
Nord Pool ASA (t.o.m. 31 maj)	9	25
Nord Pool Spot AS	5	4
Kraftdragarna AB	4	1
Övriga	2	1
SUMMA	20	31

SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN

RESULTATRÄKNING (MKR)	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Rörelseintäkter	10 547	6 851	7 717	6 326	6 838	5 885	5 335
Rörelsekostnader exkl. avskrivningar	-9 098	-5 881	-6 328	-4 941	-5 581	-4 445	-4 201
Avskrivningar	-664	-613	-585	-590	-569	-558	-537
Resultat från andelar i intresseföretag	20	31	1 069	69	48	30	23
RÖRELSERESULTAT	805	388	1 873	864	736	912	620
Finansiella poster	-22	-7	-67	-127	-55	-29	-67
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	783	381	1 806	737	681	883	553
Skatt på årets resultat	-10	-6	-3	-5	-5	-3	-15
ÅRETS RESULTAT	773	375	1 803	732	676	880	538
BALANSRÄKNING (MKR)							
Immateriella anläggningstillgångar	282	284	259	226	224	207	171
Materiella anläggningstillgångar	10 400	9 782	8 893	8 549	8 545	8 655	8 916
Finansiella anläggningstillgångar	96	347	1 528	467	416	391	372
Varulager	89	88	89	93	89	73	69
Kortfristiga fordringar	1 972	1 023	842	995	718	776	681
Likvida medel	370	130	104	51	59	264	120
SUMMA TILLGÅNGAR	13 209	11 654	11 715	10 381	10 051	10 366	10 329
Eget kapital	8 019	7 501	8 159	6 832	6 539	7 435	6 892
Uppskjuten skatt	38	32	28	24	19	14	8
LÅNGFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	1 972	1 835	1 621	1 616	1 960	1 333	2 423
Ej räntebärande	936	507	393	420	458	491	103
Avsättningar	478	433	392	361	253	240	220
KORTFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	82	82	98	98	98	98	128
Ej räntebärande	1 684	1 264	1 024	1 030	724	755	555
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	13 209	11 654	11 715	10 381	10 051	10 366	10 329
NYCKELTAL							
Räntabilitet på justerat eget kapital efter skatt (%)	8,4	4,3	19,8	8,9	7,9	10,1	6,2
Räntabilitet på totalt kapital (%)	6,8	3,5	17,0	8,6	7,3	8,9	5,8
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	9,0	4,5	21,6	10,7	9,0	10,8	6,7
Soliditet (%)	53,1	57,2	60,9	58,8	58,5	62,8	59,2
Rörelsemarginal (%)	7,6	5,7	24,3	13,7	10,8	15,5	11,6
Nettovinstmarginal efter skatt (%)	5,4	4,0	16,8	8,3	7,1	10,8	7,0
Kapitalomsättningshastighet (%)	84,8	58,6	69,8	61,9	67,0	56,9	51,4
Skuldsättningsgrad (%)	31	33	28	33	38	22	43
Självfinansieringsgrad (ggr)	1,1	0,7	1,6	2,1	2,8	4,4	2,6
Räntetäckningsgrad (ggr)	14,0	13,3	25,7	6,1	12,4	21,5	7,6
ÖVRIGT							
Internt tillförda medel (Mkr)	1 373	983	1 347	1 373	1 225	1 417	1 089
Nettoskuld (Mkr)	2 162	2 220	2 007	2 024	2 252	1 407	2 651
Investeringar (Mkr)	1 276	1 527	963	596	478	338	410
Utbetald utdelning till staten (Mkr)	244	1 172	476	439	1 573	337	309
Medeltal anställda (st)	344	317	295	289	282	277	269
Inmatad energi på stamnätet (TWh)	110,3	104,4	115,0	120,5	119,8	127,7	123,5
Uttagen energi på stamnätet (TWh)	108,0	101,7	112,1	117,7	117,3	124,5	120,7
Energiförluster (TWh)	2,4	2,7	2,9	2,8	2,5	3,2	2,7

14. FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING – KONCERNEN (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2010	2009
Nätintäkter	1	4 165	3 103
Systemintäkter – el	2	5 928	3 351
Telekomintäkter		72	69
Systemintäkter – naturgas		49	57
Avgiftsbelagd verksamhet		7	6
Elberedskapsverksamheten	3	267	220
Aktiverat arbete för egen räkning	4	59	45
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		10 547	6 851
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-297	-280
Inköp av förlustkraft		-1 269	-807
Köpt balanskraft		-5 422	-2 947
Övriga rörelsekostnader	6	-2 110	-1 847
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13,14	-664	-613
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-9 762	-6 494
Resultat från andelar i intresseföretag	7	20	31
RÖRELSERESULTAT	8	805	388
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	35	11
Ränteintäkter och liknande poster	10	3	13
Räntekostnader och liknande poster	11	-60	-31
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		783	381
Skatt på årets resultat	12	-10	-6
ÅRETS RESULTAT		773	375
Resultat hänförligt till:			
Staten		769	376
Minoritetsintressen		4	-1

KOMMENTARER TILL RESULTATRÄKNING

RÖRELSENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Svenska Kraftnät koncernens rörelseintäkter ökade kraftigt under 2010 och uppgick till 10 547 (6 851) Mkr, en ökning med 3 696 Mkr.

Koncernens nätintäkter inklusive aktiverat arbete för egen räkning uppgick till 4 224 och steg med 1 076 Mkr jämfört med föregående år. Intäktsutvecklingen 2010 har påverkats av höjda stamnätstariffer för 2010 och ökad överföring på stamnätet som en följd av konjunkturåterhämtningen i landet under året. Flaskhalsintäkterna steg under året och uppgick till 495 Mkr jämfört med 289 Mkr föregående år. De energiberoende intäkterna från överföringen på stamnätet ökade under året och uppgick till 1 657 (1 128) Mkr på grund av omläggning av tariffen och knappt 6 procent högre överföring på stamnätet. Den fasta delen av tariffen – effektavgiften – höjdes den första januari 2010 vilket ledde till ökade intäkterna med drygt 380 Mkr. Avgiftshöjningarna gjordes för att täcka de ökade kostnaderna för förlustkraft, energiersättning, mothandel och avskrivningar. De redovisade intäkterna från transitering blev lägre än året innan och uppgick till 12 (130) Mkr. Avräkningen med den europeiska samarbetsorganisationen ENTSO-E görs i efterhand och de verkliga intäkterna för år 2009 blev lägre än förväntat. Under ett normalår är Sverige ett transitland med nettoexport, men under slutet av 2009 blev situationen annorlunda med en kraftigt ökad import vilket påverkade intäkterna. De verkliga intäkterna för 2010, med korrigering för avvikelser från 2009, var 40 (102) Mkr. Av dessa 40 Mkr var 5 Mkr uppskattade efter bedömning av nettoimportflödena för perioden september till december 2010.

Systemintäkterna för el ökade betydligt under året och uppgick till 5 928 (3 351) Mkr. Jämfört med 2009 har elpriser under 2010 varit högre vilket gett högre kostnader för regler- och balanskraft både för de balansansvariga företagen och för Svenska Kraftnät. De höga elpriserna beror till stor del på den kalla väderleken under första och fjärde kvartalet 2010. De ökade intäkterna och kostnaderna under 2010 beror därför främst på höga elpriser men även på avvikelser i de balansansvarigas prognoser. Avvikelser i de balansansvarigas prognoser har lett till att Svenska Kraftnät behövt köpa och sälja större volymer balanskraft. Detta ledde till att intäkter för såld regler- och balanskraft under 2010 ökade med 2 179 Mkr. Telekomverksamhetens externa intäkter uppgick till 72 (69) Mkr. Systemintäkter för naturgas blev 49 (57) Mkr. Intäktsminskningen beror på sänkta avgifter för de balansansvariga företagen.

Beredskapsverksamheten har under året utnyttjat 267 (220) Mkr, som har finansierats genom anslag.

I avgiftsbelagd verksamhet ingår hanteringen av elcertifikat och uttag av försörjningstrygghetsavgifter för naturgas. Dessa avgifter gav intäkter på 7 (6) Mkr. Regeringen fastställer avgifterna för elcertifikat och de regleras genom förordning (2003:120) om elcertifikat.

Koncernens rörelsekostnader uppgick till 9 762

(6 494) Mkr. Personalkostnaderna ökade med 17 Mkr till 297 Mkr då antalet heltidsanställda har ökat under året med 35.

Sedan den 1 januari 2010 har Svenska Kraftnät ett nytt avtal om inköp av förlustkraft, som baseras på de finansiella elpriser som är gällande för prisområde Sverige för den aktuella perioden. För 2010 steg kostnaderna med 462 Mkr till 1 269 Mkr. Genom det nya avtalet exponeras Svenska Kraftnät vid inköp av förlustkraft för den så kallade prisområdesrisken. Om prisområdesrisken ökar så ökar dock med stor sannolikhet även Svenska Kraftnäts flaskhalsintäkter. Det innebär att det för år 2010 finns en naturlig hedge för prisområdesrisken. Detta förhållande gällde för hela året och flaskhalsintäkterna uppgick till nästan 350 Mkr mer än den förväntade nivån.

Kostnaderna för balanskraft steg med 2 475 Mkr och uppgick till 5 422 Mkr. På grund av de högre elpriserna ökade kostnaderna för köpt regler- och balanskraft på motsvarande sätt som intäkterna. Kostnader för energiersättning till främst kärnkraftverken ökade med drygt 240 Mkr vilket bland annat förklaras av att ersättningsnivån höjdes 2010. Kostnaderna för motköp för stamnätets räkning sjönk med knappt 120 Mkr jämfört med 2009.

På grund av de höga priserna för vattenkraft har kostnaderna för den fysiska balansregleringen eller så kallad primärreglering ökat markant under april till december. Årets kostnader uppgick till 453 (298) Mkr.

Avskrivning och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar ökade med 51 Mkr och uppgick till 664 Mkr.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för koncernen förbättrades med 417 till 805 Mkr. I rörelseresultatet ingår externa intäkter och kostnader samt resultatet från intresseföretag. Koncernens av- och nedskrivningar ingår i rörelseresultatet.

Överföring på stamnätet är den dominerade verksamhetsgrenen som påverkar rörelseresultatet inom Svenska Kraftnät verksamhet. Årets rörelseresultat för överföring på stamnätet uppgick till 710 (256) Mkr. Det högre resultatet beror främst på högre flaskhalsintäkter och lägre kostnader för motköp under året. Några av kostnadslagen berör både verksamhetsområdena Nät och Systemansvar för el. Kostnader som inte kunnat hänföras till ett enda verksamhetsområde har fördelats schablonmässigt mellan de två verksamhetsområdena.

Rörelseresultatet för verksamhetsgrenen Systemansvar för el blev 41 (60) Mkr. Det lägre resultatet beror främst på högre kostnader för primärreglering.

Telekomverksamhetens rörelseresultat uppgick till 27 (36) Mkr. Resultatförsämringen beror på ökade kostnader för underhåll som förorsakades av den gångna vinterns starka kyla.

Inom Systemansvar för naturgas ökade rörelseresultatet med 1 Mkr till 4 Mkr.

Verksamhetsområdet Avgiftsbelagd verksamhet, där elcertifikat och avgifter för trygghetsförsörjning för naturgas ingår, ökade sitt rörelseresultat med 1 Mkr till 3 Mkr.

Koncernens resultat från andelar i intresse-

företag blev 20 Mkr jämfört med 31 Mkr för 2009. I maj 2010 avyttrades aktieinnehavet i intresseföretaget Nord Pool ASA, som hade störst påverkan på Svenska Kraftnätets resultat, till Nasdaq OMX, vilket förklarar den minskade resultatpåverkan.

Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 7,8 (5,7) procent, vilket är 2,1 procentenheter högre än föregående år.

FINANSNETTO

Koncernens finansnetto uppgick till -22 (-7) Mkr, vilket är en försämring med 15 Mkr jämfört med 2009. Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar uppgick till 35 (11) Mkr. I posten ingår en realisationsvinst vid avyttring av aktier i intresseföretaget Nord Pool ASA på 34 Mkr. Ränteintäkter för koncernen uppgick till 3 (13) Mkr, vilket är 10 Mkr lägre än föregående år. Under andra kvartalet 2010 hade

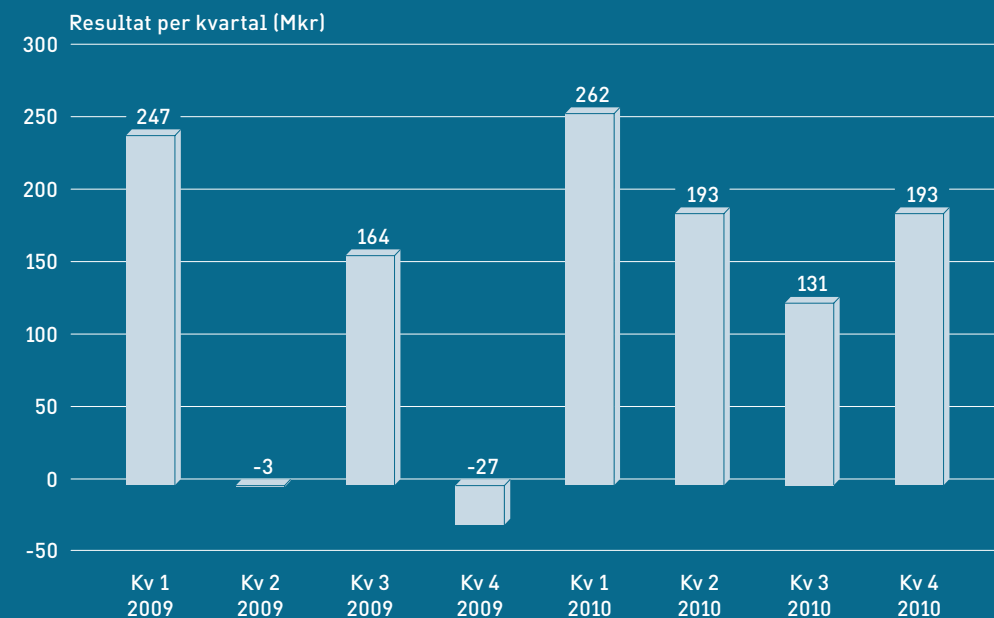
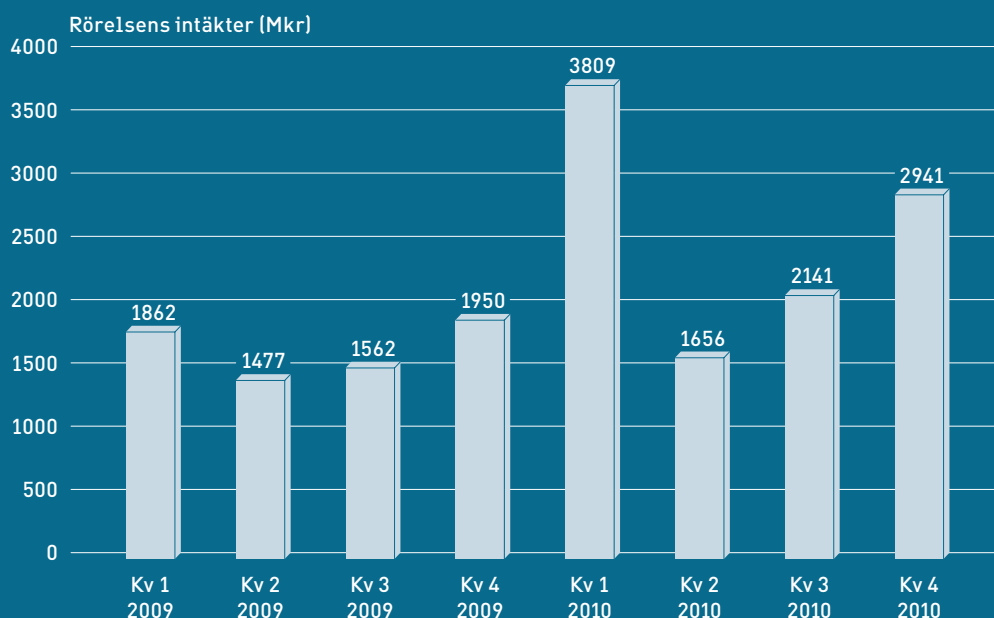
Svenska Kraftnät en positiv kassabehållning som gav ökade ränteintäkter. Koncernens räntekostnader och liknande poster uppgick till -60 (-31) Mkr. De ökade kostnaderna beror främst på en avsättning för indexerings av affärsverkets pensions-skuld enligt nya trygghandgrunder som Statens pensionsverk antagit för affärsverk på 31 Mkr.

Räntetäckningsgraden uppgick till 14,0 (13,3) gånger.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat i koncernen uppgick till 773 (375) Mkr, vilket är 398 Mkr högre än år 2009. Resultatet innebär en räntabilitet på justerat eget kapital på 8,4 (4,3) procent. Enligt regleringsbrevet för år 2010 är målet att uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital på 6 procent.

Nettovinstmarginalen med avdrag för schab-lonskatt blev 5,4 (4,0) procent.

» ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 773 MKR «

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

TILLGÅNGAR (MKR)	NOT	2010-12-31	2009-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13	282	284
Materiella anläggningstillgångar	14	10 400	9 782
Andelar i intresseföretag	16	84	276
Långfristiga fordringar		0	62
Skattefordran		12	9
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		10 778	10 413
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager		89	88
Kortfristiga fordringar	17	821	445
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	1 151	578
Likvida medel		370	130
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		2 431	1 241
SUMMA TILLGÅNGAR		13 209	11 654
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL HÄNFÖRBART TILL STATEN			
Statskapital		600	600
Övrigt tillskjutet kapital		3 314	3 314
Balanserade vinstmedel		4 057	3 543
STATENS KAPITAL		7 971	7 457
MINORITETSINTRESSEN		48	44
SUMMA EGET KAPITAL		8 019	7 501
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	20	1 972	1 835
Ej räntebärande skulder	21	936	507
Uppskjuten skatt		38	32
Avsatt till pensioner	22	478	425
Övriga avsättningar		0	8
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		3 424	2 807
KORTFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	23	82	82
Leverantörsskulder		499	457
Övriga skulder		107	79
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	1 078	728
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		1 766	1 346
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		13 209	11 654
STÄLLDA SÄKERHETER			
ANSVARSFÖRBINDELSER	25, 26	0	Inga

KOMMENTARER TILL BALANSRÄKNING

BALANSOMSLUTNING

Koncernens balansomslutning uppgick till 13 209 (11 654) Mkr, vilket är en ökning med 1 555 Mkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Svenska Kraftnäts immateriella anläggningstillgångar består av markrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser samt balanserade utgifter för dataprogram. Det bokförda värdet för dessa är 282 (284) Mkr. Investeringarna i dataprogram uppgick till 55 (46) Mkr, bland annat ett nytt avräkningssystem. Årets avskrivningar för immateriella anläggningstillgångar uppgick till 38 Mkr.

De materiella anläggningstillgångarna består främst av kraftledning, stationer, byggnader och mark, optoförbindelser och andra tekniska anläggningar samt av pågående nyanläggningar. De materiella anläggningstillgångarnas värde uppgick till 10 400 (9 782) Mkr, vilket är en ökning med 618 Mkr. Nettoinvesteringarna under året uppgick till 612 Mkr mer än avskrivningarna.

De övriga anläggningstillgångarna består av andelar i intresseföretag, långfristiga fordringar på intressebolag och skattefordran. Andelar i intresseföretag uppgick till 84 (276) Mkr. Under året erhöll affärsverket 174 (1 358) Mkr i utdelning från Nord Pool ASA, vilket minskade koncernens andelar i intresseföretag. Svenska Kraftnät sålde aktierna i Nord Pool ASA i maj 2010.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningstillgångarna uppgick till 2 431 (1 241) Mkr. Ökningen avser främst ökade kundfordringar och upplupna intäkter. Den 31 december 2010 var kundfordringarna höga beroende på fakturering till ett antal markägare på 320 Mkr för medfinansiering av Stockholms Ström-projektet. De likvida medlen uppgick till 370 (130) Mkr vid årets slut, således en ökning med 240 Mkr.

EGET KAPITAL

Det egna kapitalet i koncernen var vid årsskiftet 8 019 (7 501) Mkr, varav 4 057 (3 543) Mkr utgjorde balanserade vinstmedel. Under året har 244 (1 172) Mkr delats ut till staten. Årets vinst i koncernen uppgick till 773 (375) Mkr.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Koncernens långfristiga skulder som är räntebärande består av affärsverkets lån hos Riksgälden på 1 252 (1 033) Mkr och SwePol Links lån i bank på 720 (802) Mkr. De räntebärande långfristiga skulderna i koncernen ökade därmed med 137 Mkr under året. Den genomsnittliga räntan på koncernens lån under 2010 blev 0,8 (1,7) procent.

Ej räntebärande skulder som består av bidrag från markägare, investeringsbidrag från intressenter, förskott från kunder inom optoverksamheten och andra kunder uppgår till 936 (507) Mkr.

Nettolåneskulden minskade med 58 Mkr och uppgick till 2 162 (2 212) Mkr. Detta påverkade skuldsättningsgraden som minskade under året till 31 (33) procent. Målet för 2010 är att Svenska Kraftnät ska ha en skuldsättningsgrad på högst 60 procent.

KASSAFLÖDESANALYS – KONCERNEN (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2010	2009
Rörelseresultat	805	388
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	664	613
Övriga poster	-84	12
Erlagd ränta	-15	-30
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	1 370	983
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	-1	1
Förändring i kortfristiga fordringar	-629	-181
Förändring i kortfristiga skulder	420	240
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 160	1 043
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-1 276	-1 527
Förändring långfristig fordran	62	0
Försäljning av anläggningstillgångar	63	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-1 151	-1 527
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	174	1 358
Förändring av räntebärande skulder	137	198
Förändring av övriga långfristiga skulder	164	126
Utbetald utdelning	-244	-1 172
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	231	510
ÅRETS KASSAFLÖDE	240	26
Likvida medel vid årets början	130	104
Likvida medel vid årets slut	370	130

KOMMENTARER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

Kassaflödesanalysen syftar till att beskriva Svenska Kraftnät koncernens förmåga att generera likvida medel och är ett komplement till resultat- och balansräkningarnas beskrivning av lönsamhet och finansiell ställning. Med likvida medel avses kassa och banktillgodohavanden.

LÖPANDE VERKSAMHET

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital förbättrades med 390 Mkr jämfört med föregående år och uppgick till 1 370 Mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 160 (1 043) Mkr. Förbättringen beror främst på det högre rörelseresultatet.

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens investeringar minskade under året och uppgick till 1 276 (1 527) Mkr. Investeringarna

uppgick till 1 255 (1 502) Mkr i affärsverket, 1 (1) Mkr i underkoncernen SwePol Link och 20 (24) Mkr i Svenska Kraftnät Gasturbiner AB. Den 31 maj 2010 avyttrades ägandet i intresseföretaget Nord Pool ASA för 61 Mkr och i samband med det löstes även en utlåning på 60 Mkr.

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens räntebärande skulder ökade under året med 137 jämfört med 198 Mkr år 2009. I affärsverket ökade de räntebärande skulderna med 219 (460) Mkr och i underkoncernen SwePol Link minskade de externa räntebärande skulderna med 82 (262) Mkr. Svenska Kraftnät Gasturbiner AB har en koncernintern räntebärande skuld på 144 (157) Mkr. Övriga långfristiga skulder ökade med 164 Mkr som ett led i medfinansiering av Stockholms Ström-projektet från ett antal kommuner. Till staten har utdelats 244 (1 172) Mkr.

Årets kassaflöde uppgick till 240 Mkr jämfört med 26 Mkr år 2009.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – KONCERNEN (MKR)

	HÄNFÖRBART TILL STATEN				Hänförbart till minoritets-intressen	Summa eget kapital
	Statskapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa		
INGÅENDE BALANS 2009	600	3 314	4 200	8 114	45	8 159
Omräkningsdifferens			139	139		139
Utdelning	—	—	-1 172	-1 172	—	-1 172
Årets resultat	—	—	376	376	-1	375
UTGÅENDE BALANS 2009	600	3 314	3 543	7 457	44	7 501
INGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 543	7 457	44	7 501
Omräkningsdifferens			-11	-11		-11
Utdelning	—	—	-244	-244	—	-244
Årets resultat	—	—	769	769	4	773
UTGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 288	7 971	48	8 019

BALANSERADE VINSTMEDEL INKLUSIVE ÅRETS RESULTAT

I balanserade vinstmedel, inklusive årets resultat, ingår intjänade vinstmedel i affärsverket, i dotterbolagen samt Svenska Kraftnät's andelar i intresseföretagens vinstmedel. Tidigare avsättningar till bundna reserver ingår i denna kapitalpost.

Ovanstående redovisning är uppställd som om Svenska Kraftnät koncernen vore en fristående koncern med formellt ägarskap. Svenska Kraftnät är ett affärsverk och är en del av svenska staten.

Den föreslagna vinstdispositionen i årsredovisningen 2009 på 244 Mkr antogs av regeringen.

» UTVECKLING,
ANSVAR, EFFEKTIVITET
OCH TYDLIGHET «

RESULTATRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2010	2009
Nätintäkter	1	3 955	2 928
Systemintäkter - el	2	5 931	3 351
Telekomintäkter		72	69
Systemintäkter - naturgas		49	57
Avgiftsbelagd verksamhet		7	6
Elberedskapsverksamheten	3	267	220
Aktiverat arbete för egen räkning	4	59	45
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		10 340	6 676
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-296	-279
Inköp av förlustkraft		-1 269	-807
Köpt balanskraft		-5 438	-2 955
Övriga rörelsekostnader	6	-2 089	-1 854
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13, 14	-513	-465
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-9 605	-6 360
RÖRELSERESULTAT		735	316
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	66	1 372
Ränteutgifter och liknande poster	10	2	12
Räntekostnader och liknande poster	11	-49	-15
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		754	1 685

MODERFÖRETAGET AFFÄRS- VERKET SVENSKA KRAFTNÄT

Rörelsens intäkter för år 2010 uppgick till 10 340 (6 676) Mkr, varav 50 (46) Mkr avsåg försäljning till koncernföretag. Resultat efter finansiella poster uppgick till 754 (1 685) Mkr. Föregående år påverkades resultatet av en utdelning från intresseföretaget Nord Pool ASA med 1 358 Mkr. Under våren 2010 erhölls en utdelning på 174 från Nord Pool ASA som sedermera såldes i maj till Nasdaq OMX.

Affärsverkets investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar under året uppgick till 1 255 (1 502) Mkr. Likvida medel uppgick vid utgången av perioden till 313 (76) Mkr.

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån hos Riksgälden. Upplåningen uppgick den 31 december 2010 till 1 252 (1 033) Mkr och eget kapital till 7 784 (7 274) Mkr.

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	NOT	2010-12-31	2009-12-31
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	13		
Balanserade utgifter för dataprogram		138	71
Markrättigheter		54	58
Nyttjanderättigheter		38	39
Pågående nyanläggningar		52	116
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		282	284
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	14		
Byggnader och mark		196	201
Maskiner och inventarier		6 221	5 643
Pågående nyanläggningar		2 516	2 341
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		8 933	8 185
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i koncernföretag	15	12	12
Fordringar hos koncernföretag		133	145
Andelar i intresseföretag	16	47	219
Fordringar hos intresseföretag		0	62
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		192	438
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		9 407	8 907
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER		5	4
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		678	340
Fordringar hos koncernföretag		21	41
Fordringar hos intresseföretag		0	3
Övriga fordringar		49	47
Fordran på statsverkets checkräkning	18	61	34
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	1 150	575
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		1 959	1 040
KASSA OCH BANK		313	76
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		2 277	1 120
SUMMA TILLGÅNGAR		11 684	10 027

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

EGET KAPITAL OCH SKULDER

EGET KAPITAL	NOT	2010-12-31	2009-12-31
BUNDET EGET KAPITAL			
Statskapital		600	600
Bundna reserver		3 314	3 314
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		3 914	3 914
Balanserade vinstmedel		3 116	1 675
Årets resultat		754	1 685
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		3 870	3 360
SUMMA EGET KAPITAL		7 784	7 274
AVSÄTTNINGAR			
AVSÄTTNINGAR, RÄNTEBÄRANDE			
Avsatt till pensioner	22	478	424
AVSÄTTNINGAR, ICKE RÄNTEBÄRANDE		0	8
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER, RÄNTEBÄRANDE			
	20	1 252	1 033
LÅNGFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
		561	89
KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		493	449
Övriga skulder		46	23
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	1 070	727
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE		1 609	1 199
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		11 684	10 027
STÄLLDA SÄKERHETER			
		INGA	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER	25, 26	0	4

KASSAFLÖDESANALYS – AFFÄRSVERKET (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2010	2009
Rörelseresultat	735	316
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	513	465
Övriga poster	-9	49
Erlagd ränta	-6	-15
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	1 233	815
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	-1	0
Förändring i kortfristiga fordringar	-599	-186
Förändring i kortfristiga skulder	410	220
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 043	849
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-1 255	-1 502
Förändring långfristig fordran	74	0
Försäljning av anläggningstillgångar	63	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-1 118	-1 502
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	174	1 358
Förändring av räntebärande skulder	219	460
Förändring av övriga långfristiga skulder	163	5
Förskott från kunder	0	1
Utbetald utdelning	-244	-1 172
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	312	652
ÅRETS KASSAFLÖDE	237	-1
Likvida medel vid årets början	76	77
Likvida medel vid periodens slut	313	76

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – AFFÄRSVERKET (MKR)

	STATS- KAPITAL	ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL	BALANSERADE VINSTMEDEL INKL. ÅRETS RESULTAT	SUMMA
INGÅENDE BALANS 2009	600	3 314	2 847	6 761
Utdelning	—	—	-1 172	-1 172
Årets resultat	—	—	1 685	1 685
UTGÅENDE BALANS 2009	600	3 314	3 360	7 274
INGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 360	7 274
Utdelning	—	—	-244	-244
Årets resultat	—	—	754	754
UTGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 870	7 784

15. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

GRUND FÖR RAPPORTERNAS UPPRÄTTANDE

Svenska Kraftnäts redovisning följer förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd. Förordningen motsvarar bokföringslagen, men är anpassad till de särskilda förutsättningar som gäller för statliga myndigheter och affärsverk. Årsredovisningen är, med vissa kompletteringar som meddelats i regleringsbrev, upprättad enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd. En del av Svenska Kraftnäts verksamhet – beredskapen – finansieras via statsanslag. För denna verksamhet gäller även anslagsförordningen (1996:1189), vilken bland annat reglerar principerna för anslagsavräkning samt hur utnyttjade medel får föras mellan olika budgetår.

Svenska Kraftnät har gjort avsteg från ovanstående förordning vid uppställning av koncernens resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser och förändring i eget kapital och följt Redovisningsrådet rekommendationer (RR 1:00) samt uttalande från rådet för finansiell rapportering. Anledningen är att ge en mer rättvisande bild av koncernens ekonomiska status och bättre jämförbarhet med andra svenska noterade koncerner.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som rapporteringsvaluta för såväl moderföretaget som koncernen. Samtliga belopp som anges är avrundade till närmaste miljontals kronor (Mkr) om inget annat anges. Resultaträkningsrelaterade poster avser perioden 1 januari – 31 december. Balansräkningsrelaterade poster avser den 31 december. Belopp inom parantes avser föregående års värden.

KONCERNREDOVISNINGS-PRINCIPER

KONCERNENS OMFATTNING

Svenska Kraftnät koncernen omfattar moderföretaget Affärsverket Svenska Kraftnät, tre dotterföretag och fem intresseföretag. Moderföretaget är ett svenskt statligt affärsverk som har sitt säte i Sundbyberg. Koncernen står under ett bestämmande inflytande från svenska staten.

Dotterföretagen och intresseföretagen är aktiebolag eller motsvarande juridisk form utomlands.

Ett av dotterföretagen, SwePol Link AB, har i sin tur ett helägt dotterföretag i Polen.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, som i korthet innebär att anskaffningskostnaden för aktierna i dotterföretaget elimineras mot det egna kapitalet som fanns i dotterföretaget vid förvärvstillfället. Redovisningsrådets rekommendationer angående koncernredovisning tillämpas.

Minoritetsandel av nettovinst och eget kapital i delvis ägda dotterföretag redovisas separat vid beräkning av koncernens nettovinst och eget kapital. Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intresseföretagen redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Detta innebär att det bokförda värdet på aktier och andelar i intresseföretag i koncernredovisningen värderas till koncernens andel av intresseföretagets egna kapital. Härigenom ingår Svenska Kraftnäts andel av intresseföretagets resultat i koncernens resultat och lämnad utdelning. Andelen inkluderas i balanserade vinstmedel.

OBESKATTADE RESERVER/ BOKSLUTSDISPOSITIONER

Vid upprättande av koncernredovisningen har obeskattade reserver och bokslutsdispositioner

redovisade i de enskilda bolagen delats upp på uppskjuten skatt och bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden har beräknats till aktuell skattesats.

OMRÄKNING AV UTLÄNDSKA DOTTERFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

För samtliga bolag inom koncernen gäller att lokal valuta motsvarar den funktionella valutan för bolaget. I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Orealiserade kursvinster och kursförluster ingår i resultatet.

Dotterföretaget SwePol Link AB:s polska dotterföretags bokslut har omräknats till svenska kronor enligt den monetära metoden, vilken innebär att monetära poster omräknas till balansdagens kurs och icke monetära poster till kursen vid investeringstillfället. Omräkningsdifferens på monetära tillgångar och skulder ingår i årets resultat för koncernen och redovisas i resultaträkningen. Den monetära metoden används därför att det polska bolagets verksamhet betraktas som en integrerad del av SwePol Link AB:s verksamhet.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras koncernen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna redovisas netto efter moms. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Nätintäkter

Nätintäkter består av både effektavgifter och energiberoende avgifter. Effektavgifter är fasta årliga avgifter för abonnemang som intäktsförs linjärt över den period som avgiften avser att täcka, medan den energiberoende avgiften intäktsförs i samband med att Svenska Kraftnäts tjänster utnyttjas.

Transitkompensation, som regleras ekonomiskt mellan de europeiska stamnätsföretagen genom samarbetsorganisationen ENTSO-E, påverkar det ekonomiska utfallet. Vid stort flöde genom Sverige får Svenska Kraftnät intäkter samtidigt uppstår i allmänhet flöden genom Danmark och närliggande länder, vilket innebär en kostnad för Svenska Kraftnät.

Systemintäkter för e1

Intäkterna består av såld kraft för balanstjänsten, intäkter för utnyttjande av IT-systemet Ediel

samt intäkter för att täcka kostnaderna för effektreserven. Koncernen bruttoredovisar från och med 1 januari 2005 sina intäkter och kostnader för systemansvaret per timme i stället för som tidigare per fjortondagarsperiod. Om kunden sammantaget köpt kraft under perioden redovisas detta som en balanskraftsintäkt för Svenska Kraftnät medan om kunden istället sammantaget sålt kraft redovisas det som en balanskraftskostnad.

Systemintäkter för naturgas

Intäkterna består av såld naturgas för balanstjänsten. Systemansvaret för naturgas genererar både intäkter för såld naturgas och kostnader för köpt naturgas. Detta redovisas och avräknas brutto per dygn.

Övriga rörelseintäkter intäktsförs i samband med att tjänsten tillhandahålls. I viss utsträckning kan kunder betala i förskott. Förskottet avräknas då mot intäkter i takt med att tjänsten utförs.

SEGMENTSREDOVISNING ELLER VERKSAMHETSGRENAR

Svenska Kraftnät koncernens primära segment är verksamhetsgrenar vilka har definierats av regeringen. Koncernens verksamhet fördelar sig på sex verksamhetsgrenar. En verksamhetsgren är en redovisningsmässigt identifierbar enhet inom Svenska Kraftnät som särskiljs från övriga verksamhetsgrenar utgående från de risker och möjligheter som vårt uppdrag medför.

RÄNTEINTÄKTER

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas, dvs. de redovisas i resultaträkningen i den period de uppstår.

RÄNTEKOSTNADER

Räntekostnader består av ränta och andra kostnader som uppkommer vid lån av kapital. Räntekostnaden redovisas i den period den hänför sig till. Räntekostnaden under byggtiden aktiveras vid uppförande av anläggningstillgångar som överstiger 50 Mkr.

FORDRINGAR OCH SKULDER

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inte annat framgår. Osäkra fordringar tas upp till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

FORDRINGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Skillnaden mellan

anskaffningsdagens och balansdagens värde har tillförts resultatet.

VARULAGER

Varulagret består av naturgas och bränslen för gasturbindrif. Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde enligt FIFU-principen.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel innefattar banktillgodohavanden och depositioner.

REDOVISNING AV LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal redovisas som operationell lease och kostnadsförs linjärt. Finansiella leasingavtal existerar inte.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till bruttoanskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade planenliga avskrivningar och nedskrivningar. Som investering betraktas nybyggande samt till- och ombyggnader som långsiktigt ökar standard, kvalitet eller prestanda.

Utgifter för reparationer och underhåll redovisas som kostnad i den period de uppstår. Som underhåll räknas arbeten som erfordras för att anläggningen ska kunna utnyttjas på ursprungligen avsett sätt, men som inte höjer dess prestanda eller påtagligt förlänger dess livslängd.

Räntekostnader under byggnationstiden aktiveras vid uppförande av anläggningar som överstiger 50 Mkr.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utgifter för markrättigheter, nyttjanderättigheter i optofiberförbindelser, licenser, pågående nyanläggningar och utvecklingskostnader för dataprogram balanseras och skrivs av linjärt över dess nyttjandetid. Samtliga immateriella tillgångar har begränsade nyttjandeperioder. Markrättigheter skrivs av enligt ledningskoncessionens nyttjandeperiod som oftast är fyrtio år.

Nyttjanderättigheter avser optoledningar och skrivs av på mellan 15 och 25 år i enlighet med avtalstidens längd. Affärsverkets nyanskaffade avräkningsystem bedöms ha en nyttjandeperiod på tio år.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade nyttjandeperiod. Linjär avskrivning används för samtliga anläggningstillgångar.

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas fortlöpande och justeras vid behov.

ÅRLIGA AVSKRIVNINGSSATSER	(%)
Ledningar, exklusive sjökablar och därtill hörande ledningar	2,5
Sjökablar, exklusive SwePol Link, samt därtill hörande ledningar	3,3
SwePol Link koncernen	5,0
Kontrollanläggningsdelar i stationer	6,7
Övriga stationsdelar	3,3
Optoförbindelser	4,0
Reservmaterial	6,7
Tele- och informationssystem	6,7–20,0
Gasturbinanläggningar	5,0
Persondatorer och inventarier	33,3

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns ett legalt eller informellt åtagande som följd av en inträffad händelse, och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och att beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

SKATTER

Svenska Kraftnäts dotterbolag är skyldiga att betala inkomstskatt för aktiebolag, medan Svenska Kraftnät som statligt affärsverk och en del av svenska staten är befriat från inkomstskatt, dvs. är inget skattesubjekt. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det bedöms som sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga inom överskådlig framtid.

PENSIONER

Sedan år 2003 gäller pensionsavtalet, PA-03, för statligt anställda födda år 1943 eller senare. För tidigare anställda födda före år 1943 gäller PA-91. Pensionskulden storlek beräknas av Statens Pensionsverk (SPV). I PA-03 ingår ålderspension, efterlevandepension och sjukpension.

- I PA-03 ingår följande ålderspensioner:
 - > De avgiftsbestämda pensionerna
 - individuell ålderspension och kompletterande ålderspension,

benämns Kåpan. För dessa erläggs premier.

- > De förmånsbestämda pensionerna – ålderspension på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp och ålderspension enligt övergångsregler för anställda födda år 1943–1972. Dessa förpliktelser redovisas under posten Avsatt till pensioner.

Årets avsättning till pensionsskulden har tillsammans med betalda premier kostnadsförts. Räntedelen i årets pensionskostnad redovisas som räntekostnad.

Cirka 5 procent av de anställda var inte aktualiserade, vilket medför att pensionsskulden för dessa har schablonberäknats. Aktualisering innebär att SPV gör en total genomgång av en statsanställds alla anställningar, såväl statliga som kommunala eller privata. Om det finns luckor i anställningstiden schabloniseras pensionsskulden. Det innebär bland annat att SPV antar att den anställda har haft statlig anställning från 28 års ålder samt att skulden beräknas med en faktor 0,95. Det innebär att den verkliga skulden kan vara både mindre eller större. Svenska Kraftnät bedömer att pensionsskulden inte är för lågt upptagen och har valt att redovisa den av SPV beräknade pensionsskulden.

Redovisad pensionsskuld utgörs av de försäkringstekniskt beräknade antaganden som Svenska Kraftnät ansvarar för enligt pensionsavtalen PA-91 och PA-03. Pensionsskulden är beräknad enligt de grunder som styrelsen för SPV fastställt. I fastställandet möjliggjordes att endera använda 2010 års eller 2011 års beräkningsgrund vid beräkningen av 2010 års pensionsskuld. Skillnaden dem emellan är i korthet att 2011 års beräkningsgrund bygger på ett lägre förräntningsantagande (1,4 istället för 1,8 procent) vilket i sin tur leder till en högre pensionsskuld. Svenska Kraftnät redovisar skulden enligt 2011 års grund. Den del av pensionsskuld förändringen som beror på övergången till 2011 års beräkningsgrund redovisas som en räntekostnad.

Svenska Kraftnät betalar särskild löneskatt på utbetalda pensioner enligt förordning (1991:704) om fastställande av särskild löneskatt på statens pensionskostnader, inte baserat på avsättning för pensioner. Då pensionsskulden avser framtida pensionsutbetalningar, görs en avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsskuldens storlek vid årets utgång.

INVESTERINGSBIDRAG

Externa bidrag till investeringar reducerar inte

investeringens anskaffningsvärde utan redovisas som skuld i balansräkningen med erhållet belopp. I takt med att anläggningstillgången skrivs av avräknas investeringsbidraget som övrig intäkt i resultaträkningen.

FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSKOSTNADER

Utvecklingsarbete är en integrerad del i verksamheten och avser långsiktiga förbättringsåtgärder som kostnadsförs löpande över året. Svenska Kraftnät bedriver forsknings- och utvecklingsarbetet i syfte till att öka driftsäkerheten, effektiviteten och miljöanpassning av nät- och systemverksamheten. Därför aktiveras inga utgifter för utveckling.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar transaktioner som medför in- och utbetalningar. Det innebär att avvikelse kan förekomma jämfört med förändring av enskilda poster i balansräkningen.

UPPLÅNING

Upplåning redovisas till nominellt belopp.

ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållen utdelning redovisas när rätten till utdelning bedöms säker.

TILLSYNSMYNDIGHET

Tillsynsmyndighet för nätverksamheten är Energimarknadsinspektionen.

NOTER

NOT 1. NÄTINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Effektintäkter	1 671	1 288	1 715	1 331
Energiberoende intäkter	1 657	1 128	1 657	1 128
Flaskhalsintäkter	495	289	495	289
Transitintäkter	12	130	12	130
SwePol Link	245	214	-	-
Övriga intäkter	85	54	76	50
SUMMA	4 165	3 103	3 955	2 928

NOT 2. SYSTEMINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Såld balanskraft	4 498	2 638	4 501	2 638
Såld kvarkraft	462	127	462	127
Såld effektkraft	191	124	191	124
Såld reglerkraft	691	372	691	372
SUMMA BALANSKRAFT	5 842	3 261	5 845	3 261
Effektreserv	79	83	79	83
EDIEL-intäkter	7	7	7	7
SUMMA	5 928	3 351	5 931	3 351

Balanskraftsintäkter avser fakturerade intäkter för den obalans som de balansansvariga företagen har orsakat i det nationella elsystemet.

NOT 3. STATSANSLAG FÖR ELBEREDSKAP

ANSLAGSREDOVISNING FÖR AFFÄRSVERKET

	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibla belopp	Utgifter	Återstående belopp
UTGIFTSOMRÅDE 06 – FÖRSVAR OCH SAMMHÄLLETS KRISBEREDSKAP					
2:04 Krisberedskap					
Anslagspost 3, Elberedskapsåtgärder	31 995		31 995	-31 995	0
UTGIFTSOMRÅDE 21 – ENERGI					
2:04 Elberedskap					
Anslagspost 1, Elberedskap	0	250 000	250 000	-235 224	14 776
SUMMA	31 995	250 000	281 995	-267 219	14 776

**VILLKOR FÖR ANSLAGET ENLIGT
REGLERINGSBREV (MKR)**

	HÖGSTA BELOPP	UTFALL
Förvaltningskostnader i verksamheten	24	15

De under året förbrukade medlen 267 (220) har utnyttjats för bland annat ersättning till beredskapsreserven, komplettering av beredskapsstolpar, utökad batterikapacitet av stamstationer som har betydelse för återuppbyggnad av elsystemet efter ettelavbrott, drift och underhåll i beredskapsförråd, införande av kommunikationssystemet

Rakel och säkerhetshöjande åtgärder i viktiga elanläggningar.

För anslaget finns även en ram för bemyndigande, som civilrättsligt bindande åtaganden som medför framtida utgifter. De framgår av nedanstående tabell.

TILLDELAD RAM, AVSEENDE UTESTÅENDE ÅTAGANDEN (TKR)	INGÅENDE ÅTAGANDEN	UTESTÅENDE ÅTAGANDEN	UTFALLSPROGNOS		
			2011	2012	2013
406 000	228 920	378 784	129 340	71 486	177 958

NOT 4. AKTIVERAT ARBETE FÖR EGEN RÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2010	2009
Pågående nyanläggningar	51	38
Aktiverad utveckling av datorprogram	8	7
SUMMA	59	45

Posten avser arbetskostnader för Svenska Kraftnåts egen personal som aktiverats mot investeringsprojekt.

Investeringsprojekten avser dels pågående nyanläggningar, dels aktiverade IT-utvecklingsprojekt.

NOT 5. PERSONALKOSTNADER

MEDARBETARE	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Antal				
Kvinnor	113	95	112	94
Män	247	230	246	229
TOTALT	360	325	358	323

Medelantalet anställda under år 2010 var i koncernen 344 (317), varav 342 (315) i affärsverket och 2 (2) i Polen i SwePol Link-koncernen.

Fördelningen mellan män och kvinnor vid årets slut framgår av tabellen ovan. I Polen finns en man och en kvinna anställda.

Koncernens personalkostnader uppgick till 297 (280), varav lönekostnaderna uppgick till 184 (166). Till detta kommer pensionskostnader med 30 (35) och sociala kostnader på 64 (62).

Affärsverkets personalkostnader uppgick till 296 (279), varav lönekostnaderna uppgick till 183 (165). Till detta kommer pensionskostnader med 30 (35) och sociala kostnader på 64 (62).

Generaldirektörens lön uppgick till 1,2 Mkr och pensionskostnaden till 0,5 Mkr enligt beräkningar

från Statens Pensionsverk. Ställföreträdande generaldirektörens lön för hela året uppgick till 1,1 Mkr och pensionskostnaden till 0,8 Mkr.

Den 31 mars 2010 avgick tre styrelseledamöter och i juli tillkom tre nya ledamöter. Fördelningen mellan män och kvinnor i styrelsen är oförändrad (exkl. personalrepresentanter) och framgår av tabellen.

STYRELSEN, ANTAL	2010	2009
Kvinnor	3	3
Män	5	5
TOTALT	8	8

Ersättningar till styrelsen och deras uppdrag i andra styrelser framgår av nedanstående tabell.

STYRELSEN	UPPDRAG I STATLIG MYNDIGHET, STYRELSE/RÅD ELLER AKTIEBOLAG	ARVODE
Bo Källstrand, Ordförande Landshövding i Västernorrlands län	Sjunde AP-fonden	78 992
Anna-Stina Nordmark-Nilsson, Vice ordförande F.d. VD, Företagarna	Sveaskog AB Diös fastigheter AB	52 992
Mikael Odenberg, Generaldirektör	Arbetsgivarverket Regeringens Krishanteringsråd	
Christer Samuelsson VD och partner, Sensa Corporate Advisors AB		52 992
Karin Stierna Kommunstyrelsen ordförande Strömsunds kommun	Strömsunds utvecklingsbolag AB	52 992
Björn Carlsson CEO Ackkärrs Bruk. Konsult	Åmotfors Energi AB	26 496
Minoo Akhtarzand Landshövding i Jönköpings län	Exportkreditnämnden Sveriges Radio AB	26 496
Bo Normark VD Power Circle AB	Energiutvecklingsnämnden vid Statens Energimyndighet	26 496
Sara Jonsson, Arbetstagarrepresentant SACO		
Sture Törnstam, Arbetstagarrepresentant ST		
AVGÅNGNA STYRELSELEDAMÖTER		
Tomas Bruce		13 248
Ann-Sofie Danielsson		13 248
Bo Diczfalusy		13 248
SUMMA		357 204

Enligt myndighetens instruktion ska det vid Svenska Kraftnät finnas ett råd som har insyn i verksamheten med elberedskapsfrågor och ett råd som ska biträda affärsverket i arbetet med dammsäkerhetsfrågor. Ledamöterna i Elberedskapsrådet utses av regeringen medan generaldirektören utser ledamöterna i Dammsäkerhetsrådet.

Ersättningarna till Dammsäkerhetsrådet uppgick under 2010 i kronor till:

DAMMSÄKERHETSRADET

Henrik Löv	36 000
------------	--------

För representation i telestörningsnämnden 2010 har ersättning i kronor utgått med:

TELESTÖRNINGSNÄMNDEN

Alf Andersson	32 000
---------------	--------

Ersättningarna till ledamöterna i Elberedskapsrådet uppgick under år 2010 i kronor till:

ELBEREDSKAPSRÅDET

Caroline Carlsson	2 925
Eva Ekenberg	1 950
Lena Hovmark	1 950
Lars Joelsson	2 925
Daniel Jonsson	1 950
Ove Landberg	975
Andres Muld	1 950
Cecilia Nyström	2 925
Anders Richert	1 950
Birgitta Rydén	975
SUMMA	20 475

NOT 6. ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Energiersättning	443	201	443	201
Drift och underhåll	309	353	257	315
Anläggningsavgifter	45	45	45	45
Transitkompensationskostnader	94	99	94	99
Motköp för stamnätet	186	304	186	304
Primärreglering	453	298	453	298
Störningsreserv	63	63	103	103
Effektreserv	76	72	79	77
Forskning och utveckling	21	20	21	20
Elberedskapskostnader	233	190	252	200
Övriga kostnader	187	202	156	192
SUMMA	2 110	1 847	2 089	1 854

I posten Övriga kostnader ingår ersättningar till revisorer med följande belopp:

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Riksrevisionen	0,9	0,8	0,9	0,8
Övriga revisorer	0,4	0,4	-	-
REVISIONSKOSTNADER	1,3	1,2	0,9	0,8
Konsultationer, Ernst & Young	0,2	0,1	-	-
SUMMA	1,5	1,3	0,9	0,8

NOT 7. RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

KONCERNEN (MKR)	2010	2009
Nord Pool ASA	9	25
Nord Pool Spot AS	5	4
STRI	2	1
Kraftdragarna AB	4	1
SUMMA	20	31

»KONCERNENS
INTÄKTER ÖKADE MED
DRYGT 50 PROCENT«

NOT 8. RÖRELSERESULTAT PER VERKSAMHETSOMRÅDE

KONCERNEN (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT	
	2010	2009	2010	2009
Överföring på stamnätet	4 224	3 148	710	256
Systemansvar - el	5 928	3 351	41	60
Telekom - externt	72	69	22	25
Telekom - internt	54	54	5	11
Systemansvar - naturgas	49	57	4	3
Avgiftsbelagd verksamhet	7	6	3	2
Intresseföretag	-	-	20	31
Beredskapsverksamhet	267	220	0	0
Segmenteliminering	-54	-54	-	-
SUMMA	10 547	6 851	805	388

De dominerande verksamhetsområdena inom koncernen är Överföring på stamnätet och Systemansvar för el. I rörelseresultatet ingår verksamhetsområdenas externa intäkter och kostnader. I Överföring på stamnätet ingår aktiverat eget arbete, se not 4.

Några kostnadsslag berör båda verksamhetsområdena Överföring på stamnätet och Systemansvar för el. När dessa aktiviteter inte kunnat hänföras till ett verksamhetsområde har kostnaderna för aktiviteterna fördelats schablonmässigt mellan dem.

Verksamhetsområdet Telekom har utfört tjänster åt Överföring på stamnätet för 54 (54) Mkr, vilket redovisas som rörelseintäkt för Telekom och motsvarande ökning av rörelsekostnad för Nät. Aktiverat eget arbete ingår i verksamhetsområdet Överföring på stamnätets intäkter med 59 (45) Mkr.

Inom verksamhetsområdet Systemansvar för el har de balansansvariga företagen avtal med affärsverket om balanshållning och avräkning av deras obalanser. Nedan redovisas resultatutvecklingen för åren 2010 och 2009 i affärsverket.

AFFÄRSVERKET (MKR)	2010	2009
RÖRELSEINTÄKTER		
Balanskraftsintäkter	5 759	3 203
Effektreserv	79	83
Ediel	7	7
Övriga balanstjänstintäkter	86	58
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	5 931	3 351
RÖRELSEKOSTNADER		
Personalkostnader	-15	-11
Balanskraftskostnader	-5 438	-2 955
Systemdrift, primärregulering	-272	-179
Störningsreserv	-51	-51
Effektreserv	-79	-77
Övriga kostnader	-19	-12
Avskrivningar	-8	-2
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-5 882	-3 287
RÖRELSERESULTAT	49	64

Investeringar per verksamhetsområde fördelar sig enligt nedanstående tabell:

MKR	2010	2009
Överföring på stamnätet	1 239	1 409
Systemansvar – el	19	32
Telekom	12	86
Avgiftsbelagd verksamhet	6	-
SUMMA	1 276	1 527

Avkastning på sysselsatt kapital för koncernen är 9,0 (4,5) procent. Övervägande delen av det sysselsatta kapitalet tillhör verksamhetsområdet Överföring på stamnätet.

NOT 9. RESULTAT FRÅN VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Utdelning på aktier och andelar i intresseföretag	-	-	174	1 358
Resultat vid försäljning av aktier och andelar i intressebolag	34	-	-111	-
Ränteintäkter på långfristig fordran i dotterföretag	-	-	2	3
Ränteintäkter på långfristig fordran i intresseföretag	1	4	1	4
Övriga ränteintäkter	-	-	-	-
Kursdifferenser	0	7	0	7
SUMMA	35	11	66	1 372

NOT 10. RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Ränteintäkt från banktillgodohavanden	2	1	1	1
Övriga ränteintäkter	1	12	1	11
SUMMA	3	13	2	12

Andel i intresseföretags resultat redovisas i egen not. Utdelning och resultat vid försäljning av aktier/andelar i intresseföretag redovisas under not 9.

NOT 11. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Räntekostnader, Pensionsskuld	38	6	38	6
Räntekostnader, långfristiga lån	9	16	-	-
Räntekostnader, Riksgäldslån	5	4	5	4
Räntekostnader, kortfristiga skulder	1	11	1	11
Aktiverade räntor byggnation	-6	-6	-6	-6
Kursdifferenser	13	0	11	-
Övriga finansiella kostnader	0	0	-	-
SUMMA	60	31	49	15

NOT 12. SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

KONCERNEN (MKR)	2010	2009	
Aktuell skatt	-6	-5	Då merparten av koncernens resultat före skatt intjänas i affärsverket, vilket är befriat från inkomstskatt, redogörs inte sambandet mellan årets skattekostnad och redovisat resultat före skatt i koncernen.
Uppskjuten skatt	-4	-1	
SUMMA	-10	-6	

NOT 13. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	Balanserade utgifter för dataprogram	Markrättigheter	Nyttjanderättigheter för opto	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	145	170	72	116	503
Anskaffningar				55	55
Försäljning/utrangering	-4	-	-	-	-4
Omklassificeringar	103	0	7	-119	-9
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	244	170	79	52	545
Ingående avskrivningar	75	112	32	0	219
Försäljning/utrangering	-3	-	-	-	-3
Omklassificeringar	6	1	2	-	9
Årets avskrivningar	28	3	7	0	38
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	106	116	41	0	263
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	138	54	38	52	282

Immateriella anläggningstillgångar utgörs av markrättigheter i form av servitut och ledningsrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

NOT 14. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	963	16 874	2 360	20 197
Anskaffningar	0	3	1 218	1 221
Försäljning/utrangering	-4	-171	-1	-176
Nedskrivning vid utrangering	0	-5	0	-5
Omklassificeringar	7	1 038	-1 035	10
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	966	17 739	2 542	21 247
Ingående avskrivningar	500	9 915	0	10 415
Försäljning/utrangering	-3	-186	0	-189
Årets avskrivningar	37	584	0	621
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	534	10 313	0	10 847
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	432	7 426	2 542	10 400
Avskrivningar föregående räkenskapsår	37	532	-	569

AFFÄRSVERKET (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	486	14 447	2 340	17 273
Anskaffningar		2	1 198	1 200
Försäljning/utrangering	-4	-170		-174
Nedskrivning vid utrangering		-5		-5
Omklassificeringar	7	1 025	-1 022	10
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	489	15 299	2 516	18 304
Ingående avskrivningar	285	8 803	0	9 088
Försäljning/utrangering	-5	-182	0	-187
Årets avskrivningar	13	457	0	470
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	293	9 078	0	9 371
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	196	6 221	2 516	8 933
Avskrivningar föregående räkenskapsår	13	408	-	421

I begreppet Maskiner och andra tekniska anläggningar ingår ställverksutrustning, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar och tele- och informationssystem.

Utrangeringar uppkommer främst i samband med att anläggningar tagits i drift efter reinvesteringar. Taxeringsvärdet för fastigheter i koncernen uppgår till 233 (183) Mkr. Ökningen beror på förvärv av fastigheter inom projektet SydVästlänken.

»VÅR AMBITION ÄR
ATT VARA EN AV DE
MEST ATTRAKTIVA
ARBETSGIVARNA«

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS- NUMMER	SÄTE	ANDEL (%)	ANTAL	NOMINELLT VÄRDE	BOKFÖRT VÄRDE
Svenska Kraft- Kom AB	556575-7274	Stockholm	100	1	0	0
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	556451-0260	Stockholm	100	900	9	9
SwePol Link AB	556530-9829	Stockholm	51	306 000	3	3
SUMMA					12	12

NOT 16. ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS- NUMMER	SÄTE	ANDEL (%)	ANTAL	KONCERNEN	BOKFÖRT VÄRDE AFFÄRSVERKET
Nord Pool ASA	NO 965662952	Lysaker	50	100 000	-	-
Nord Pool Spot AS	NO 984058098	Lysaker	30	4 320	58	42
Stri AB	556314-8211	Ludvika	25	375	13	4
Kraftdragarna AB	556518-0915	Västerås	50	5 000	12	1
Elforsk AB	556455-5984	Stockholm	25	750	1	0
Triangelbolaget D4 AB	556007-9799	Stockholm	25	525	0	0
SUMMA					84	47

Aktieinnehavet i Nord Pool ASA har sålts under året. Anskaffningsvärdet är lika med bokfört värde i affärsverket.

NOT 17. KORTFRISTIGA FORDRINGAR – KONCERNEN

MKR	2010	2009
Kundfordringar	707	356
Fordringar på intresseföretag	0	3
Övriga fordringar	53	52
Fordran på statsverkets checkräkningskredit	61	34
SUMMA	821	445

NOT 18. FORDRAN STATSVERKETS CHECKRÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (TKR)	2010	2009
Ingående balans (fordran +, skuld -)	33 811	34 014
Avräknat mot statsbudgeten:		
Anslag	267 219	219 799
Avräknat mot Statsverkets checkräkning:		
Uttagna anslagsmedel	-240 002	-220 002
UTGÅENDE BALANS	61 028	33 811

Utgående fordran på 61 (34) Mkr består av skillnaden mellan uttagna/insatta medel från Statsverkets checkräkning och avräknade utgifter/inlevererade inkomster mot statsbudgeten. Sedan år 2008 svarar regeringskansliet för redovisningen av inkomsttiteln avseende Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning.

NOT 19. FÖRUTBETALDA KOSTNADER/UPPLUPNA INTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Förutbetalda kostnader, övrigt	25	17	24	16
Upplupna nätintäkter	252	194	252	194
Upplupna intäkter, Systemansvar	831	360	831	360
Upplupna intäkter, Elcertifikat	1	1	1	1
Upplupna intäkter, Naturgas	6	4	6	4
Upplupna intäkter, övrigt	36	2	36	0
SUMMA	1 151	578	1 150	575

NOT 20. LÅNGFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Skuld till Riksgälden	1 252	1 033	1 252	1 033
Skuld till kreditinstitut	720	802	-	-
SUMMA	1 972	1 835	1 252	1 033

Skuld till Riksgälden avser löpande låneram. Av övriga externa lån förfaller 391 (473) Mkr till betalning efter fem år för koncernen och 0 (0) för affärsverket.

NOT 21. LÅNGFRISTIGA EJ RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Bidrag från markägare	415	-	415	-
Investeringsbidrag	74	5	74	5
Förskott från Opto-kunder	71	84	71	84
Förskott för IT-licenser	1	-	1	-
Förskott från övriga kunder	375	418	-	-
SUMMA	936	507	561	89

NOT 22. AVSATT TILL PENSIONER

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2010	2009
INGÅENDE BALANS	425	392
Utbetald pension	-9	-6
Årlig uppräknings pensionsskuld	24	37
Dito avsättning löneskatt	7	9
Justering av pensionsskuld och löneskatt på grund av byte av beräkningsprincip	31	-7
UTGÅENDE BALANS	478	425

NOT 23. KORTFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Kortfristig del av långfristigt lån från kreditinstitut	82	82	-	-
SUMMA	82	82	-	-

NOT 24. UPPLUPNA KOSTNADER/FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Upplupen kostnad, balanskraft	672	450	672	449
Upplupen kostnad, primärreglering	17	8	17	8
Upplupna kostnader, effektreserv	26	17	26	17
Upplupen kostnad, energikreditering	42	16	42	16
Upplupen kostnad, överföringsförluster	144	91	144	91
Upplupen kostnad, störningsreserv	5	5	5	5
Transitkompensation	37	39	37	39
Upplupna personalkostnader	41	22	41	22
Upplupna anläggningshyror	12	12	12	12
Upplupna underhållskostnader	16	30	13	30
Upplupna beredskapskostnader	31	18	31	18
Upplupna kostnader, naturgas	4	4	4	4
Upplupna kostnader, övrigt	13	7	9	7
Förutbetalda Telekomintäkter	14	8	14	8
Förutbetalda intäkter, övrigt	4	1	3	1
SUMMA	1 078	728	1 070	727

NOT 25. EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Affärsverket hade gått i borgen för ett lån på till STRI AB avseende förvärv av fastighet i Ludvika. Denna borgen som uppgick till 4 Mkr har lösts under 2010.

Svenska Kraftnät och dess dotterbolag är inte part i några rättsliga materiella förfaranden som kan leda till negativt resultatpåverkan av väsentlig art, enligt Svenska kraftnäts bedömning.

NOT 26. FRAMTIDA HYRESÅTAGANDEN

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2010	2009	2010	2009
Inom ett år	221	243	294	288
Senare än ett år men inom fem år	632	183	848	349
Senare än fem år	545	152	545	152
SUMMA	1 398	578	1 687	789

Avtalade framtida leasingavgifter förfaller till betalning enligt ovan. Samtliga hyresavtal är operationella leasingavtal. Beloppen för affärsverket omfattar även förpliktelser mot dotterbolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB.

16. FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Statens andel av balanserade vinstmedel uppgår till 4 057 Mkr, varav årets resultat utgör 769 Mkr.

Av affärsverkets fria egna kapital på 3 870 Mkr, varav årets resultat utgör 754 Mkr, föreslås att i enlighet med utdelningspolicyn 499 Mkr avsätts för utdelning och att överskottet balanseras i ny räkning.

Styrelsen föreslår att affärsverkets resultat- och balansräkning samt koncernens resultat- och balansräkning fastställs för år 2010.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter samt myndighetens och koncernens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Sundbyberg den 21 februari 2011

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Anna-Stina Nordmark-Nilsson
VICE ORDFÖRANDE

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Christer Samuelsson

Karin Stierna

Björn Carlsson

Minoo Akhtarzand

Bo Normark

Sture Törnstam
PERSONALFÖRETRÄDARE ST

Sara Jonsson
PERSONALFÖRETRÄDARE SACO

17. REVISIONSBERÄTTELSE FÖR AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄT

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Riksrevisionen har reviderat årsredovisningen för Affärsverket svenska kraftnät och Svenska Kraftnätkoncernen för 2010, daterad 2011-02-21.

MYNDIGHETSLEDNINGENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN

Det är myndighetsledningen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt i enlighet med instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Myndighetsledningen har också ansvar för den interna styrning och kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Riksrevisionens ansvar är att uttala sig om årsredovisningen på grundval av sin revision. Riksrevisionen har utfört revisionen enligt god revisionssed. Denna sed kräver att Riksrevisionen följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet om huruvida årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen samt om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid

denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna styrningen och kontrollen som är relevanta för hur myndigheten upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild. Syftet är att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte att göra ett uttalande om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i myndighetsledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Riksrevisionen anser att de revisionsbevis som har inhämtats är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för uttalandet.

UTTALANDE

Enligt Riksrevisionens uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Affärsverket svenska kraftnäts och Svenska Kraftnätkoncernens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten.

Ansvarig revisor Henrik Söderhielm har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Ulrika Meyer har varit föredragande.

Riksrevisionens revisionsberättelse har angivits den 22 februari 2011.

Henrik Söderhielm, Ulrika Meyer

18. STYRELSEN

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Född 1949, tillträdde 2009.
Landshövding i Väster-
norrlands Län.
Övriga styrelseuppdrag:
Ordförande Sjunde AP-fonden
och ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, avd V
Elektroteknik.

**Anna-Stina
Nordmark-Nilsson**
VICE ORDFÖRANDE

Född 1956, tillträdde 2004.
F.d. VD i Företagarna.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot, Diös Fastigheter AB,
Svea Skog AB.

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Född 1953, tillträdde 2008.
F.d. statsråd.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i regeringens
krishanteringsråd,
Arbetsgivarverkets styrelse
och Kungl. Krigsvetenskaps-
akademien.

Christer Samuelsson

Född 1954, tillträdde 2001.
VD och Partner, Sensa
Corporate Advisors AB.

Karin Stierna

Född 1970, tillträdde 2007.
Kommunstyrelsens ordförande,
Strömsunds kommun.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i Strömsunds
Utvecklingsbolag AB.

Björn Carlsson

Född 1952, tillträdde 2010.
CEO Ackkärrs Bruk och konsult
i Investment Banking.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot Åmotfors Energi AB.

Mino Akhtarzand

Född 1956, tillträdde 2010.
Landshövding i Jönköpings län.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot Exportkreditnämnden
och Sveriges Radio AB. Statlig
utredare av systemansvaret för
naturgas.

Bo Normark

Född 1947, tillträdde 2010.
VD Power Circle AB.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i Energiutvecklings-
nämnden vid Statens
energimyndighet och ord-
förande i UP Kraft vid samma
myndighet.

Sara Jonsson
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Född 1982, tillträdde 2010.
Facklig förtroendeman SACO.

Sture Törnstam
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Född 1947, tillträdde 2005.
Facklig förtroendeman ST.

19. ADRESSER

Svenska Kraftnät, huvudkontor

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 80 00 Fax: 08-475 89 50
www.svk.se E-post: info@svk.se
Fakturaadress: Svenska Kraftnät
Box 306, 830 23 Hackås

Svenska Kraftnät, Halmstad

Region Syd
Box 819, 301 18 Halmstad
Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Tel: 08-475 80 00
Fax: 035-18 22 41, 035-18 22 39

Svenska Kraftnät, Sollefteå

Nipan 51, 881 52 Sollefteå
Tel: 0620-78 76 10 Fax: 0620-121 46

Svenska Kraftnät, Sundsvall

Region Nord
Box 603, 851 08 Sundsvall
Besöksadress: Erstagatan 2
Tel: 060-19 57 00 Fax: 060-19 57 09

Elforsk AB

Olof Palmes gata 31, 101 53 Stockholm
Tel: 08-677 25 30 Fax: 08-677 25 35
www.elforsk.se

Kraftdragarna AB

Norra Seglångatan 15, 721 32 Västerås
Tel: 021-17 04 80 Fax: 021-17 04 85
www.kraftdragarna.se

Nord Pool Spot AS, huvudkontor

P.b. 121, NO-1325 Lysaker, Norge
Tel: (+47) 67 10 91 00 Fax: (+47) 67 10 91 01
www.nordpoolspot.com

STRI AB

Box 707, 771 80 Ludvika
Tel: 0240-795 00 Fax: 0240-150 29
www.stri.se

Svenska Kraftnät Gasturbiner AB

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 80 00 Fax: 08-475 89 50

SwePol Link AB

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 81 77 Fax: 08-37 50 39
www.swepollink.se

Triangelbolaget D4 AB

Box 26, 237 21 Bjärred
Tel: 0706-64 04 19 Fax: 046-29 28 11
www.triangelbolaget.se

FOTO

Johan Fowelin (landskap)

Peter Knutson (porträtt)

Håkan Flank (porträtt)

ILLUSTRATION

Hampus Ericstam

TRYCK OCH REPRO

Danagårds Grafiska

Ödeshög, Mars 2011

UPPLAGA

2000 svenska

